



ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับ
สื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติร่วางมาตรฐาน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4



สุวรรณรัตน์ นพรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
พ.ศ. 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับ
สื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

The seal of Songkhla Rajabhat University is a circular emblem. It features a central image of a multi-tiered stupa (a traditional Thai Buddhist monument) with a flame-like or sunburst-like pattern radiating from its base. Below the stupa is a small, ornate pedestal. The entire central image is enclosed within a circular border. The border contains the university's name in Thai script at the top and "SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY" in English at the bottom.

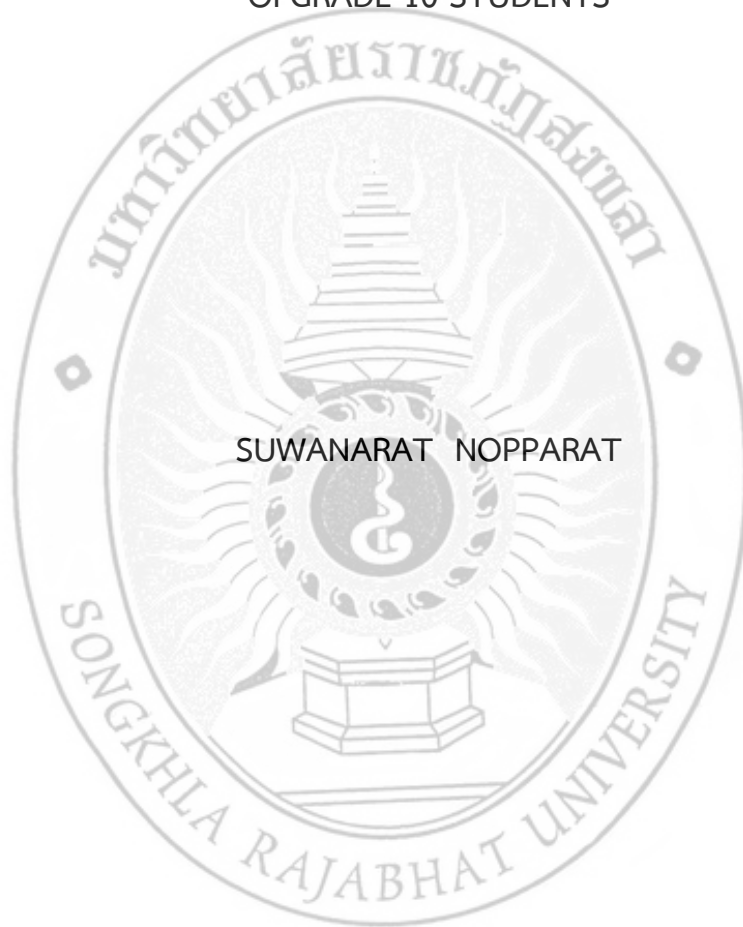
สุวรรณรัตน์ นพรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
พ.ศ. 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

THESIS

THE EFFECTS OF LEARNING BASED ON HARROW'S INSTRUCTIONAL MODEL FOR PSYCHOMOTOR DOMAIN WITH MULTIMEDIA ON LEARNING ACHIEVEMENT AND DRAMATIC ARTS PRACTICAL SKILLS OF GRADE 10 STUDENTS



A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION PROGRAM IN CURRICULUM AND INSTRUCTION
SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY
2024

COPYRIGHT OF SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY



ใบรับรองวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

ชื่อวิทยานิพนธ์

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

THE EFFECTS OF LEARNING BASED ON HARROW'S INSTRUCTIONAL MODEL FOR PSYCHOMOTOR DOMAIN WITH MULTIMEDIA ON LEARNING ACHIEVEMENT AND DRAMATIC ARTS PRACTICAL SKILLS OF GRADE 10 STUDENTS

ผู้วิจัย

นางสาวสุวรรณรัตน์ นพรัตน์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรศิริ ชูรักษ์) ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จกมล บัวแก้ว)

..... กรรมการและเลขานุการหลักสูตร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพเก้า ณ พัทลุง)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา รับรองวิทยานิพนธ์แล้ว

..... รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน

(รองศาสตราจารย์ ดร.วีระชัย แสงฉาย) อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อวิทยานิพนธ์

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติ
ของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
และทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4

ผู้วิจัย

นางสาวสุวรรณรัตน์ นพรัตน์ ปีการศึกษา 2567

ปริญญา

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุไรศิริ ชูรักษ์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จงกล บัวแก้ว

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้
รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ
ทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ กับเกณฑ์ร้อยละ 70 4) ศึกษา
ทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ระหว่างการจัดการเรียนรู้ 5) เปรียบเทียบทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ กับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 6) ศึกษา
ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวรนาเรเฉลิม จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567
จำนวน 40 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมมากที่สุด 2) ผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ .05 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
หลังการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ทักษะปฏิบัติ
ร่วมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94
อยู่ในระดับดี 5) ทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้
สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 6) ความพึงพอใจของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้, รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์, สื่อประสม, ร่วมาตรฐาน
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ทักษะปฏิบัติ

Thesis Title	The Effects of Learning Based on Harrow's Instructional Model for Psychomotor Domain with Multimedia on Learning Achievement and Dramatic Arts Practical Skills of Grade 10 Student	
Researcher	Miss Suwanarat Nopparat	Academic Year: 2024
Degree	Master of Education Program in Curriculum and Instruction	
Advisors	1. Assistant Professor Dr. Jura Siri Choorak 2. Assistant Professor Dr. Jongkon Buakaew	

Abstract

The objectives of this research were: 1) to construct and determine the quality of lesson plans based on Harrow's instructional model for psychomotor domain with multimedia to improve learning achievement and dramatic arts practical skills of grade 10 students, 2) to compare the learning achievement of grade 10 students before and after learning management, 3) to compare the learning achievement of grade 10 students after learning management with the criteria of 70 percent, 4) to study dramatic arts practical skills during learning management, 5) to compare the dramatic arts practical skills after learning management with the criteria of 70 percent, and 6) to study the satisfaction of grade 10 students on the learning management. The sample group was 40 of grade 10 students from Woranari Chaloem Songkhla School, in the 2nd semester of the academic year 2024, by cluster random sampling.

The results of this research showed that: 1) the appropriateness of the lesson plans was at the highest level, 2) the learning achievement of grade 10 students after learning management was higher than before, which is statistically significant at the .05 level, 3) the learning achievement of grade 10 student after learning management was higher than the 70 percent criterion, which is statistically significant at .05 level, 4) the dramatic arts practical skills of grade 10 students during learning management were at a high level with the mean of 2.94, 5) the dramatic arts practical skills after learning management were higher than the 70 percent criterion, which is statistically significant at .05 level, and 6) the satisfaction of grade 10 students on the learning management was at the highest level.

Keywords: Learning Management, Harrow's Instructional Model for Psychomotor Domain, multimedia, Dramatic arts practical skills, Learning achievement, Practical skills

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความกรุณาให้คำปรึกษา และคำแนะนำเป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรศิริ ชูรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จกมล บัวแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาเสียสละเวลา และถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำ คำปรึกษา ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และตระหนักถึงความทุ่มเทของทั้งสองท่าน ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณท่านทั้งสองเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการสอนทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดประสาทวิชาความรู้ และอบรมสั่งสอนศิษย์ด้วยความเอาใจใส่ และหวังดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นพเก้า ณ พัทลุง อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อักษราวดี ปัทมสันติวงศ์ อาจารย์ประจำคณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขานาฏศิลป์และการแสดง มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และนางสาวธัญญาภรณ์ หมีนเมือง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา ที่กรุณาเสียสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นพเก้า ณ พัทลุง อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่กรุณาเสียสละเวลาเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนให้คำแนะนำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณะครูประจำรายวิชานาฏศิลป์ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

ขอขอบพระคุณครอบครัว และผู้เกี่ยวข้องที่คอยให้กำลังใจ ดูแลช่วยเหลือ ตลอดจนสนับสนุนทุนการศึกษาให้ผู้วิจัยได้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนทุกท่าน เจ้าหน้าที่งานบัณฑิตศึกษา และกัลยาณมิตรทุกท่านที่ไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมดที่คอยช่วยเหลือมาตลอด ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้

สุวรรรัตน์ นพรัตน์

มกราคม 2568

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(7)
สารบัญภาพ	(9)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	11
หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา พุทธศักราช 2565	16
ร่างมาตรฐาน	19
รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์	41
สื่อประสม	43
การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ..	53

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	54
ทักษะปฏิบัติ	56
ความพึงพอใจ	64
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	66
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	71
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	71
แบบแผนการวิจัย	71
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	72
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	73
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	82
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	82
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	84
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	84
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์	85
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	85
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	95
สรุปผลการวิจัย	96
อภิปรายผล	96
ข้อเสนอแนะ	101
บรรณานุกรม	103
ภาพผนวก	110

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาพผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	111
ภาพผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	113
ภาพผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	117
ภาพผนวก ง การหาคุณภาพเครื่องมือ	187
ประวัติผู้วิจัย	218



สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ: สาระนาฏศิลป์ มาตรฐาน ศ 3.1	14
2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ: สาระนาฏศิลป์ มาตรฐาน ศ 3.2	15
3 โครงสร้างรายวิชา	17
4 เพลงร่ำวงมาตรฐาน	29
5 ทำรำเพลงร่ำวงมาตรฐาน.....	39
6 เกณฑ์การประเมินการแสดงนาฏศิลป์	57
7 เกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้	58
8 เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินทักษะปฏิบัติ	63
9 แผนการจัดการเรียนรู้	73
10 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้	75
11 เกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติเรื่อง ร่ำวงมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ และเพลงบูชาจันทร์	77
12 การวิเคราะห์คุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของ แฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	85
13 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติ ของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม	86
14 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัด การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม กับเกณฑ์ร้อยละ 70	87
15 ผลการวิเคราะห์ทักษะปฏิบัติร่ำวงมาตรฐาน ระหว่างการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม	88
16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะปฏิบัติร่ำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม กับเกณฑ์ร้อยละ	91
17 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดการ เรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม	92

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
18 สรุปผลการพิจารณาความเหมาะสมแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอน ทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติร่วมาตฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.....	188
19 สรุปผลพิจารณาความเหมาะสม แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะ ปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ ทักษะปฏิบัติร่วมาตฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	192
20 สรุปผลการพิจารณาความสอดคล้อง แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ ...	193
21 สรุปผลการพิจารณาความเหมาะสม แบบประเมินทักษะปฏิบัติการจัดการเรียนรู้โดย ใช้รูปแบบทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม.....	196
22 สรุปผลการพิจารณาความเหมาะสม แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการ เรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม.....	197
23 สรุปผลการพิจารณาค่าความเชื่อมั่น แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้.....	200
24 สรุปผลการหาค่าความเชื่อมั่น แบบประเมินทักษะปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม	206
25 สรุปผลการหาค่าความเชื่อมั่น แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดย ใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม	210
26 ค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความรู้ เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์ และร่วมาตฐาน	215

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	7
2 วงดนตรีที่ใช้ในร่ววงมาตรฐาน	23
3 วงดนตรีที่ใช้ในร่ววงมาตรฐาน	24
4 การแต่งกายแบบชาวบ้าน	25
5 การแต่งกายแบบรัชกาลที่ 5	25
6 การแต่งกายแบบสากลนิยม	26
7 การแต่งกายแบบราตรีสโมสร	26
8 ทำรำเพลงงามแสงเดือน	33
9 ทำรำเพลงชาวไทย	33
10 ทำรำเพลงรำชิมารำ	34
11 ทำรำเพลงคืนเดือนหงาย	34
12-13 ทำรำเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ	35
14 ทำรำเพลงดอกไม้ของชาติ	36
15-16 ทำรำเพลงหญิงไทยใจงาม	36
17-18 ทำรำเพลงดวงจันทร์ขั้วฟ้า	37
19 ทำรำเพลงยอดชายใจหาญ	38
20-21 ทำรำเพลงบุชานักรบ	38
22 กราฟแสดงคะแนนเฉลี่ยทักษะปฏิบัติร่ววงมาตรฐาน ระหว่างการจัดการเรียนรู้ โดย ใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม	89
23 กราฟแสดงคะแนนเฉลี่ยทักษะปฏิบัติร่ววงมาตรฐาน ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดย ใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม จำแนกตาม ระดับทักษะปฏิบัติ	90

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะแห่งการละคร ฟ้อนรำ และดนตรี เป็นศิลปะวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ที่แสดงถึงความเป็นชาติที่เจริญรุ่งเรืองด้านวัฒนธรรม แสดงถึงลักษณะเด่น และเอกลักษณ์ของความเป็นชาติไทยที่สืบทอดกันมา ตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบัน จึงนับเป็นมรดกประจำชาติที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้คนในสังคม ทั้งประโยชน์ต่อตนเองและประโยชน์ต่อประเทศชาติ ช่วยพัฒนาทางร่างกาย สร้างบุคลิกภาพที่ดีและสามารถยึดเป็นอาชีพได้ ส่วนคุณค่าทางจิตใจและทัศนคติ ช่วยให้มีความตั้งใจ ร่าเริง แจ่มใส กล้าแสดงออก มีความจำ ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ความพร้อมเพรียง ความสวยงาม ตลอดจนฝึกความอดทน ความขยันหมั่นเพียร รู้จักถ่ายทอดความคิดความรู้สึก จินตนาการ ทำให้เป็นผู้มีสุนทรีย์ ในความงาม ช่วยกล่อมเกล่าจิตใจให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยเหตุนี้รายวิชานาฏศิลป์จึงถูกกำหนดให้อยู่ในหลักสูตรสถานศึกษากำหนดทิศทางการพัฒนาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเป้าหมายของสถานศึกษา และมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าของผู้เรียนในการพัฒนาศักยภาพการศึกษาสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ต่อไป ผู้เรียนต้องมีการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา รวมไปถึงการพัฒนาทักษะปฏิบัติต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้รับมอบหมาย หลักสูตรสถานศึกษาจะยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ประกอบไปด้วยสาระสำคัญที่หลักสูตรสถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติม โดยจัดการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน และการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมตามมาตรฐาน และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ คือ ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์ ซึ่งสาระการเรียนรู้นาฏศิลป์ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์ อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึกความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถประยุกต์ใช้ในนาฏศิลป์และชีวิตประจำวัน เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์วัฒนธรรมเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 182-183) นาฏศิลป์เป็นศิลปะที่เกี่ยวข้องกับภาษา ท่าทางและดนตรี ทั้งยังรวมศิลปะแขนงอื่น ๆ ไว้ด้วย เพราะฉะนั้นการแสดงนาฏศิลป์จึงเป็นพฤติกรรมที่หล่อหลอมรวมสิ่งที่ดึงดูดที่เกี่ยวข้องกับ กาย วาจาใจ ที่แสดงออกถึงความเป็นมนุษย์ได้อย่างชัดเจน (วิมลศรี อุปรมัย, 2555: 2) จากประโยชน์ของ

นาฏศิลป์ไทย ที่กล่าวมานั้น จึงได้มีการนำนาฏศิลป์ไทย มาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนเพื่อเป็นการอนุรักษ์ สืบสานประเพณีไทยอันดีงาม

ร่างมาตรฐานเป็นการแสดงที่เป็นพื้นฐานของการเรียนนาฏศิลป์ไทย ท่ารำที่อยู่ในร่างมาตรฐานประกอบไปด้วยแม่ท่าจำนวน 14 ท่า เนื้อหาในการเรียนมีทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติโดยสอนควบคู่กันไป อีกทั้งร่างมาตรฐานเป็นการเล่นพื้นบ้านอย่างหนึ่งที่เน้นการสร้างความเป็นทีมและความสนุกสนานให้กับผู้ที่แสดงและผู้ที่ได้ชมการแสดง โดยผู้รำมีทั้งชายและหญิงรำเป็นคู่ ๆ ซึ่งปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับร่างมาตรฐานโดยได้บรรจุร่างมาตรฐานไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้และปฏิบัติสืบสานประเพณีไทยต่อไป

จากสภาพที่พบในชั้นเรียน ของโรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา ที่ได้จัดการเรียนรู้ในรายวิชานาฏศิลป์ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 พบปัญหว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/9-4/16 ที่ได้เรียนในรายวิชานาฏศิลป์ ไม่สามารถปฏิบัติท่ารำ และท่าคะแนนสอบได้ โดยเฉพาะความเข้าใจในท่ารำของนาฏยศัพท์ซึ่งส่งผลนำไปสู่การปฏิบัติท่ารำ เพลงร่างมาตรฐานอย่างถูกต้องและสวยงาม ทำให้นักเรียนปฏิบัติท่ารำไม่ได้ ส่งผลให้ทักษะปฏิบัติด้านนาฏศิลป์ค่อนข้างต่ำกว่าเกณฑ์ที่ได้กำหนดตอนเริ่มการเรียนการสอน โดยนักเรียนมีคะแนนเท่ากับ 50.00 % (โรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา, 2566: 1) ในการเรียนร่างมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 นั้นเกิดจากนักเรียนบางส่วนยังขาดความรู้เกี่ยวกับทักษะปฏิบัติเรื่องร่างมาตรฐาน จึงไม่สามารถพัฒนาตัวเองได้เท่าที่ควร และนักเรียนบางส่วนที่เป็นนักเรียนผู้ชายจะมีความเขินอายและไม่ให้ความร่วมมือกับการเรียนเท่าที่ควร ซึ่งการเรียนร่างมาตรฐานนั้นจะเน้นทักษะการปฏิบัติต่าง ๆ เช่น การเคลื่อนไหวระหว่างคู่ การรำที่ต้องเข้าจังหวะกับบทเพลง การเกี่ยวกันระหว่างคู่ ซึ่งการปฏิบัติเหล่านี้ต้องมีการเข้าใจถึงเนื้อหาที่เรียน เพลงที่รำ และปฏิบัติท่ารำ อย่างถูกต้องและสมบูรณ์ และจากรายงานการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคเรียนที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ รายวิชานาฏศิลป์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 60 (โรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา, 2565: 4) ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าประสงค์ที่สถานศึกษากำหนด คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เฉลี่ยร้อยละ 70 ทั้งนี้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจมีสาเหตุมาจากสภาพของนักเรียนพบว่านักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาการเรียนเรื่อง ร่างมาตรฐาน นาฏยศัพท์ และอีกปัจจัยหนึ่งคือความไม่ถนัดของนักเรียนแต่ละคน จึงทำให้ผลการเรียนของผู้เรียนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

แนวทางการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ นักเรียนมีระดับความสามารถปฏิบัติท่ารำ อยู่ในระดับไม่น่าพอใจ ซึ่งมีหลายวิธีการ วิธีการนั้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ เป็นการเรียนรู้อีกรูปแบบหนึ่งที่เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะของการปฏิบัติ จะมีการแบ่งเป็นขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้ครูผู้สอนได้นำไปปรับใช้ให้เข้ากับเนื้อหาที่สอน ซึ่งมีข้อดี คือ จะช่วยให้นักเรียนได้เกิดความสามารถในด้านทักษะปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งนักเรียนได้เรียนรู้เป็น

ขั้นตอน ทำให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่เร็วขึ้น นักเรียนจะได้ฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง และสามารถปฏิบัติได้อย่างสมบูรณ์ (ทีศนา แคมมณี, 2563: 37) ในการจัดรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ ได้จัดลำดับขั้นของการเรียนรู้ทางด้านทักษะปฏิบัติ โดยเริ่มจากระดับที่ซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมีทั้งหมด 5 ขั้น คือ ขั้นตอนที่ 1 การเลียนแบบ เป็นขั้นที่นักเรียนต้องสังเกตการกระทำที่ต้องการนักเรียนสามารถทำได้ ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง เมื่อนักเรียนได้เห็นและสามารถบอกขั้นตอนของการกระทำที่ต้องการเรียนรู้แล้ว ทำให้นักเรียนได้ลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็น ขั้นตอนที่ 3 ขั้นการกระทำถูกต้องสมบูรณ์ เป็นขั้นที่นักเรียนต้องฝึกฝนจนสามารถทำสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ โดยไม่มีคำสั่งหรือแบบอย่าง ขั้นตอนที่ 4 ขั้นการแสดงออก เป็นขั้นที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนมากขึ้น จนกระทั่งสามารถกระทำสิ่งนั้นได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์อย่างคล่องแคล่วรวดเร็ว และมีความมั่นใจ ขั้นตอนที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ขั้นนี้นักเรียนจะกระทำสิ่งนั้น ๆ อย่างสบาย ๆ เป็นไปอย่างอัตโนมัติ โดยไม่รู้สึกรว่าต้องใช้ความพยายามเป็นพิเศษ ซึ่งจะต้องอาศัยการปฏิบัติบ่อย ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย (Harrow, 1972 อ้างถึงในทีศนา แคมมณี, 2556: 37-38) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัตน์า ปญจพรอุดมลาภ และ วชิรินทร์ ศรีรักษา (2559: 24) ได้กล่าวว่า ทักษะปฏิบัติจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 82.15 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 80.76 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น ทักษะปฏิบัติตามรูปแบบการสอนของ HARROW ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะปฏิบัติจึงทำให้ผลการประเมินดีขึ้น

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบสื่อประสม เป็นการจัดการเรียนรู้อีกรูปแบบหนึ่งที่จะช่วยให้ครูผู้สอน และนักเรียนได้ประหยัดเวลาในการเรียน ซึ่งมีข้อดี คือ นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาจากสื่อหลายสื่อที่ได้มีการผสมผสานเข้าด้วยกัน โดยครูผู้สอนได้เป็นคนจัดทำขึ้นมา ครูผู้สอน และนักเรียนได้สนุกสนานไปกับการเรียนรู้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556: 123) ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบสื่อประสม เป็นการนำเอาสื่อการสอนหลาย ๆ อย่างมาสัมพันธ์กัน และมีคุณค่าที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่อการสอนอย่างหนึ่ง อาจใช้เพื่อเร้าความสนใจ ในขณะที่อีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา และอีกชนิดหนึ่งอาจใช้เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง และป้องกันการเข้าใจความหมายผิด การใช้สื่อประสมจะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์จากประสาทสัมผัสผสมผสานกัน ค้นพบวิธีการเรียนในสิ่งที่ต้องการได้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2557: 111) สื่อประสม แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ 1) สื่อประสมที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ คือ ชุดการเรียนการสอน 2) สื่อประสมประเภทฉาย คือ สไลด์การสอน 3) สื่อประสมระบบการสื่อสาร คือ คอมพิวเตอร์ (สุพรรณพรณ ต้นติผลาผล, 2550: 14) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภชัย บุญโรจน์, พิทยวัฒน์ พันธะศรี และประยงค์ หัตถพรหม (2548: 149) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ทักษะปฏิบัติละครสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดของเดวิส ประกอบสื่อประสม มีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.12/89.58 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 และการศึกษาของนันทิชา นินทะราช, พิชยวัฒน์ พันธะศรี และประยงค์ หัตถพรหม (2566: 1) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ตามแนวคิดของซิมพ์สันประกอบสื่อประสม เรื่องระบำนารีชมดง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 86.75/ 85.28 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (80/80) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสม ทำให้ได้เรียนรู้เนื้อหาของการปฏิบัติได้มากกว่าการเรียนรู้โดยใช้การสาธิตเพียงอย่างเดียว นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะปฏิบัติได้อย่างง่ายดาย

ผู้วิจัยจึงสนใจการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม เป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติรวบมาตรฐานได้ดี เพราะ นักเรียนได้ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน ที่เริ่มจากการเลียนแบบร่วมกับสื่อประสม การลงมือกระทำตามคำสั่งร่วมกับสื่อประสม การกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ การแสดงออก และการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์และทักษะปฏิบัติได้ค้นพบศักยภาพของตนเองที่มีพื้นฐานอยู่แล้วไปพัฒนาต่อสำหรับการเรียนได้ต่อไป ซึ่งมีรูปแบบการสอนที่เอื้อให้นักเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะปฏิบัติรวบมาตรฐานได้ดีขึ้น จะเป็นการช่วยพัฒนาความพึงพอใจที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสมได้ด้วย (Harrow, 1972 อ้างถึงในทิศนา แคมณี, 2556: 37-38) ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม เพื่อทำให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่ดี และปฏิบัติได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ และเหมาะสมกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของกลุ่มสาระศิลปะทำให้นักเรียนได้เข้าใจในการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติรวบมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม กับเกณฑ์ร้อยละ 70
4. เพื่อศึกษาทักษะปฏิบัติรวบมาตรฐาน ระหว่างการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม

5. เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม กับเกณฑ์ร้อยละ 70

6. เพื่อศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม

สมมติฐานการวิจัย

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานไว้ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร่วมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร่วมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70
3. ทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ระหว่างการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม อยู่ในระดับดีขึ้น และมีแนวโน้มสูงขึ้น
4. ทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70
5. ความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม อยู่ในระดับพึงพอใจมากขึ้นไป

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 มีจำนวน 8 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 276 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 40 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. ตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง รำวงมาตรฐาน

2.2.2 ทักษะปฏิบัติรำวงมาตรฐาน

2.2.3 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม

3. เนื้อหา

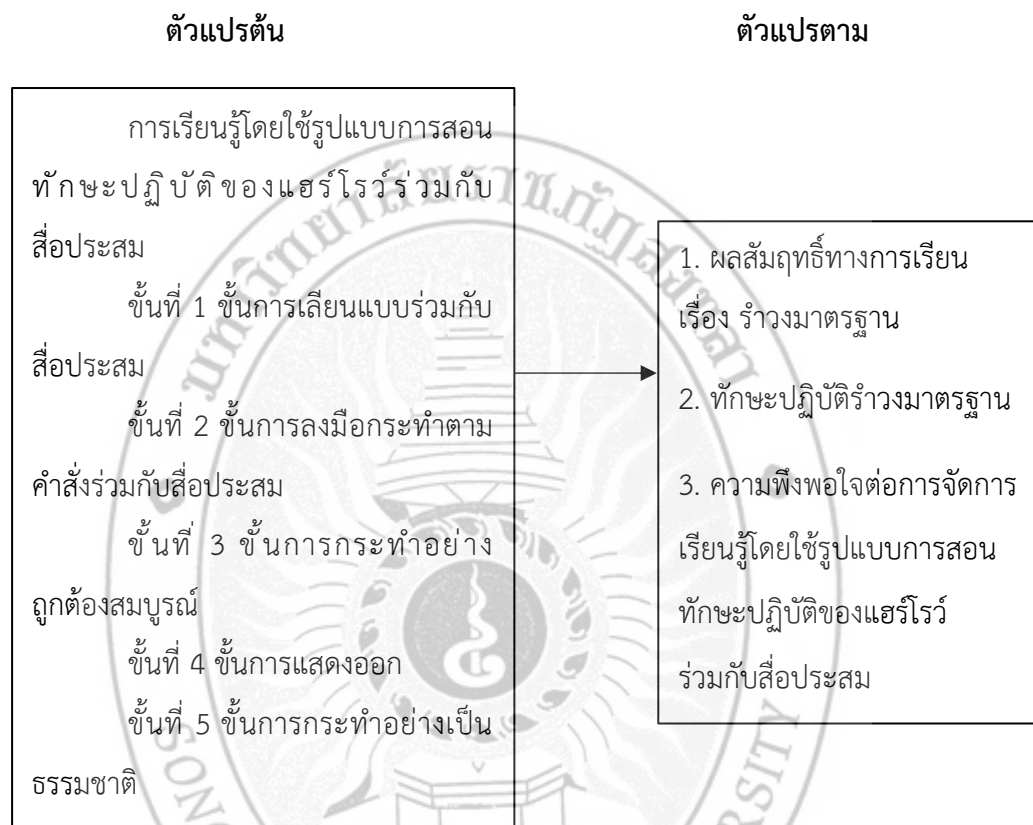
การวิจัยผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติรำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยได้จัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์ และรำวงมาตรฐาน ซึ่งจะประกอบด้วย การแสดงรำวงมาตรฐาน จำนวน 4 เพลง ได้แก่ เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ และเพลงบุชานักรบ

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งหมด 8 ชั่วโมง

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยไว้ ดังนี้



ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. รูปแบบการสอนของแฮร์โรว์ หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนการสอนมี 5 ขั้นตอน โดยเริ่มจากระดับที่ซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก การกระทำจึงเริ่มจากการเคลื่อนไหวกลัมนเนื้อใหญ่ไปจนถึงการเคลื่อนไหวกลัมนเนื้อย่อย ลำดับขั้นที่กล่าวมา คือ การเลียนแบบ การลงมือกระทำตามคำสั่ง การกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ การแสดงออก และการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ มีดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ เป็นขั้นที่นักเรียนสังเกตการกระทำที่ครูได้เปิดสื่อให้นักเรียนได้ดู ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง เป็นขั้นที่นักเรียนได้เห็น และสามารถบอกขั้นตอน

ของการรำได้ ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ เป็นขั้นที่นักเรียนต้องฝึกฝน รำวงมาตรฐาน ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก เป็นขั้นที่นักเรียนได้ปรับท่ารำวงมาตรฐาน โดยครูผู้สอนจะเป็นคนปรับให้ ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ นักเรียนได้เชื่อมโยงทักษะต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนจบ และสามารถแสดงออกได้อย่างสมบูรณ์

2. สื่อประสม คือ สื่อการเรียนการสอนที่นำเอาสื่อหลาย ๆ ประเภทมาใช้ร่วมกัน เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด สื่อประสมที่ใช้ในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย สื่อต่าง ๆ ได้แก่ Power Point องค์กรประกอบในการแสดงรำวงมาตรฐาน ความเป็นมา ความหมาย ความสำคัญของรำวงมาตรฐาน และวิดีโอการแสดงรำวงมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ และเพลงบุชานันทรบ

3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม หมายถึง การเรียนรู้ในรูปแบบหนึ่งที่เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะของการปฏิบัติ จะมีการแบ่งเป็น ขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้ครูผู้สอนได้นำไปปรับใช้ให้เข้ากับเนื้อหาที่สอน ซึ่งมีข้อดี คือ จะช่วยให้นักเรียน ได้เกิดความสามารถในด้านทักษะปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งนักเรียนได้ได้เรียนรู้เป็นขั้นตอน ทำให้นักเรียนได้ เกิดการเรียนรู้ที่เร็วขึ้น นักเรียนจะได้ฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง และสามารถปฏิบัติได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอน มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบร่วมกับสื่อประสม หมายถึง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่ครูได้อธิบายเนื้อหาของการเรียนรำวงมาตรฐาน เพื่อให้ให้นักเรียนได้รู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่จะเรียนและได้ใช้สื่อที่ครูทำขึ้นมาร่วมกับเปิดวิดีโอรำวงมาตรฐาน ให้นักเรียนสังเกตการกระทำที่ผู้เรียนสามารถบอกขั้นตอนหลักของการปฏิบัติรำวงมาตรฐานของแต่ละเพลงได้

ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่งร่วมกับสื่อประสม หมายถึง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่นักเรียนลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็น นักเรียนอาจลงมือทำตามคำสั่งครูผู้สอนหรือทำตามคำสั่งที่ครูผู้สอนเขียนไว้ การลงมือปฏิบัติตามคำสั่งนักเรียนจะทำได้ไม่สมบูรณ์แต่จะได้ประสบการณ์การลงมือปฏิบัติและค้นพบปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะเกิดการเรียนรู้และจะนำมาปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ หมายถึง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่นักเรียนต้องฝึกฝนจนสามารถปฏิบัติรำวงมาตรฐาน ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก หมายถึง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่นักเรียนได้ฝึกฝนท่ารำวงมาตรฐานกันเป็นกลุ่ม จนกระทั่งสามารถกระทำสิ่งนั้นได้ถูกต้องสมบูรณ์ได้อย่างคล่องแคล่วรวดเร็ว และมีความมั่นใจในการปฏิบัติยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ หมายถึง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะรำวงมาตรฐานอย่างเป็นธรรมชาติ ขั้นนี้นักเรียนจะกระทำสิ่งนั้น ๆ อย่างง่ายดาย

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสำเร็จในด้านความรู้ของนักเรียนจากการเรียนรู้เรื่องราวมาตรฐาน หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ซึ่งวัดได้จากคะแนนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

5. ทักษะปฏิบัติเรื่องราวมาตรฐาน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการปฏิบัติทำผ่านกระบวนการเคลื่อนไหวร่างกายรูปแบบต่างๆ ลงมือทำออกมาอย่างถูกต้องคล่องแคล่วและรวดเร็ว ซึ่งต้องอาศัยการฝึกหัดซ้ำๆ จนเกิดความชำนาญ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นอัตโนมัติ เพลงที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ งามแสงเดือน ชาวไทย ดวงจันทร์วันเพ็ญ และบุษานักรบ ซึ่งผู้วิจัยได้ประเมินทักษะปฏิบัติเรื่องราวมาตรฐาน โดยใช้เครื่องมือประเมินทักษะปฏิบัติเรื่องราวมาตรฐาน ประเด็นการประเมิน คือ

- 1) ความถูกต้อง และการเคลื่อนไหว หมายถึง นักเรียนสามารถปฏิบัติท่าทำได้ถูกต้อง มีการเคลื่อนไหวตรงตามจังหวะของเพลง
- 2) ลีลาท่าทำ อ่อนช้อยสวยงาม หมายถึง นักเรียนสามารถปฏิบัติท่าเข้ากับจังหวะของดนตรีได้สอดคล้องกับอวัยวะมือเท้าศีรษะทุกท่าทำ
- 3) ความพร้อมเพรียงความต่อเนื่องของท่าทำ หมายถึง นักเรียนสามารถปฏิบัติท่าทำได้สัมพันธ์กับคู่ และกลุ่มอย่างพร้อมเพรียงและมีความต่อเนื่องของท่าทำ
- 4) ความกล้าที่จะแสดงออก และเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง นักเรียนมีความกล้าแสดงออก และเชื่อมั่นในตนเองปฏิบัติอย่างเป็นธรรมชาติ

6. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกทางบวกของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม การแสดงนาฏศิลป์ และเรื่องราวมาตรฐาน โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านสื่อ และ 4) ด้านการวัดและประเมินผล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ ด้านความรู้ ด้านทักษะในการปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางที่นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในรายวิชาอื่น ๆ ที่มีการปฏิบัติ และปรับใช้ประโยชน์ในการลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้
2. เป็นแนวทางให้กับครูผู้สอนได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ ที่สามารถนำมาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชานาฏศิลป์ หรือรายวิชาอื่น ๆ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติ รำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยนำเสนอตามรายละเอียดดังหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
 - 1.1 ความสำคัญของนาฏศิลป์
 - 1.2 สาระการเรียนรู้ศิลปะ
 - 1.3 คุณภาพของผู้เรียน
 - 1.4 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้
 - 1.5 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา พุทธศักราช 2565
 - 2.1 คำอธิบายรายวิชา
 - 2.2 โครงสร้างรายวิชา
3. รำวงมาตรฐาน
 - 3.1 ประวัติความเป็นมารำวงมาตรฐาน
 - 3.2 รูปแบบและลักษณะของการแสดง
 - 3.3 วงดนตรี
 - 3.4 เครื่องแต่งกาย
 - 3.5 เพลงรำวงมาตรฐาน
 - 3.6 ลักษณะท่ารำ
 - 3.7 โอกาสที่ใช้ในการแสดง
 - 3.8 วัดและประเมินทักษะปฏิบัติรำวงมาตรฐาน
4. รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์
 - 4.1 ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์
 - 4.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์
 - 4.3 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์
 - 4.4 ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

5. สื่อประสม
 - 5.1 ความหมายของสื่อประสม
 - 5.1 ประเภทของสื่อประสม
 - 5.2 ลักษณะของสื่อประสมที่ดี
 - 5.3 ขั้นตอนการผลิต และการใช้สื่อประสม
 - 5.5 การหาประสิทธิภาพของสื่อประสม
 - 5.6 ประโยชน์ของสื่อประสม
6. การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 6.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 6.2 เทคนิคการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
7. ทักษะการปฏิบัติร่างมาตรฐาน
 - 7.1 ความหมายของทักษะการปฏิบัติร่างมาตรฐาน
 - 7.2 การวัดและประเมินทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน
 - 7.3 การสร้างเครื่องมือประเมินทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน
8. ความพึงพอใจ
 - 8.1 ความหมายความพึงพอใจ
 - 8.2 องค์ประกอบของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้
 - 8.3 การวัดความพึงพอใจ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 182-203) ตามประเด็นดังนี้

1. ความสำคัญของนาฏศิลป์

ศิริมงคล นาฏยกุล (2565: 11) กล่าวว่า นาฏศิลป์ เป็นศิลปะที่เน้นการเคลื่อนไหวร่างกายในเชิงกระบวนการรำ การเต้น หรือการแสดงละครที่มีการดำเนินเรื่องเป็นสำคัญ หรือกระบวนการรำ เต้นที่เน้นการอวดทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายของตนเองขณะทำการแสดงอยู่บนเวที เพื่อให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกตื่นตา ประทับใจกับความสามารถในเชิงกระบวนการรำหรือการเต้น

เฉพาะตัวของศิลปินคนนั้น ๆ ขณะที่ปัจจุบันราชบัณฑิตยสถาน สถาบันกสิกรรม สาขานาฏกรรม ใช้คำว่า นาฏกรรม (performing Arts) หมายถึง การกำหนดเรียกวิชาสาขาหนึ่งในปัจจุบันมีการจัดการศึกษาด้านนาฏกรรมในระดับอุดมศึกษา โดยมีการเรียกเป็นหลายชื่อ เช่น นาฏศิลป์ นาฏยศิลป์ ศิลปะการแสดง ศิลปะการละคร

สุรพล วิรุฬห์รักษ์, 2557 (อ้างถึงใน ศิริมงคล นาฏยกุล, 2565: 11) กล่าวว่า นาฏกรรม เป็นคำสำคัญที่มีความหมายครอบคลุมถึงศาสตร์ทางด้านศิลปะการแสดงแขนงต่าง ๆ ที่ไม่ได้หมายความว่าเฉพาะศิลปะการแสดงนาฏศิลป์เท่านั้น

สรุปได้ว่า นาฏศิลป์ หมายถึง การแสดงที่มาจากกระบวนการทำรำในแต่ละแขนงที่เน้นการเคลื่อนไหวร่างกายให้สวยงามตามบทเพลง และเป็นกระบวนการสร้างสรรค์การแสดงผลงานใหม่ ๆ ให้ผู้ชมได้รับชมกันอย่างแพร่หลาย

2. สารการเรียนรู้ศิลปะ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 182-183) ได้กำหนด สารการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ และยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่าง ๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบศิลป์ ทักษะธาตุ สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่างานทัศนศิลป์ สามารถสร้างและนำเสนอผลงานทางทัศนศิลป์จากจินตนาการของตน สามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ของศิลปินที่มีชื่อเสียงในการสร้างสรรค์ผลงานขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

สาระที่ 2 ดนตรี วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกทางดนตรีอย่างอิสระ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรี ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ร้องเพลง และเล่นดนตรีในรูปแบบต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรีย์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรมและเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ สามารถปรับและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

สาระที่ 3 นาฏศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์ อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์วิพากษ์ วิจัยคุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ และมีความสร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถประยุกต์ใช้ในนาฏศิลป์และชีวิตประจำวันได้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นถึงคุณค่าทางด้านคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

3. คุณภาพของผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 184-185) ได้กำหนด คุณภาพของผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีดังนี้

3.1 รู้และเข้าใจการใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแปลความและสื่อสารผ่านการแสดง รวมทั้งพัฒนารูปแบบการแสดง สามารถใช้เกณฑ์ ง่าย ๆ ในการพิจารณาคุณภาพการแสดง วิจัยเปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ โดยใช้ความรู้เรื่ององค์ประกอบทางนาฏศิลป์ ร่วมจัดการแสดง นำแนวคิดของการแสดงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

3.2 รู้และเข้าใจประเภทละครไทยในแต่ละยุคสมัย ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการแสดงนาฏศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ รวมทั้งสามารถออกแบบและสร้างสรรค์อุปกรณ์เครื่องแต่งกายในการแสดงนาฏศิลป์และละคร มีความเข้าใจความสำคัญ บทบาทของนาฏศิลป์

4. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 200-202) ได้กำหนด มาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีดังนี้

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์ อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

5. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 44-46,50) สาระที่ 3 นาฏศิลป์ มีดังนี้

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์ อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

ตาราง 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ: สาระนาฏศิลป์

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-6 (1) มีทักษะในการแสดงหลากหลาย รูปแบบ	รูปแบบของการแสดง 1. ระบำ รำ ฟ้อน 2. การแสดงพื้นเมืองภาคต่าง ๆ 3. การละครไทย 4. การละครสากล
ม.4-6 (2) สร้างสรรค์ละครสั้นในรูปแบบที่ชื่นชอบ	ละครสร้างสรรค์ 1. ความเป็นมา 2. องค์ประกอบของละครสร้างสรรค์ 3. ละครพูด 3.1 ละครโศกนาฏกรรม 3.2 ละครสุขนาฏกรรม 3.3 ละครแนวเหมือนจริง 3.4 ละครแนวไม่เหมือนจริง
ม.4-6 (3) ใช้ความคิดริเริ่มในการแสดง นาฏศิลป์เป็นคู่และหมู่	การประดิษฐ์ท่ารำที่เป็นคู่และหมู่ 1. ความหมาย 2. ประวัติความเป็นมา 3. ท่าทางที่ใช้ในการประดิษฐ์ท่ารำ 4. เพลงที่ใช้
ม.4-6 (4) วิจารณ์การแสดงตามหลักนาฏศิลป์ และการละคร	หลักการสร้างสรรค์และการวิจารณ์ หลักการชมการแสดงนาฏศิลป์และละคร ประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์และการละคร 1. วิวัฒนาการ 2. ความงามและคุณค่า เทคนิคการจัดการแสดง

ตาราง 1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-6 (5) วิเคราะห์แก่นของการแสดงนาฏศิลป์ และการละครที่ต้องการสื่อความหมายในการแสดง	1. แสง สี แสง 2. ฉาก
ม.4-6 (6) บรรยาย และวิเคราะห์ อิทธิพลของ เครื่องแต่งกาย แสง สี เสียง ฉากอุปกรณ์ และ สถานที่ที่มีผลต่อการแสดง	3. อุปกรณ์ 4. สถานที่ 5. เครื่องแต่งกาย
ม.4-6 (7) พัฒนาและใช้เกณฑ์การประเมินในการประเมินการแสดง	การประเมินคุณภาพของการแสดง 1. คุณภาพด้านการแสดง 2. คุณภาพองค์ประกอบการแสดงการสร้างผลงาน
ม.4-6 (8) วิเคราะห์ท่าทาง และการเคลื่อนไหว ของผู้คนในชีวิตประจำวันและนำมาประยุกต์ใช้ในการแสดง	1. การจัดการแสดงในวันสำคัญของโรงเรียน 2. ชุดการแสดงประจำโรงเรียน

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตาราง 2

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-6 (1) เปรียบเทียบการนำการแสดงไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ	การแสดงนาฏศิลป์ในโอกาสต่างๆ
ม.4-6 (2) อภิปรายบทบาทของบุคคลสำคัญ ในวงการนาฏศิลป์และการละคร ของประเทศไทยในยุคสมัยต่าง ๆ	บุคคลสำคัญในวงการนาฏศิลป์ และการละคร ของไทยในยุคสมัยต่าง ๆ
ม.4-6 (3) บรรยายวิวัฒนาการของนาฏศิลป์ และการละครไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	วิวัฒนาการของนาฏศิลป์ และการละครไทยตั้งแต่ อดีตจนถึงปัจจุบัน
ม.4-6 (4) นำเสนอแนวคิดในการอนุรักษ์ นาฏศิลป์ไทย	การอนุรักษ์นาฏศิลป์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (โรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา) (หลักสูตรโรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2565 : 74) มีรายละเอียดคำอธิบายรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้ดังนี้

1. คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ศ31101

วิชาศิลปะ1

สาระ นาฏศิลป์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เวลา 20 คาบ

จำนวน 0.5 หน่วยการเรียนรู้

ศึกษาเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง ความเป็นมา และองค์ประกอบของนาฏศิลป์ไทย รูปแบบของการแสดงระบำ รำ ฟ้อน โขน การแสดงพื้นเมืองภาคต่าง ๆ การประดิษฐ์ท่ารำ ประกอบการแสดงนาฏศิลป์เป็นคู่ และเป็นหมู่ในการแสดงพื้นเมือง นาฏศิลป์ไทย หลักการสร้างสรรค์และวิจารณ์การแสดง การวิเคราะห์ท่าทาง และการเคลื่อนไหวของผู้คนในชีวิตประจำวัน

ประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ผลงานการแสดง ประวัติ และวิวัฒนาการของนาฏศิลป์ บุคคลสำคัญในวงการนาฏศิลป์ และการละครไทยยุคสมัยต่าง ๆ การแสดงนาฏศิลป์ และละครในโอกาสต่าง ๆ

ตัวชี้วัด

ศ 3.1 ม.4-6/1 มีทักษะในการแสดงหลากหลายรูปแบบ

ม.4-6/3 ใช้ความคิดริเริ่มในการแสดงนาฏศิลป์เป็นคู่ และหมู่

ม.4-6/4 วิจารณ์การแสดงตามหลักนาฏศิลป์ และการละคร

ม.4-6/8 วิเคราะห์ท่าทาง และการเคลื่อนไหวของผู้คนในชีวิตประจำวัน และนำมาประยุกต์ใช้ในการแสดง

ศ 3.2 ม.4-6/1 เปรียบเทียบการนำการแสดงไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ

ม.4-6/2 อภิปรายบทบาทของบุคคลสำคัญในวงการนาฏศิลป์ และการละครของประเทศไทยในยุคสมัยต่าง ๆ

ม.4-6/3 บรรยายวิวัฒนาการของนาฏศิลป์ และการละครไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

รวมทั้งหมด 7 ตัวชี้วัด

2. โครงสร้างรายวิชา

ตาราง 3 โครงสร้างรายวิชา

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)
หน่วยการเรียนรู้ ที่ 1 วรรณกรรม ของนาฏศิลป์ และละครไทย และบุคคลสำคัญ ในวงการ นาฏศิลป์	ศ 3.1 ม.4-6/1 ม.4-6/3 ม.4-6/4 ม.4-6/8 ศ 3.2 ม.4-6/1 ม.4-6/2 ม.4-6/3	1. วรรณกรรมของนาฏศิลป์และ ละครไทย ➢ สมัยนางเจ้า ➢ สมัยสุโขทัย ➢ สมัยอยุธยา ➢ สมัยธนบุรี ➢ สมัยรัตนโกสินทร์	4	25
หน่วยการเรียนรู้ ที่ 2 การแสดง นาฏศิลป์และ รำวงมาตรฐาน	ศ 3.1 ม.4-6/1 ม.4-6/3 ม.4-6/4 ม.4-6/8 ศ 3.2 ม.4-6/1 ม.4-6/2 ม.4-6/3	1. รำวงมาตรฐาน ➢ ประวัติความเป็นมา ความสำคัญ และ องค์ประกอบ ➢ ปฏิบัติเพลงงามแสงเดือน ➢ ปฏิบัติเพลงชาวไทย ➢ ปฏิบัติเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ ➢ ปฏิบัติเพลงบุชานันท์	8	20

ตาราง 3 (ต่อ)

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)
หน่วยการเรียนรู้ ที่ 3 การละคร ตะวันตก	ศ 3.1 ม.4-6/1 ม.4-6/3 ม.4-6/4 ม.4-6/8 ศ 3.2 ม.4-6/1 ม.4-6/2 ม.4-6/3 ม.4-6/8 ศ 3.2 ม.4-6/1 ม.4-6/2 ม.4-6/3	1. ประวัติการละครตะวันตก ➤ ละครยุคแรก ➤ ละครสมัยกลาง ➤ ละครสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา ➤ ละครสมัยใหม่ 2. ละครสร้างสรรค์ ➤ ละครกับการพัฒนาในด้าน การศึกษา ➤ รูปแบบของการสร้างบท ละคร ➤ องค์ประกอบของละคร 3. การเขียนบทละครสั้น ➤ ขั้นตอนการเขียนบทละคร ➤ ขั้นตอนการสร้างละคร สำหรับเยาวชน 4. เครื่องแต่งกาย 5. อุปกรณ์	4	15

ตาราง 3 (ต่อ)

ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)
หน่วยการเรียนรู้ ที่ 4	ศ 3.1 ม.4-6/1 ม.4-6/3 ม.4-6/4 ม.4-6/8 ศ 3.2 ม.4-6/1	1. เทคนิคการจัดการแสดง 2. ฉาก 3. แสง สี เสียง 4. เครื่องแต่งกาย 5. อุปกรณ์	3	10
หน่วยการเรียนรู้ ที่ 5	บูรณาการ		-	5
หน่วยการเรียนรู้ ที่ 6	บูรณาการ สอบปลายภาค		-	5
	รวม		20	100

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเนื้อหาเกี่ยวกับร่างมาตรฐาน ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ชื่อหน่วยการแสดงนาฏศิลป์และร่างมาตรฐาน ใช้เวลา 8 ชั่วโมง

ร่างมาตรฐาน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับร่างมาตรฐาน ได้ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาร่างมาตรฐาน

กาญจนา อินทรสุนานนท์ และรุจี ศรีสมบัติ (2542: 1) กล่าวว่า ในสมัยก่อนนั้นคำว่า “ร่างมาตรฐาน” ยังไม่ได้ใช้กัน มีเพียงคำว่า “ร่าง” ต่อมาเมื่อได้มีการกำหนดทำรำ บทร้อง และดนตรีขึ้นมาอย่างมีแบบแผน จึงเรียกว่า “ร่างมาตรฐาน” เพื่อใช้เป็นแบบอย่างต่อไป

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลพบุรี (2559: 55) กล่าวว่า รำโชน เป็นการแสดงพื้นบ้านของไทยที่ปรากฏอยู่อย่างแพร่หลายรูปแบบของการแสดงเป็นการรวมตัวของชาวบ้านชายหญิงมาฟ้อนรำร่วมกันในโอกาสต่างๆ อาทิ งานรื่นเริง การเกี่ยวพาราสี และการผ่อนคลายความเครียด เป็นต้น การแสดงในลักษณะเช่นนี้มักเรียกว่า นาฏกรรมสังคม (Social Dance) การแสดงเป็นการรำคู่

กันระหว่างชายหญิงเป็นคู่ ๆ โดยการเดินเวียนรอบวงที่วางคว่ำไว้ หรือ อาจใช้การรำเป็นวง ประกอบการตีโทนเป็นหลักในการบรรเลงประกอบการแสดง การแสดงไม่กำหนดแบบแผนตายตัว ทำให้การแสดงรำวงมีลักษณะเฉพาะของแต่ละท้องถิ่น เนื้อหาของการแสดงสามารถเล่าวิถีชีวิต สภาพความเป็นอยู่ของตนเองได้อย่างชัดเจน ซึ่งกลายเป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีประสิทธิภาพแก่สังคมวิธีหนึ่ง การแสดงรำโทนได้รับความนิยมในการจัดการแสดงเรื่อยมา แม้ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งมีข้อห้ามต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อสภาพบ้านเมือง การดำรงชีวิต และนาฏกรรม เช่น ห้ามจุดไฟ ห้ามชุมนุมและอื่น ๆ เนื่องจาก ข้อจำกัดในการแสดงไม่มาก ใช้ระยะเวลา และทุนทรัพย์ในการเตรียมการต่ำ นักแสดงสามารถแสดงเป็นตนเองได้ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในชุมชนของตนได้เป็นอย่างดี

พรเทพ บุญจันทร์เพ็ชร (2558: 404-405) กล่าวว่า รำวงมาตรฐาน เป็นการแสดงที่มีวิวัฒนาการมาจาก “ รำโทน “ เป็นการรำและร้องของชาวบ้าน ซึ่งจะมีผู้รำทั้งชาย และหญิง รำกันเป็นคู่ ๆ รอบ ครกตำข้าวที่วางคว่ำไว้ หรือไม่ก็รำกันเป็นวงกลม โดยมีโทนเป็นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ลักษณะการรำ และร้องเป็นไปตามความถนัด ไม่มีแบบแผนกำหนดไว้ คงเป็นการรำ และร้องง่าย ๆ มุ่งเน้นที่ความสนุกสนานรื่นเริงเป็นสำคัญ เช่น เพลงขอมาลี เพลงยวนยาเหล เพลงหล่อจิงนะ ดารา เพลงตามองตา เพลงใกล้เข้าไปอีกนิด ฯลฯ ด้วยเหตุที่การรำชนิดนี้มีโทนเป็นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ จึงเรียกการแสดงชุดนี้ว่า “ รำโทน “

ต่อมาเมื่อปีพ.ศ. 2487 ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี รัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญของการละเล่นรื่นเริงประจำชาติ และเห็นว่าคนไทยนิยมเล่นรำโทนกันอย่างแพร่หลาย ถ้าปรับปรุงการเล่นรำโทนให้เป็นระเบียบทั้งเพลงร้องลีลาท่ารำ และการแต่งกาย ทำให้การเล่นรำโทนเป็นที่นิยมมากยิ่งขึ้น จึงได้มอบหมายให้กรมศิลปากรปรับปรุงรำโทนเสียใหม่ให้เป็นมาตรฐาน มีการแต่งเนื้อร้อง ทำนองเพลงและนำท่ารำจากแม่บทมากำหนดเป็นท่ารำเฉพาะแต่ละเพลงอย่างเป็นแบบแผน

รำวงมาตรฐาน ประกอบด้วยเพลงทั้งหมด 10 เพลง กรมศิลปากรแต่งเนื้อร้องจำนวน 4 เพลง คือ เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงรำขิมารำ เพลงคืนเดือนหงาย ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม แต่งเนื้อร้องเพิ่มอีก 6 เพลง คือ เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ เพลงดอกไม้ของชาติ เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า เพลงหญิงไทยใจงาม เพลงบุษานกรบ เพลงยอดชายใจหาญ ส่วนทำนองเพลงทั้ง 10 เพลง กรมศิลปากร และกรมประชาสัมพันธ์เป็นผู้แต่ง ประดิษฐ์ท่ารำโดย คุณครูลมูล ยมะคุปต์ คุณครูมัลลี คงประภัทร์ และคุณครูสุภลักษณ์ ภัทรนาวิก ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญการสอนนาฏศิลป์ไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์ ส่วนผู้คิดประดิษฐ์จังหวะทำนองเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ คือนางจิตรา ทองแถม ณ อยุธยา อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสังคีตศิลป์ (ปัจจุบัน คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์) พ.ศ. 2485-2486

เมื่อปรับปรุงแบบแผนการเล่นรำโทนให้มีมาตรฐาน และมีความเหมาะสม จึงมีการเปลี่ยนแปลงชื่อจากรำโทนเป็น “รำวงมาตรฐาน” อันมีลักษณะการแสดงที่เป็นการรำร่วมกันระหว่าง

ชาย – หญิง เป็นคู่ ๆ เคลื่อนย้ายเวียนไปเป็นวงกลม มีเพลงร้องที่แต่งทำนองขึ้นใหม่ มีการใช้ทั้งวงปี พาทย์บรรเลงเพลงประกอบ และบางเพลงก็ใช้วงดนตรีสากลบรรเลงเพลงประกอบ ซึ่งเพลงร้องที่แต่งขึ้นใหม่ทั้ง 10 เพลง มีทำนองที่กำหนดไว้เป็นแบบแผนคือ

เพลงงามแสงเดือน ทำสวดสร้อยมาลา

เพลงชาวไทย ทำซึกแบ่งผัดหน้า

เพลงร่ำมาชิมาร่ำ ทำร่ำสาย

เพลงคืนเดือนหงาย ทำสวดสร้อยมาลาแปลง

เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ ทำแขกเต้าเข้ารัง และทำมาลาเพียงไหล่

เพลงดอกไม้ของชาติ ทำร่ำยั่ว

เพลงหญิงไทยใจงาม ทำพรหมสี่หน้า และทำยุงฟ้อนหาง

เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า ทำช้างประสานงา และทำจันทร์ทรงกลดแปลง

เพลงยอดชายใจหาญ หญิงทำชะนีร้ายไม้ ชายทำจ้อเพลิงกลีบ

เพลงบุษานักรบ หญิงทำขัดจางนาง และทำล้อแก้ว ชายทำจันทร์ทรงกลดต่ำ และทำขอแก้ว

ร่ววงมาตรฐานนิยมเล่นในงานรื่นเริงบันเทิงต่าง ๆ และยังนิยมนำมาใช้เล่นแทนการเต้นรำ สำหรับเครื่องแต่งกายก็มีการกำหนดการแต่งกายของผู้แสดงให้มีระเบียบด้วยการใช้ชุดไทย และชุดสากลนิยม โดยแต่งเป็นคู่ รับกันทั้งชายและหญิง เช่น ผู้ชายนุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อคอกลม มีผ้าคาดเอว ผู้หญิงนุ่งโจงกระเบน ห่มสไบอัดจีบ ผู้ชายนุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อราชประแตน ผู้หญิงแต่งชุดไทยแบบรัชกาลที่ 5 ผู้ชายแต่งสูท ผู้หญิงแต่งชุดไทยเรือนต้น หรือไทยจักรี

ร่ววงมาตรฐาน เป็นการรำที่ได้รับความนิยมสืบมาจนถึงปัจจุบัน มักนิยมนำมาใช้หลังจากจบการแสดง หรือจบงานบันเทิงต่าง ๆ เพื่อเชิญชวนผู้ร่วมงานออกมาร่ววงร่วมกัน เป็นการแสดงความสามัคคีกลมเกลียว อีกทั้งยังเป็นที่นิยมของชาวต่างชาติในการออกมาร่ววงเพื่อความสนุกสนาน

มณิศา วศินารมณ (2565: 51) กล่าวว่า ร่ววงมาตรฐาน คือ นาฏกรรมรูปแบบหนึ่งที่เป็นเครื่องมือสื่อสารของผู้นำตามนโยบายจอมพล ป.พิบูลสงคราม เพื่อแสดงความเป็นชาติที่มีอารยธรรมสู่สากล แนวทางการสร้างสรรค์สู่การเผยแพร่ร่ววงมาตรฐานเพื่อปรับเปลี่ยนค่านิยม อุดมการณ์ทางการเมือง การปลูกฝังแนวคิด พฤติกรรมประเพณีไทยอย่างที่เหมาะสมต่อการ การเผยแพร่แก่สาธารณชนในโอกาสต่าง ๆ รัฐบาลมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่การเลือกนาฏกรรม การปรับผสมผสานระหว่างของเดิมและสากล การสร้างสรรค์และตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางจากการแต่งตั้งของรัฐบาลทำให้เกิดการยอมรับ ศิลปินต้นแบบผู้เผยแพร่การแสดงได้รับความนิยม ทำให้เกิดการสร้างแรงจูงใจ และกระแสนิยม การกำหนดข้อปฏิบัติในการเผยแพร่แก่สังคมทำให้เกิดการปลูกฝังอยู่ในตัวบุคคล สังคมเมื่อเกิดการรับชม รับฟังและปฏิบัติตามสาระสำคัญที่ปรากฏในบทร้องบ่อยครั้ง

จนกลายเป็นกิจวัตร และประเพณี พร้อมทั้งจะสืบทอดต่อไป อิทธิพลจากรำวงมาตรฐานที่ส่งผลต่อบุคคล กลุ่มบุคคล สังคมของไทยในเวลานั้น ซึ่งยังมีผลกระทบในเวลาต่อมา คือ ความเป็นชาติไทย นิยมความเป็นเอกราช เครื่องแต่งกายไทยสากล หรือ แบบสากลนิยม การรับราชการทหาร ความขยันหมั่นเพียรนาฏศิลป์และการละเล่นของไทย ภาษาไทย คุณลักษณะสตรีไทยและเพลงไทยสากลที่เกิดขึ้นในยุคนั้น นอกจากนี้เมื่อมีการเผยแพร่แก่ชาวต่างชาติก็เป็นการสร้างภาพลักษณ์ของประเทศ และขยายอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากการร่วมแสดงเพื่อแสดงความเป็นหนึ่งเดียวกัน

สรุปได้ว่า รำวงมาตรฐานเกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2487 ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี รัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญของการละเล่นรื่นเริงประจำชาติ และเห็นว่าคนไทยนิยมเล่นรำโทนกันอย่างแพร่หลาย ถ้าปรับปรุงการเล่นรำโทนให้เป็นระเบียบทั้งเพลงร้องลีลาท่ารำ และการแต่งกาย ทำให้การเล่นรำโทนเป็นที่น่ายินชมมากยิ่งขึ้น

2. รูปแบบและลักษณะของการแสดง

ศิริวัฒน์ ฉัตรเมธี (2547: 122-123) กล่าวว่า เพลงรำวงมาตรฐานว่า เป็นเพลงขนาดสั้นที่มีจังหวะในการร้องและจดจำได้ง่าย ปัจจุบันจึงได้กำหนดให้การร้อง ท่ารำในแต่ละบทเพลงเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนทางด้านนาฏศิลป์เบื้องต้น เพื่อให้เป็นพื้นฐานศิลปะการแสดงออกทางด้านนาฏศิลป์ไทยสำหรับเด็กนักเรียน โดยเริ่มการเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นที่ต้องการในสังคมต่าง ๆ จึงมีการผลิตเพลงรำวง และรำวงมาตรฐานในรูปแบบคาสเซต ซีดี และสื่อสมัยใหม่เพื่อรองรับความต้องการที่นำเพลงรำวงมาตรฐานประกอบการแสดง หรือฟังเพื่อความสนุกสนาน การแพร่กระจายเพลงรำวงมาตรฐานจึงเป็นไปได้อย่างกว้างขวางและทำได้สะดวก โดยในสังคมปัจจุบันมีการนำเพลงรำวงมาตรฐานมาใช้เพื่อเป็นการแสดงออกถึงความสนุกสนานที่นิยมนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการแสดง หรือการนำเพลงรำวงมาตรฐานเป็นเพลงเริ่มจังหวะรำวง

พรเทพ บุญจันทร์เพ็ชร (2558: 406) กล่าวว่า รำวงมาตรฐาน เป็นการรำคู่ประกอบด้วย ผู้แสดง ชาย-หญิง ท่ารำประดิษฐ์ขึ้นจากรำวงมาตรฐานในเพลงแม่บท ความสวยงามของการรำอยู่ที่กระบวนท่ารำท่ามีลักษณะเฉพาะในแต่ละเพลง และเครื่องแต่งกายแบบต่าง ๆ รวมทั้งรูปแบบการแสดงในลักษณะการแปรแถวเป็นวงกลม

ผู้ชาย และผู้หญิงเดินออกมาเป็นแถวตรงสองแถวหันหน้าเข้าหากัน ต่างฝ่ายต่างทำความเคารพด้วยการไหว้

รำแปรแถวเป็นวงกลมตามทำนองเพลง และรำตามบทร้องรวม 10 เพลง โดยเปลี่ยนท่ารำไปตามเพลงต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงรำขิมารำ เพลงคืนเดือนหงาย เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ เพลงดอกไม้ของชาติ เพลงหญิงไทยใจงาม เพลงดวงจันทร์ขั้วฟ้า เพลงยอดชายใจหาญ และเพลงบุษานักรบ

เมื่อรำจบบทร้องในเพลงที่ 10 ผู้แสดงรำเข้าเวที ทีละคู่ตามทำนองเพลงจนจบ

มณิศา วศินารมณ (2565: 59) กล่าวว่า ด้านรูปแบบ ใช้การรำเป็นคู่และการรวมกลุ่มของรำโทน ลักษณะของการยืน ผู้หญิงยืนหน้าผู้ชาย การวนเป็นการเดินวนขวา (เมื่อมองจากผู้ชม) จากนั้นจึงพัฒนาโดยการผสมผสานระหว่างนาฏกรรมราชสำนักและลีลาศ กลายเป็นรำวงมาตรฐาน ลักษณะของการยืน ผู้หญิงยืนหน้าผู้ชาย การวนเป็นการเดินวนซ้าย (เมื่อมองจากผู้ชม) การเข้าคู่มี 5 ลักษณะ คือ การเดินซ้อนคู่กัน การเดินเวียนกันกับคู่ของตนเอง การเดินสลับคู่ซ้าย-ขวา การเดินคู่โดยผู้หญิงเดินถอยหลัง ผู้ชายเดินขึ้นหน้า การเดินคู่ในลักษณะหันข้างซ้ายขวาโดยการหันตัวและหน้ารับกันระหว่างหญิง-ชาย เพื่อเป็นการยกสถานะภาพของรำโทนซึ่งเป็นนาฏกรรมพื้นบ้านสู่รำวงมาตรฐาน โดยเป็นนาฏกรรมของรัฐและสร้างความเป็นสากลนิยมในหมู่นานาอารยประเทศ

สรุปได้ว่า รำวงมาตรฐาน จะรำกันเป็นคู่ ๆ เดินวงกลมวนขวา เดินซ้อนคู่กัน การเดินเวียนกันกับคู่ของตนเอง การเดินสลับคู่ซ้าย-ขวา การเดินคู่โดยผู้หญิงเดินถอยหลัง ผู้ชายเดินขึ้นหน้า การเดินคู่ในลักษณะหันข้างซ้ายขวาโดยการหันตัวและหน้ารับกันระหว่างหญิง-ชาย จนจบเพลง

3. วงดนตรี

พรเทพ บุญจันทร์เพ็ชร (2558: 407) กล่าวว่า ใช้วงปี่พาทย์ไม้นวม

ชัยรัตน์ มังกรทอง (2564: 7) กล่าวว่า สำหรับดนตรีประกอบการแสดงรำวงมาตรฐาน นั้น รำวงมาตรฐานเป็นการเล่นรำโทนที่ใช้โทนมาตีประกอบการแสดง เมื่อมีการพัฒนารำโทนให้มาเป็น รำวงมาตรฐาน จึงได้ใช้วงปี่พาทย์ไม้นวมบรรเลง ประกอบการแสดงรำวงมาตรฐาน ทั้งยังได้เพิ่มโทน รำมะนาเข้ามาบรรเลง ประกอบการแสดงรำวงมาตรฐาน นอกจากนี้ในการแสดงบางครั้งยังใช้วงดนตรีสากลบรรเลงประกอบการแสดงอีกด้วย



วงดนตรีไทยที่ใช้บรรเลงประกอบการแสดงรำวงมาตรฐาน

ภาพ 2 ภาพวงดนตรีที่ใช้ในรำวงมาตรฐาน

ที่มา: ชัยรัตน์ มังกรทอง, 2564: 7



ภาพ 3 ภาพวงดนตรีที่ใช้ในรำวงมาตรฐาน

ที่มา: ชัยรัตน์ มั่งกรทอง, 2564: 7

สรุปได้ว่า วงดนตรีที่ใช้ในการแสดงรำวงมาตรฐาน คือวงปี่พาทย์มโหรีเป็นหลัก และในบางครั้งจะมีวงดนตรีสากลเข้ามาในการแสดงอีกด้วย

4. เครื่องแต่งกาย

พรเทพ บุญจันทร์เพ็ชร (2558: 406-407) กล่าวว่า เครื่องแต่งกายของรำวงมาตรฐาน ประกอบด้วย 4 แบบดังนี้

แบบที่ 1 แบบชาวบ้าน

ชาย นุ่งผ้าโจงกระเบน สวมเสื้อคอพวงมลายู เอวคาดผ้าห้อยชายด้านหน้า

หญิง นุ่งโจงกระเบน ห่มผ้าสไบอวดจีบ ปลอยผม ประดับดอกไม้ที่ผมด้านซ้ายคาดเข็ม

ขัด ใส่เครื่องประดับ

แบบที่ 2 แบบรัชกาลที่ 5

ชาย นุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อราชประแตน ใส่ถุงเท้า ร้องเท้า

หญิง นุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อลูกไม้ สไบพาดบ่าผูกเป็นโบว์ ทิ้งชายไว้ข้างลำตัว

ด้านซ้าย ใส่เครื่องประดับมุก

แบบที่ 3 แบบสากลนิยม

ชาย นุ่งกางเกง สวมสูท ผูกไท

หญิง นุ่งกระโปรงป้ายข้าง ยาวกรอมเท้า ใส่เสื้อคอกลม แขนกระบอก

แบบที่ 4 แบบราตรีสโมสร

ชาย นุ่งกางเกง สวมเสื้อพระราชทาน ผ้าคาดเอวห้อยชายด้านหน้า

หญิง นุ่งกระโปรงยาวจีบหน้านาง ใส่เสื้อจับเดรป ชายผ้าห้อยจากบ่าลงไปทางด้าน

หลัง เปิดไหล่ขวา ศีรษะทำผมเกล้าเป็นมวยสูง ใส่เกี้ยวและเครื่องประดับ

นันทนา จิตรพล (2561: 7-10) กล่าวว่า เครื่องแต่งกายของร่างทรงมาตรฐาน ประกอบด้วย 4 แบบดังนี้



ภาพ 4 ภาพการแต่งกายแบบชาวบ้าน

ที่มา: ชัยรัตน์ มังกรทอง, 2564: 11

แบบที่ 1 แบบชาวบ้าน

ชาย นุ่งผ้าโจงกระเบน สวมเสื้อคอพวงมลายู เอวคาดผ้าห้อยชายด้านหน้า

หญิง นุ่งโจงกระเบน ห่มผ้าสไบอัดจีบ ปลอยผม ประดับดอกไม้ที่ผมด้านซ้ายคาดเข็ม

ขัด ใส่เครื่องประดับ



ภาพ 5 ภาพการแต่งกายแบบรัชกาลที่ 5

ที่มา: ชัยรัตน์ มังกรทอง, 2564: 12

แบบที่ 2 แบบรัชกาลที่ 5

ชาย นุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อราชประแตน ใส่ถุงเท้า ร้องเท้า

หญิง นุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อลูกไม้ สไบพาดบ่าผูกเป็นโบว์ ทิ้งชายไว้ข้างลำตัว
ด้านซ้าย ใส่เครื่องประดับมุก



ภาพ 6 ภาพการแต่งกายแบบสากลนิยม

ที่มา: ชัยรัตน์ มังกรทอง, 2564: 13

แบบที่ 3 แบบสากลนิยม

ชาย นุ่งกางเกง สวมสูท ผูกไท้

หญิง นุ่งกระโปรงป้ายข้าง ยาวกรอมเท้า ใส่เสื้อคอกลม แขนกระบอก



ภาพ 7 ภาพการแต่งกายแบบราชินี

ที่มา: ชัยรัตน์ มังกรทอง, 2564: 14

แบบที่ 4 แบบราชินี

ชาย นุ่งกางเกง สวมเสื้อพระราชทาน ผ้าคาดเอวห้อยชายด้านหน้า

หญิง นุ่งกระโปรงยาวจีบหน้านาง ใส่เสื้อจับเตปร ขายผ้าห้อยจากบ่าลงไปทางด้าน

หลัง เปิดไหล่ขวา ศีรษะทำผมเกล้าเป็นมวยสูง ใส่เกี้ยวและเครื่องประดับ

สรุปได้ว่า การแต่งกายวัฒนธรรม มีทั้งหมด 4 แบบ คือ แบบชาวบ้าน แบบรัชกาลที่ 5 แบบสากลนิยม แบบราชินี

5. เพลงร่ำวงมาตรฐาน

พรเทพ บุญจันทร์เพ็ชร์ (2558: 407-409) กล่าวว่า เพลงร่ำวงมาตรฐาน ประกอบไปด้วย 10 เพลง มีดังนี้

1) เพลงงามแสงเดือน (ทำสวดสร้อยมาลา)

งามแสงเดือนมาเยือนส่องหล้า	งามใบหน้าเมื่ออยู่วงรำ
เราเล่นเพื่อนสนุก	เปลื้องทุกข์วายระกำ
ขอให้เล่นพอรำ	เพื่อสามัคคีเอย

2) เพลงชาวไทย (ทำซึกแปงผัดหน้า)

ชาวไทยเจ้าเอ๋ย	ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่
การที่เราได้เล่นสนุก	เปลื้องทุกข์สบายอย่างนี้
เพราะชาติเราได้เสรี	มีเอกราชสมบูรณ์
เราจึงควรช่วยชูชาติ	ให้แก่งกาจเจิดจรัส
เพื่อความสุขเพิ่มพูน	ของชาวไทยเราเอย

3) เพลงรำชิมารำ (ทำรำสาย)

รำชิมารำ	เรีงระบำกันให้สนุก
ยามงานเราทำงานจริงๆ	ไม่ละไม่ทิ้งจะเกิดเชิญขลุ่ย
ถึงยามว่างเราจึงรำเล่น	ตามเชิงเช่นเพื่อให้สร้างทุกข์
ตามเยี่ยงอย่างตามยุค	เล่นสนุกอย่างวัฒนธรรม
เล่นอะไรให้มีระเบียบ	ให้งามให้เรียบร้อยจะคมขำ
มาชิมามาเจ้าเอ๋ย มาพ้องรำ	มาเล่นระบำของไทยเราเอย

4) เพลงคืนเดือนหงาย (ทำสวดสร้อยมาลาแปลง)

ยามกลางคืนเดือนหงาย	เย็นพระพายโบกพลิ้วปลิวมา
เย็นอะไรก็ไม่เย็นจิต	เท่าเย็นผูกมิตรไม่เปื้อนระอา
เย็นร่มธงไทย ปกไทยทั่วหล้า	เย็นยิ่งน้ำฟ้ามาประพรมเอย

5) เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ (ทำแขกเต้าเข้ารัง และทำมาลาเพียงไหล่)

ดวงจันทร์วันเพ็ญ	ลอยเด่นอยู่ในนภา
ทรงกลดสดสี	รัศมีทอแสงงามตา
แสงจันทร์อร่าม	ฉายงามส่องฟ้า
ไม่งามเท่าหน้า	นวลน้องयोगโย
งามเอยแสนงาม	งามจริงยอดหญิงชาติไทย

งามวงศ์พัชรยิ่งดวงจันทร์	จริตกริยานิมิณวลละไม
วาจากังวาน	อ่อนหวานจับใจ
รูปทรงสมส่วน	ยั่วชวนหยัย
สมเป็นดอกไม้	ขวัญใจชาติเอย
6) เพลงดอกไม้ของชาติ (ทำร้าย)	
ขวัญใจดอกไม้ของชาติ	งามวิลาศนวนนากร่ายรำ (2 เที้ยว)
1. เหวอองค์อ่อนงาม	ตามแบบนาฏศิลป์
ชี้ชาติไทยเนาว์ถิ่น	เจริญวัฒนธรรม
2. งานทุกสิ่งสามารถ	สร้างชาติช่วยชาติ
ดำเนินตามนโยบาย	สู่หน่น้อยยากตรากตรำ
7) เพลงหญิงไทยใจงาม (ทำพรหมสีหน้าและท่านกษัตริย์พื่อนาง)	
เดือนพราว ดาวแวววาวระย้า	แสงดาวประดับ ส่องให้เดือนงามเด่น
ดวงหน้าหน้าโสภาเพียงเดือนเพ็ญ	คุณความดีที่เห็นเสริมให้เด่นเลิศงาม
ขวัญใจหญิงไทยส่งศรีชาติ	รูปงามพิลาศใจกล้ากาจเร็นนาม
เกียรติยศก้องปรากฏทั่วคาม	หญิงไทยใจงาม ยิ่งเดือนดาว พราวแพรว
8) เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า (ทำช้างประสาธนาและทำจันทร์ทรงกลดแปลง)	
ดวงจันทร์ขวัญฟ้า	ขึ้นชีวาขวัญฟ้า
จันทร์ประจักษ์ราตรี	แต่ขวัญฟ้าประจักษ์ใจ
ที่เกิดทุนคือชาติ	เอกราชอธิปไตย
ถนอมแบบสนธิใน	คือขวัญใจที่เอย
9) เพลงยอดชายใจหาญ (ผู้หญิงทำชะนีร้ายไม้ ผู้ชายทำจ้อเพลิงกาล)	
ไฉยยอดชายใจหาญ	ขอสมานไมตรี
น้องขอร่วมชีวี	กอบกรณียกิจชาติ
แม้สุดยากลำบาก	ไม่ขอเว้นเดินตาม
น้องจักสู้พยายาม	ทำเต็มความสามารถ
10) เพลงบุษานักรบ (ผู้หญิงทำขัดจางนางและทำล่อแก้ว ผู้ชายทำจันทร์ทรงกลดและทำขอแก้ว)	
น้องรัก รักบุชาพี	ที่มั่งคั่งที่มั่งคั่งกล้าหาญ
เป็นนักสู้เชี่ยวชาญ	สมศักดิ์ชาตินักรบ
น้องรัก รักบุชาพี	ที่มานะที่มานะอดทน
หนักแสนหนัก พิผจญ	เกียรติที่ขจรจบ

น้องรัก รักบูชาพี่
 บากบันสร้างหลักฐาน
 น้องรัก รักบูชาพี่
 เลือดเนื้อพี่ พลีอุทิศ

ที่ยั่งยืนที่ยั่งยืนกิจการ
 ทำทุกด้าน ทำทุกด้านครั้นครบ
 ที่รักชาติที่รักชาติยิ่งชีพ
 ชาติยังอยู่ ยงอยู่คู่พิภพ

มณิศา วศินารมณ (2565: 61-63) กล่าวว่า เพลงร่ำวงมาตรฐาน ประกอบไปด้วย 10 เพลง มีดังนี้

ตาราง 4 เพลงร่ำวงมาตรฐาน

เพลง	บทร้อง	ค่านิยม อุดมการณ์ที่ปรากฏในบทร้อง
1. เพลงงามแสงเดือน	งามแสงเดือนมาเยือนสองหล้างาม ไบหน้าเมื่ออยู่วงรำ (ซ้ำ) เราเล่นกันเพื่อสนุก เปลื้องทุกข์วายระกำ ขอให้เล่นฟ้อนรำ เพื่อสามัคคีเอย	ความสามัคคี และการเชิญชวน ให้มาฟ้อนรำเพื่อคลายความทุกข์ และสร้างความสามัคคี เนื่องจาก สภาพบ้านเมืองอยู่ในระหว่าง สงคราม และในเวลานั้นรัฐบาลมี การส่งเสริมความรักของครอบครัว ตามนโยบายรัฐนิยม
2. เพลงชาวไทย	ชาวไทยเจ้าเอ๋ย ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่ การที่เราได้เล่นสนุก เปลื้องทุกข์สบายอย่างนี้ เพราะชาติเราได้เสรี มีเอกราชสมบูรณ์ เราจึงควรช่วยชาติ ให้แก่งกาจเจิดจรัส เพื่อความสุขเพิ่มพูน ของชาวไทยเราเอย	การรณรงค์ให้ชาวไทยขยัน หมั่นเพียรในการทำงาน การ ประกอบอาชีพตามนโยบายรัฐ นิยม ความบันเทิง การคลาย ความทุกข์ของประชาชนสามารถ กระทำได้อย่างอิสระเสรี เนื่องจากรัฐบาลเชิญชวนให้เชิดชู ชาติ สร้างชาติให้เป็นที่ยอมรับ เกิดความภาคภูมิใจ และนำมาสู่ ความสุข

ตาราง 4 (ต่อ)

เพลง	บทร้อง	ค่านิยม อุดมการณ์ที่ปรากฏในบท ร้อง
3. เพลงรำมาชิมารำ	รำมาชิมารำเรีงระบำกันให้สนุก ยามงานเราทำงานจริงๆไม่ละไม่ทิ้งจะ เกิดเชิญชุก ถึงยามว่างเราจึงรำเล่นตามเชิงเช่น เพื่อให้สร้างทุกข์ ตามเยี่ยงอย่างตามยุคเล่นสนุกอย่าง วัฒนธรรม เล่นอะไรให้มีระเบียบให้งามให้เรียบ จึงจะคมขำมาชิม่าเจ้าเอ๋ย มาพ็อนรำมาเล่นระบำของไทยเราเอ๋ย	การทำงาน การพ็อนรำตามที่ผู้นำ กำหนดนโยบาย เพื่อแสดงให้เห็น วัฒนธรรมประจำชาติตามนโยบาย รัฐนิยม
4. เพลงคืนเดือน หงาย	ยามกลางคืนเดือนหงาย เย็นพระพายโบกพลั่วปลิวมา เย็นอะไรก็ไม่เย็นจิต เท่าเย็นผูกมิตรไม่เปื้อนระอา เย็นร่มธงไทยปกไปทั่วหล้า เย็นยี่งน้ำฟ้ามาประพรมเอ๋ย	การผูกมิตร และการอยู่ได้ ร่มธงไทย ไม่ว่าดินแดนใดก็ บังเกิดความสุขตามนโยบายรัฐ นิยม
5. เพลงดวงจันทร์ วันเพ็ญ	ดวงจันทร์วันเพ็ญ ลอยเด่นอยู่ในนภา ทรงกลดสดสี รัศมีทอแสงงามตา แสงจันทร์อร่าม ฉายงามส่องฟ้า ไม่งามเท่าหน้า นวลน้องयोगโย งามเอ๋ยแสนงาม งามจริงยอดหญิงชาติไทย งามวงศ์ตระกูลยิ่งดวงจันทร์ จริตกิจยานิมนวลละไม วาจกกังวาน อ่อนหวานจับใจ ปทรมส่วนยั่วชวนหทัย สมเป็นดอกไม้ขวัญใจชาติไทย	คุณลักษณะหญิงไทย ใบหน้างดงาม กริยามารยาทความประพฤติ เรียบร้อยร่างกายสมส่วน เปรียบ กับดอกไม้ประจำชาติรัฐบาล ส่งเสริมให้ผู้หญิงปฏิบัติตาม นโยบายรัฐนิยม เพื่อเป็นการสร้าง ภาพลักษณ์ของชาติ

ตาราง 4 (ต่อ)

เพลง	บทร้อง	ค่านิยม อุดมการณ์ที่ปรากฏในบท ร้อง
6. เพลงขวัญใจ ดอกไม้ของชาติ	(สร้อย) ขวัญใจดอกไม้ของชาติงาม วิลาศนวนายาดร่ายรำ (ซ้ำ) เอวองค์อ่อนงาม ตามแบบนาฏศิลป์ ชีชาติไทยเนาว์ถิ่น เจริญวัฒนธรรม (สร้อย) งามทุกสิ่งสามารถ สร้างชาติช่วยชาย ดำเนินตามนโยบาย สู้ทนเหนียวยากตรากตรำ (สร้อย)	การเปรียบผู้หญิงกับดอกไม้ ซึ่งมี ความงดงาม รูปร่างหน้าตาตาม แบบผู้ฝึกนาฏกรรมซึ่งมีทรวดทรง สมส่วน เพื่อเป็นเครื่องมือแสดง วัฒนธรรมอันเป็นชาติที่มีอารยะ นอกจากนี้ผู้หญิงยังสามารถช่วย ผู้ชาย ปฏิบัติตามนโยบายของ รัฐบาล อดทนต่อการทำงาน การ ประกอบอาชีพ
7. เพลงหญิงไทย ใจงาม	เดือนพราว ดาวแวววาวระยับ แสงดาวประดับ ส่งให้เดือนงามเด่น ดวงหน้าโสภาคย์เพียงเดือนเพ็ญ คุณความดีที่เห็นเสริมให้เด่นเลิศงาม ขวัญใจ หญิงไทยส่งศรีชาติ รูปงามพิลาส ใจกล้าหาญเรื่องนาม เกียรติยศ ก้องปรากฏทั่วคาม หญิงไทยใจงาม ยิ่งเดือนดาวพราวแพรว	การเปรียบสตรีคือดวงจันทร์ และ บุรุษคือดวงดาว คุณลักษณะของ สตรีไทยการส่งเสริมสิทธิสตรี และ การที่สตรีให้ความร่วมมือในการ ปฏิบัติตามนโยบายรัฐนิยม เพื่อ การสร้างชาติ และนำพาประเทศสู่ ความศิวิไลซ์
8. เพลงดวงจันทร์ ขวัญฟ้า	ดวงจันทร์ขวัญฟ้า ชื่นชีวาขวัญพี่ จันทร์ประจักษ์ราตรี แต่ขวัญพี่ประจำใจ ที่เทิดทูนคือชาติ เอกราชอธิปไตย ถนอมแนบสนิทใน คือขวัญใจพี่เอย	การส่งเสริมความรักของครอบครัว สามัคคี การเทิดทูนชาติ ความ รักชาติเอกราช และอธิปไตยของ บ้านเมือง
9. เพลงยอดชาย ใจหาญ	โอ้ยยอดชายใจหาญ ขอสมานไมตรี น้องขอร่วมชีวี กอปรกรณ์กิจชาติ แม้สุดยากลำบาก ไม่ขอเว้นเดินตาม น้องจักสู้พยายามทำเต็มความสามารถ	การส่งเสริมความรักของครอบครัว ความร่วมมือการสร้างชาติของสตรี และความรักชาติ รวมทั้งการยก ย่องผู้นำซึ่งเป็นผู้นำครอบครัวที่ เป็นผู้มีจิตใจกล้าหาญ รักชาติ ยอม เสียสละเพื่อชาติบ้านเมือง

ตาราง 4 (ต่อ)

เพลง	บทร้อง	ค่านิยม อุดมการณ์ที่ปรากฏในบท ร้อง
10.เพลงบุชานักรบ	น้องรัก รักบูชาพี่ ที่มั่งคั่งที่มั่งคั่งกล้าหาญ เป็นนักรสู้เชี่ยวชาญ สมศักดิ์ชาตินักรบ น้องรัก รักบูชาพี่ ที่มานะที่มานะอดทน หนักแสนหนัก พิพัฒน์ เกียรติพี่จรรจบ น้องรัก รักบูชาพี่ ที่ขยันที่ขยันกิจการ บากบั่นสร้างหลักฐาน ทำทุกด้าน ทำทุกด้านครันครบ น้องรัก รักบูชาพี่ ที่รักชาติที่รักชาติยิ่งชีวี เลือดเนื้อพี่ พลีอุทิศ ชาติยังอยู่ ยงอยู่คู่พิภพ	การยกย่องบุรุษ สามี ในความกล้า หาญมานะ อดทน ขยัน เป็นนักรสู้ นักรบการประกอบอาชีพ กิจวัตร ประจำวัน และความรักชาติ รวมทั้งการยกย่องผู้นำซึ่งเป็นผู้นำ ครอบครั้ว และทหารผู้ปกป้อง ประเทศ

6. ลักษณะท่าร่ำ

กรมศิลปากร (2541: 13-19) ท่าร่ำที่ใช้ประกอบรำวงมาตรฐาน 10 เพลง มีดังนี้

1) เพลงงามแสงเดือน

ชาย สอดสร้อยมาลา

หญิง สอดสร้อยมาลา



ภาพ 8 ภาพท่าร่ำเพลงงามแสงเดือน

ที่มา: กรมศิลปากร, 2541: 13

2) เพลงชาวไทย

ชาย ชักแป้งผัดหน้า

หญิง ชักแป้งผัดหน้า



ภาพ 9 ภาพท่าร่ำเพลงชาวไทย

ที่มา: กรมศิลปากร, 2541: 13

3) เพลงรำมาชิมารำ

ชาย รำส่าย

หญิง รำส่าย



ภาพ 10 ภาพท่ารำเพลงรำมาชิมารำ

ที่มา: กรมศิลปากร, 2541: 14

4) เพลงคีนเคื่อนหงาย

ชาย สอดสร้อยมาลาแปลง

หญิง สอดสร้อยมาลาแปลง



ภาพ 11 ภาพท่ารำเพลงคีนเคื่อนหงาย

ที่มา: กรมศิลปากร, 2541: 14

5) เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ

ชาย แยกเต้าเข้ารังและผาลาเพียงไหล่

หญิง แยกเต้าเข้ารังและผาลาเพียงไหล่



ภาพ 12 ภาพท่ารำเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ
ที่มา: กรมศิลปากร, 2541: 15



ภาพ 13 ภาพท่ารำเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ
ที่มา: กรมศิลปากร, 2541: 15

6) เพลงดอกไม้ของชาติ

ชาย รำยั่ว
หญิง รำยั่ว



ภาพ 14 ภาพท่ารำเพลงดอกไม้ของชาติ
ที่มา: กรมศิลปากร, 2541: 16

7) เพลงหญิงไทยใจงาม

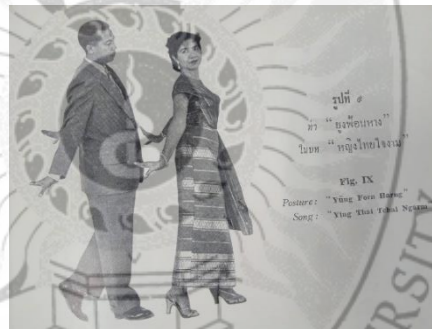
ชาย พรหมสีหน้าและยุงพื่อนหาง

หญิง พรหมสีหน้าและยุงพื่อนหาง



ภาพ 15 ภาพทำรำเพลงหญิงไทยใจงาม

ที่มา: กรมศิลปากร, 2541: 16-17



ภาพ 16 ภาพทำรำเพลงหญิงไทยใจงาม

ที่มา: กรมศิลปากร, 2541: 16-17

8) เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า

ชาย ช้างประสานงาและจันทร์ทรงกลดแปลง

หญิง ช้างประสานงาและจันทร์ทรงกลดแปลง



ภาพ 17 ภาพท่ารำเพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า
ที่มา: กรมศิลปากร, 2541: 17-18



ภาพ 18 ภาพท่ารำเพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า
ที่มา: กรมศิลปากร, 2541: 17-18

9) เพลงยอดชายใจหาญ

ชาย จ้อเพลิงกาฬ
หญิง ชะนีรายไม้



ภาพ 19 ภาพท่ารำเพลงยอดชายใจหาญ
ที่มา: กรมศิลปากร, 2541: 18

10) เพลงบุชานักรบ

ชาย จันทร์ทรงกลด/ขอแก้ว

หญิง ขัดจางนาง/ล่อแก้ว



ภาพ 20 ภาพท่ารำเพลงบุชานักรบ

ที่มา: กรมศิลปากร, 2541: 19



ภาพ 21 ภาพท่ารำเพลงบุชานักรบ

ที่มา: กรมศิลปากร, 2541: 19

นันทนา จิตรพล (2561: 6) กล่าวว่า ท่ารำเพลงร่ำวงมาตรฐาน มีดังนี้

ตาราง 5 ท่ารำเพลงร่ำวงมาตรฐาน

ชื่อเพลง	ท่ารำ
งามแสงเดือน	สอดสร้อยมาลา
ชาวไทย	ชักแบ่งผัดหน้า
ร่ำมาชิมาร่ำ	ร่ำส่าย
คืนเดือนหงาย	สอดสร้อยมาลาแปลง

ตาราง 5 (ต่อ)

ชื่อเพลง	ทำร้า
ดวงจันทร์วันเพ็ญ	แขกเต้าเข้ารัง ผาเสวยเพียงไถ่
ดอกไม้ของชาติ	รำยั่ว
หญิงไทยใจงาม	พรหมสี่หน้า ยุงพื่อนหาง
ดวงจันทร์ขวัญฟ้า	ช้างประสานงา จันทรทรงกลดแปลง
ยอดชายใจหาญ	หญิง - ชะนีรำยไม้ ชาย - จ่อเพลิงกัลป์
บุษานกรบ	หญิง - ชัดจางนาง ล่อแก้ว ชาย - จันทรทรงกลดต่ำ ขอแก้ว

สรุปได้ว่า ทำร้าวงมาตรฐานมีทั้งหมด 14 ทำร้า ซึ่งแต่ละทำร้าจะมีความแตกต่างกัน ทำร้าจะขึ้นอยู่กับเพลงนั้น ๆ เพราะในแต่ละเพลงจะมีถ้าร้าเป็นมาตรฐาน

7. โอกาสที่ใช้ในการแสดง

เผยแพร่ให้แก่ประชาชนชม และแสดงในงานรื่นเริงต่างๆ เช่น การรำเพื่อการเปิดพิธีภายในโรงเรียน เป็นต้น

สรุปได้ว่า รำวงมาตรฐาน มีวิวัฒนาการมาจากรำโทน เป็นการละเล่นพื้นบ้านของไทย มีลักษณะทำร้าที่มีการรำเป็นคู่ ระหว่างชาย-หญิง โดยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ให้กรมศิลปากรประดิษฐ์ขึ้น ปรับให้เป็นมาตรฐาน มีการแต่งเนื้อร้อง ทำนองเพลง ทำร้าที่ได้มาจากรำแม่บทมา กำหนดเฉพาะของแต่ละบทเพลงอย่างเป็นแบบแผน และได้เปลี่ยนชื่อจากรำโทนมาเป็นรำวงมาตรฐาน และได้ใช้กันจนถึงปัจจุบัน

8. การวัดและประเมินทักษะปฏิบัติรำวงมาตรฐาน

Harrow, 1972 (อ้างถึงใน กมลวรรณ ตั้งธนากานนท์, 2557: 4,39) กล่าวว่า ลำดับชั้นพฤติกรรมด้านทักษะพิสัยจากพฤติกรรมที่ซับซ้อนน้อยที่สุดไปมากที่สุด 6 ชั้น ดังนี้

1) การเคลื่อนไหวแบบรีเฟล็กซ์ (reflex movements) ผู้เรียนกระทำหรือตอบสนองสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ ปราศจากการเรียนรู้ เช่น การยืดหรือหดร่างกาย

2) การเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน (basic fundamental movement) ผู้เรียนเคลื่อนไหวอย่างง่ายซึ่งเกิดขึ้นจากการรวมกันของการเคลื่อนไหวแบบรีเฟล็กซ์ และเป็นพื้นฐานของทักษะการเคลื่อนไหวที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น เช่น การเดินตามจังหวะ เป็นต้น

3) การรับรู้ (perceptual) ผู้เรียนสามารถแปลหรือตีความสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้เรียนนั้นสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับประสาทด้านการมองเห็น การได้ยิน

4) การทำกิจกรรมทางกายภาพ (physical activities) ผู้เรียนสามารถกระทำในสิ่งที่ต้องอาศัยความแข็งแรง ทนทาน กระฉับกระเฉง คล่องแคล่ว ซึ่งทำให้ร่างกายต้องออกแรงหรือใช้พลังงาน เช่น การเคลื่อนไหวอย่างคล่องแคล่วรวดเร็ว

5) การเคลื่อนไหวอย่างมีทักษะ (skilled movements) ผู้เรียนปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งเป็นผลจากการพัฒนาทักษะ เมื่อปฏิบัติงานที่มีความซับซ้อน เช่น การเต้นรำ

6) การสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา (non-discursive communication) ผู้เรียนสื่อสารผ่านการเคลื่อนไหวของร่างกาย ซึ่งหมายถึงการแสดงออก และการปรับเปลี่ยนการแสดงออกทางใบหน้าด้วย เช่น การแสดงสีหน้าในระหว่างการแสดงหรือการเต้น

โดยเกณฑ์การให้คะแนนแบบองค์รวม (holistic scoring rubric) เชิงคุณภาพกำหนดเป็นระดับ ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง ตามลำดับ (กมลวรรณ ตังธนภานนท์, 2557: 49)

สรุปได้ว่า การวัดผลและประเมินทักษะปฏิบัติรายมาตรฐาน สามารถดำเนินการได้ทั้งขณะสอนและสิ้นสุดการสอนโดยใช้วิธีการและเครื่องมือ ได้แก่ 1) การทดสอบความรู้ความเข้าใจ โดยใช้แบบสอบถาม 2) การประเมินทักษะปฏิบัติรายมาตรฐาน โดยใช้แบบประเมินทักษะปฏิบัติ และ 3) การสังเกตพฤติกรรม โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม สำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยวัดและประเมินทักษะปฏิบัติรายมาตรฐานของผู้เรียนด้วยการปฏิบัติ โดยใช้แบบประเมินทักษะปฏิบัติ วัดผลหลังเรียน มีเกณฑ์ให้คะแนนเป็น ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง

รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

1. หลักการ/แนวคิดของรูปแบบทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

Harrow, 1972 (อ้างถึงใน ทิศนา ขมมณี, 2556: 37) กล่าวว่า ได้จัดลำดับขั้นของการเรียนรู้ทางด้านทักษะปฏิบัติไว้ 5 ขั้น โดยเริ่มจากระดับที่ซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก ดังนั้นการกระทำจึงเริ่มจากการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อใหญ่ไปจนถึงการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อย่อย ลำดับขั้นที่กล่าวมา คือ การเลียนแบบ การลงมือกระทำตามคำสั่ง การกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ การแสดงออก และการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ

Harrow, 1972 (อ้างถึงใน ฆนัท ธาตุทอง, 2559:109) กล่าวว่า ลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติไว้ 6 ขั้น โดยเริ่มจากระดับที่ซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก เริ่มจากการปฏิบัติส่วนย่อย ๆ (Reflex movements) ปฏิบัติขั้นพื้นฐาน (Basic fundamental movement) ปฏิบัติอย่างเข้าใจ (Perceptual Abilities) ปฏิบัติอย่างมีทักษะ (Skilled movements) และปฏิบัติได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องแนะนำ (Non-discursive)

สรุปได้ว่า ทฤษฎีทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ เป็นการเรียนรู้ที่มีลำดับทั้งหมด 5 ขั้น คือ 1) การเลียนแบบ 2) การลงมือกระทำตามคำสั่ง 3) การกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ 4) การแสดงออก และ 5) การกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งครูสามารถออกแบบการเรียนการสอนไปตามขั้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและสวยงาม

2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

Harrow, 1972 (อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2545: 243) กล่าวว่า รูปแบบนี้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสามารถทางด้านทักษะปฏิบัติต่าง ๆ กล่าวคือ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ และชำนาญ

Harrow, 1972 (อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2556: 37) กล่าวว่า รูปแบบทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์นี้ จะช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดความสามารถในด้านทักษะปฏิบัติต่าง ๆ คือ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ และชำนาญ

สรุปได้ว่า ทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ นั้นช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดความสามารถในด้านทักษะปฏิบัติได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

3. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

Harrow, 1972 (อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2556: 37-38) กล่าวว่า รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ มีดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนสังเกตการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ ซึ่งผู้เรียนย่อมรับรู้หรือสังเกตเห็นรายละเอียดต่าง ๆ ได้ไม่ครบถ้วน แต่อย่างน้อยผู้เรียนจะสามารถบอกได้ว่า ขั้นตอนหลักของการกระทำนั้น ๆ มีอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง เมื่อผู้เรียนได้เห็น และสามารถบอกขั้นตอนของการกระทำที่ต้องการเรียนรู้ได้แล้ว ให้ผู้เรียนได้ลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็น ผู้เรียนอาจลงมือทำตามคำสั่งของครู หรือทำตามคำสั่งที่ครูเขียนไว้ในคู่มือก็ได้ การลงมือปฏิบัติตามคำสั่งนี้ แม้ผู้เรียนจะยังไม่สามารถทำได้อย่างสมบูรณ์ แต่อย่างน้อยผู้เรียนก็ได้รับประสบการณ์ในการลงมือทำ และค้นพบปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ และการปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างสมบูรณ์ (precision) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนจนสามารถทำสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ โดยไม่จำเป็นต้องมีแบบอย่างหรือคำสั่งนำทางการกระทำ การกระทำที่ถูกต้องและแม่นยำ พอดี สมบูรณ์แบบ เป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องสามารถทำได้ในขั้นนี้

ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก (articulation) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนมากยิ่งขึ้น จนสามารถทำสิ่งนั้นได้ถูกต้องสมบูรณ์แบบอย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว ราบรื่น และด้วยความมั่นใจ

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ (naturalization) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถทำสิ่งนั้น ๆ อย่างสบาย เป็นไปอย่างอัตโนมัติ โดยไม่รู้สึกรู้ว่าต้องใช้ความพยายามเป็นพิเศษ ซึ่งต้องอาศัยการปฏิบัติอย่างบ่อย ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลายขึ้น

ฉันท ชาติทอง (2559: 110-111) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของ แอร์โรว์ มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ (imitation) เป็นขั้นที่ผู้เรียนเฝ้าดู สังเกตสิ่งที่ผู้อื่นทำ แล้วลองทำตาม ทำให้ผู้เรียนรับรู้ เห็นรายละเอียดต่าง ๆ อาจไม่ครบถ้วน แต่สามารถบอกเล่าถึงขั้นตอน การทำสิ่งนั้น ๆ ได้ว่ามีอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง (manipulation) ในขั้นนี้ผู้เรียนลงมือทำตาม คำสั่ง โดยไม่มีแบบอย่างให้เห็น แม้ว่าผู้เรียนจะไม่สามารถทำได้อย่างสมบูรณ์แบบก็ตาม แต่อย่างน้อย ผู้เรียนก็ได้ประสบการณ์ในการลงมือทำ และค้นพบปัญหาต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้ และการ ปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำที่ถูกต้องสมบูรณ์ (precision) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องฝึกฝน จนสามารถกระทำสิ่งนั้น ๆ ได้ถูกต้องสมบูรณ์ โดยไม่จำเป็นต้องมีแบบอย่างหรือมีคำสั่ง

ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก (articulation) เป็นขั้นที่ผู้เรียนมีโอกาสนำการปฏิบัติที่ผ่าน มาปรับ ประยุกต์ ใช้อย่างบูรณาการ เป็นการฝึกมากขึ้น จนสามารถกระทำสิ่งนั้นได้ถูกต้องสมบูรณ์ แบบอย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว ราบรื่น และด้วยความมั่นใจ

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ (nationalization) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้ เชื่อมโยงทักษะต่าง ๆ ที่ได้ฝึกมาแล้ว และสามารถทำให้สำเร็จได้อย่างง่ายเป็นธรรมชาติ โดยไม่รู้สึกรู้ว่า ต้องใช้ความพยายามเป็นพิเศษ

สรุปได้ว่า ทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์มีทั้งหมด 5 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างสมบูรณ์ ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ

4. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

Harrow, 1972 (อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2545: 244) กล่าวว่า ผู้เรียนจะสามารถกระทำหรือแสดงออกอย่างคล่องแคล่ว ชำนาญ ในสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้นอกจากนั้นยังช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และความอดทนให้เกิดในตัวผู้เรียน

Harrow, 1972 (อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2556: 38) กล่าวว่า ผู้เรียนจะเกิดการพัฒนาทางด้านทักษะปฏิบัติ จนสามารถกระทำได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

สรุปได้ว่า การเรียนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ ทำให้เกิดการพัฒนาไปในตัวของผู้เรียนและผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติทักษะที่ได้เรียนนั้นเป็นไปอย่างธรรมชาติ เพราะเกิดจากการที่ได้ฝึกฝนอย่างต่อเนื่องและกระทำได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

สื่อประสม

1. ความหมายของสื่อประสม

จรรยา เหนียนเฉลย (2549: 171-172) กล่าวว่า สื่อประสม (Multimedia) หมายถึง การนำเอาสื่อการสอนหลายอย่างมากกว่า 2 ชนิดขึ้นไปมาสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องในเวลาเดียวกัน และมีคุณค่าที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่อการสอนอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อหาความสนใจ ในขณะที่อีกอย่างหนึ่งใช้เพื่อหาข้อเท็จจริงของเนื้อหา และสื่อที่ใช้เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง การใช้สื่อประสมจะช่วยให้แก่นักเรียนมีประสบการณ์จากการสัมผัสที่ผสมผสานกัน และได้ค้นพบวิธีการที่จะเรียนในสิ่งที่ต้องการได้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น

โดยส่วนมากจะเป็นการใช้สไลด์เพื่อประกอบเสียงร่วมกับฟิล์มสตริปประกอบเสียง หรือใช้เครื่องฉายภาพโปรเจกเตอร์ใส่วิดีโอเทป หรือภาพยนตร์ร่วมกับเครื่องฉายสไลด์ก็ได้ โดยจะใช้เป็นลำดับขั้นตอนตามความต่อเนื่อง สำหรับผู้เรียนเป็นกลุ่มหรือการศึกษารายบุคคล ซึ่งอุปกรณ์เหล่านี้จะวางอยู่ที่ศูนย์วิทยบริการ (Learning Center) นอกจากอุปกรณ์แล้วยังมีเอกสารสิ่งพิมพ์ ได้แก่ ตำรา (Textbook) คู่มือการทำงาน (Workbook) เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะบรรจุอยู่ในกล่องวางไว้ตามชั้นในในห้องสมุดหรือศูนย์วิทยบริการ นอกจากนี้ยังมีการนำสื่อไปใช้ในวงการธุรกิจและอุตสาหกรรม ประสมในรูปแบบของสไลด์และฟิล์มสตริปประกอบเสียง ซึ่งจะนำมาใช้กับบุคลากรของบริษัทที่รับเข้ามาใหม่ หรือเข้ามาอบรม นอกจากนี้ยังใช้สำหรับเป็นการแนะนำผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ของบริษัท หรือการปฐมนิเทศน์ให้ลูกค้าได้รู้จักขั้นตอนกระบวนการผลิตของบริษัท เป็นต้น

กิตานันท์ มลิทอง (2550: 37) กล่าวว่า สื่อประสม หมายถึง การนำสื่อหลาย ๆ ประเภทมาใช้ร่วมกันทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงที่สุดในการเรียนการสอน โดยการใช้สื่อแต่ละอย่างตามลำดับขั้นตอนของเนื้อหา และในปัจจุบันมีการนำคอมพิวเตอร์

มาร่วมด้วย เพื่อการผลิตหรือการควบคุมการทำงานของอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการเสนอข้อมูลทั้งตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพถ่าย ภาพเคลื่อนไหวแบบวีดิทัศน์ และเสียง

หนูม้วน ร่มแก้ว (2551: 218) กล่าวว่า สื่อประสมหรือมัลติมีเดีย สามารถแบ่งออกเป็น 2 ความหมาย คือ ความหมายที่ 1 สื่อประสม คือ สื่อที่นำสื่อหลายประเภทมาใช้ร่วมกันในการเรียนการสอน เช่น บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการเรียนการสอน เป็นต้น ความหมายที่ 2 สื่อประสม คือ การนำคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นสื่อในการนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ทั้งข้อความ ภาพนิ่ง ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และมีเสียงประกอบ เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2557: 111) กล่าวว่า สื่อประสม หมายถึง การนำเอาสื่อการสอนหลาย ๆ อย่างมาสัมพันธ์กัน และมีคุณค่าที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่อการสอนอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อสร้างความสนใจ ในขณะที่อีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา และอีกชนิดหนึ่งอาจใช้เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง และป้องกันการเข้าใจความหมายผิด การใช้สื่อประสมจะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์จากประสาทสัมผัสผสมผสานกัน ค้นพบวิธีการเรียนในสิ่งที่ต้องการได้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า สื่อประสมคือการนำสื่อที่มีมากกว่า 2 ชนิด มารวมกันเพื่อใช้ในการนำมาสอนให้ผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจในการเรียน และมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

2. ประเภทของสื่อประสม

จริยา เหนียนเฉลย (2558: 172) กล่าวว่า จำแนกตามจุดมุ่งหมาย และลักษณะการใช้ได้ดังนี้

1) จำแนกตามจุดประสงค์ แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1.1) ใช้เพื่อจุดประสงค์หลายอย่าง สื่อประสมประเภทนี้มักจะอยู่ในรูปของสื่อหลายชิ้นมาอยู่รวมกันแล้วใช้สอนได้หลากหลายเรื่อง เรียกว่า “ชุดอุปกรณ์ (kit)” เช่น ชุดอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ ใช้สอนการแยกน้ำด้วยกระแสไฟฟ้า สอนแบบผสมสารเคมีบางอย่างเพื่อพิสูจน์สมการเคมี เป็นต้น

1.2) ใช้เพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะอย่าง ประเภทนี้มักจัดอยู่ในรูปสื่อหลากหลายชนิดมารวมกัน แต่สอนได้เพียงเรื่องเดียว เรียกว่า “ชุดการสอน (Learning Package)”

2) จำแนกตามลักษณะของสื่อ และลักษณะการใช้ แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

2.1) การสอนโดยใช้สื่อประสม เป็นการสอนที่ใช้สื่อหลากหลายอย่างทั้งสื่อที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ และวิธีการ

2.2) การเสนอสื่อประสม (Multi-media presentation) เป็นการเสนอสื่อประเภทฉาย เช่น สไลด์ ภาพยนตร์ ควบคู่กับสื่อเสียง เช่น แผ่นใสทางไกล บทเรียนสำเร็จรูป เป็นต้น

นอกจากนี้อาจมีการจำแนกสื่อประสมออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) สื่อเบา ได้แก่ สื่อประสมที่ไม่ต้องใช้อุปกรณ์ เช่น ชุดการสอนทางไกล บทเรียนสำเร็จรูป เป็นต้น

2) สื่อหนัก ได้แก่ สื่อประสมที่ต้องใช้กับเครื่องฉาย และเครื่องเสียง เป็นต้น

สุพรรณพรณ ตันติผลาผล (2550: 14) ได้จำแนกสื่อประสมออกตามลักษณะการประสมของสื่อ และคุณลักษณะการใช้ได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1) สื่อประสมที่เป็นวัสดุ อุปกรณ์ และกระบวนการร่วมกัน โดยใช้สำหรับการเรียนการสอนปกติทั่ว ๆ ไป เช่น ชุดอุปกรณ์ ชุดการเรียนการสอน บทเรียนโปรแกรม โปรแกรมสำเร็จรูป ศูนย์การเรียนรู้ เป็นต้น สื่อประสมแต่ละชนิดที่จัดอยู่ในประเภทนี้มีหลักการ และลักษณะเด่นแตกต่างกันออกไป ได้แก่

1.1) สามารถให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ด้วยตนเอง คือ ได้ร่วมในการกระทำหรือร่วมในกิจกรรมเป็นการเข้าใจแก่ผู้เรียน เช่น บทเรียนโปรแกรม ศูนย์การเรียนรู้ ชุดอุปกรณ์ เป็นต้น

1.2) สามารถให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ และความแตกต่างของบุคคล เช่น บทเรียนโปรแกรม ชุดการสอนรายบุคคล เป็นต้น

1.3) สามารถให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเองหรือสามารถใช้เมื่อขาดครูได้ เช่น บทเรียนโปรแกรม ชุดการสอนรายบุคคล เป็นต้น

1.4) สามารถให้ผู้เรียนได้รับผลตอบกลับทันที และได้รับความรู้สึกภาคภูมิใจในความสำเร็จ เช่น บทเรียนโปรแกรม ศูนย์การเรียนรู้ เป็นต้น

1.5) สามารถใช้ช่วยประกอบการศึกษาระยะให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ชุดการสอนทางไกลสำหรับการศึกษามวลชน เป็นต้น

1.6) สามารถใช้ส่งเสริมสมรรถภาพของครู เช่น ชุดการสอนประกอบคำบรรยาย เป็นต้น

1.7) สามารถให้ผู้เรียนได้ฝึกความรับผิดชอบ และการทำงานเป็นกลุ่ม เช่น ศูนย์การเรียนรู้ กลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

2) สื่อประสมประเภทฉาย เป็นการประสมโดยมีข้อจำกัดที่ความสามารถ และคุณสมบัติเฉพาะตัวของอุปกรณ์เครื่องฉายเป็นสำคัญ เช่น สไลด์ประกอบเสียง สไลด์และภาพยนตร์ ประกอบเสียงสไลด์และแผ่นใส เป็นต้น และฉายบนจอตั้งแต่ 2 จอขึ้นไป สื่อประสมประเภทฉายนี้ว่าบางครั้งราคาการผลิตอาจสูงกว่า และการผลิตซับซ้อนกว่าสื่อประสมบางชนิดในประเภทแรก แต่ผลที่ได้รับจากการใช้สื่อประสมประเภททำยนี้ ให้ผลที่มีคุณสมบัติเฉพาะตัวที่สื่อประเภทอื่นไม่สามารถทำได้ คือ ผลในความรู้สึก อารมณ์และสุนทรียแก่ผู้ชม ยังช่วยดึงดูดความสนใจให้ผู้ชมได้ติดตามอย่างตื่นตาตื่นใจ และมีประสิทธิภาพซึ่งเป็นการช่วยในการเรียนการสอน

3) สื่อประสมระบบการสื่อสาร ระบบสื่อสารคมนาคมเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงถึง เช่น ระบบปฏิบัติการต่าง ๆ ในโทรศัพท์ และการสื่อสารผ่านดาวเทียม โดยใช้ร่วมกับอุปกรณ์อื่น ๆ เช่น โทรศัพท์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

จรรยา เหนียนเฉลย (2558: 41) สื่อประสมสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1) แบ่งตามลักษณะรูปร่างของสื่อประสม แบ่งได้เป็น 3 ประเภท

1.1) สื่อประสมแบบชุดสื่อประสม (Multimedia Kits) เป็นสื่อประสมที่รวบรวมวัสดุ อุปกรณ์บางอย่าง เพื่อใช้สอนกิจกรรมหนึ่ง และชุดสื่ออุปกรณ์นี้ อาจดัดแปลงใช้กับกิจกรรมอื่นด้วยการใช้สื่อมีลำดับขั้นตอนแต่อาจเกิดความยุ่งยาก ดังนั้นจึงนิยมใช้กับเนื้อหาเฉพาะเท่านั้น

1.2) สื่อประสมแบบชุดการสอน (Multimedia Packages) เป็นสื่อประสมที่มีสื่อต่าง ๆ จัดไว้เป็นชุด และจัดระบบการใช้อย่างเป็นระเบียบ การใช้ไว้อย่างเป็นระเบียบ การใช้สื่อนี้มีลำดับขั้นตอนการใช้สื่อแต่ละชนิดที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกันตามที่จัดระบบไว้ สื่ออาจเป็นหนังสือจุลสาร แบบทดสอบด้วยตนเอง สไลด์แถบเสียง รวมทั้งเอกสารการสอน และยังสามารถนำไปใช้กับเนื้อหาอื่นได้เพียงปรับประยุกต์เล็กน้อยเท่านั้น

1.3) สื่อประสมแบบการนำเสนอ (Multimedia Presentation) เป็นสื่อประสมที่นำเอาสื่อหลาย ๆ อย่างมาเสนอพร้อมกันในเวลาเดียวกัน โดยสื่อเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีทัศนสมบัติ เช่น สไลด์ ภาพยนตร์ และวีดิทัศน์ ควบคู่ไปกับการเปิดเทปเสียง มีการผสมเสียงอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน

2) แบ่งตามลักษณะการนำไปใช้ แบ่งได้ 4 ประเภท

2.1) สื่อประสมประกอบการบรรยาย สำหรับอธิบาย และขยายเนื้อหาสาระให้ชัดเจนยิ่งขึ้นนิยมใช้ประกอบการสอนแบบบรรยาย เพื่อให้ครูพูดน้อยลง โดยใช้สื่ออธิบายเนื้อหาแทน สื่อประสมชนิดนี้มักใช้กับผู้เรียนระดับสูง และการฝึกอบรม

2.2) สื่อประสมแบบกลุ่มกิจกรรม ประกอบการเรียนการสอนกิจกรรมกลุ่ม เป็นต้นว่าการสอนแบบศูนย์การเรียน การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์หรือการสอนในรูปของกิจกรรมอื่น ๆ

2.3) สื่อประสมสำหรับการสอนแบบเอกัตภาพ ใช้ประกอบการสอนแบบรายบุคคล ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความสามารถของตน ทั้งในโรงเรียน และที่บ้าน ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

2.4) สื่อประสมแบบการสอนทางไกล ใช้ประกอบการสอนที่ผู้เรียน และผู้สอนห่างไกลกันมุ่งให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียนสื่อที่ใช้มีหลายอย่าง เช่น สิ่งพิมพ์ โทรศัพท์ วิทยุกระจายเสียง ภาพยนตร์ และชุดการสอนเสริม เป็นต้น

สรุปได้ว่า ประเภทของสื่อการสอนนั้นจำแนกได้ 2 ประเภท คือ จำแนกตามจุดประสงค์ และจำแนกตามลักษณะของสื่อ ซึ่งแต่ละประเภทก็จะมีการใช้สื่อที่แตกต่างกันจะขึ้นอยู่กับความต้องการของการเรียนนั้น ๆ

3. ลักษณะของสื่อประสมที่ดี

ระมิต ฝ่ายรีย (2551: 5) กล่าวว่า ชุดสื่อประสมหรือชุดการสอนที่ดี ประกอบด้วย

- 1) มีความสะดวกในการใช้
- 2) มีการตรวจสอบ และพัฒนาแล้ว
- 3) มีครบตามจำนวนผู้เรียน
- 4) เคยทดลองใช้มานานหลายครั้ง
- 5) สามารถยืดหยุ่นได้
- 6) ส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 7) ใช้สื่อการสอนหลายอย่างสอดคล้องกันกับเนื้อหา
- 8) จัด และประเมินผลอิงเกณฑ์หรือตามจุดประสงค์การเรียนรู้

สมสิทธิ จิตรสถาพร (2557: 15) กล่าวว่า สื่อประสมที่ดีควรประกอบด้วยสิ่งเหล่านี้ คือ

- 1) มีความสะดวกในการใช้
- 2) มีการตรวจสอบ และพัฒนาแล้ว
- 3) มีครบตามจำนวนผู้เรียน
- 4) เคยทดลองแล้วมาหลายครั้ง
- 5) สามารถยืดหยุ่นได้
- 6) ส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 7) ใช้สื่อการสอนหลาย ๆ อย่างที่สัมพันธ์กัน และสอดคล้องกับเนื้อหา มีการจัด และ

ประเมินผลแบบอิงเกณฑ์หรือตามจุดประสงค์การเรียนรู้

สรุปได้ว่า ลักษณะของสื่อประสมที่ดี ต้องมีความสะดวกในการใช้งาน มีความยืดหยุ่นของเนื้อหา นำสื่อมาใช้หลาย ๆ สื่อ เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน และครบตามจำนวนของผู้เรียน

4. ขั้นตอนการผลิต และการใช้สื่อประสม

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550: 42) กล่าวว่า ขั้นตอนการผลิตสื่อประสม มีขั้นตอนหลัก ๆ ดังนี้

- 1) กำหนดความต้องการเป้าหมาย ในขั้นตอนการผลิตสื่อประสมเราจำเป็นต้องกำหนดจุดประสงค์ของสื่อประสมว่าต้องการนำเสนอสิ่งใด และกลุ่มเป้าหมายใด เพื่อจะสามารถกำหนดขอบเขตการจัดเตรียมเนื้อหา และข้อมูลที่มีความเหมาะสมกับวัยหรือระดับการศึกษาของผู้เรียนได้

2) การรวบรวมข้อมูล และทรัพยากร เป็นการรวบรวมข้อมูลเนื้อหา ความหมาย เกร็ดความรู้ ขั้นตอน งานด้านวิชาการหรือแหล่งอ้างอิงที่ต้องการนำเสนอ นอกจากนั้นยังต้องรวบรวม ทรัพยากรที่ใช้ผลิตสื่อประสม เช่น อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ กล้องดิจิทัล ไมโครโฟน ซอฟต์แวร์ประยุกต์ ต่าง ๆ เป็นต้น

3) แนวคิดการสร้างสื่อประสมเป็นการคิดการสื่อความหมาย เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการออกแบบเนื้อหาวิธีการนำเสนอ ซึ่งจะต้องมีจินตนาการ และศิลปะในการ นำเสนอด้วย เช่น ถ้าต้องการสร้างงานวิดีโอ ต้องมีความรู้ทางด้านโครงเรื่อง เช่น การเขียน สตอรี่บอร์ด (Storyboard) หรือการเขียนเนื้อหา และเรื่องราวต่าง ๆ

4) ออกแบบ การออกแบบเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างสื่อประสม เพราะมีส่วนช่วยให้สื่อ ประสมที่จะนำเสนอมีความน่าสนใจ เช่น เราจะสอนนักเรียนระดับชั้นอนุบาลท่องคำศัพท์ ภาษาอังกฤษ การผลิตสื่อประสมจะต้องสอดแทรกสิ่งต่าง ๆ เช่น เสียงดนตรีประกอบ ตัวการ์ตูน เพื่อ สามารถดึงดูดความสนใจให้ผู้เรียนคล้อยตาม และเกิดความสนุกสนานระหว่างการเรียนการสอนได้

5) การจัดวางลำดับโครงร่าง เป็นการจัดวางลำดับสำคัญของเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาการเรียนรู้ต่อไปได้ เช่น เนื้อหาระดับเริ่มแรกอาจเป็นเนื้อหาที่มีความง่าย และไม่ซับซ้อน และ เพิ่มระดับความซับซ้อนหรือความยากของเนื้อหาตามลำดับ Note การเขียน Storyboard เป็นการ วางแผนว่าต้องการให้ชิ้นงานออกมาแนวไหน มีวัตถุประสงค์การทำงานเป็นอย่างไร โดยการวางโครง ร่างเรื่องราวที่จะนำเสนอคร่าว ๆ ที่เรียกว่า Storyboard เป็นการแสดงลำดับเนื้อหา และอุปกรณ์ ต่าง ๆ ตามลำดับ เพื่อให้สามารถเห็นถึงภาพรวมของสื่อประสมหรือมัลติมีเดียได้อย่างครบถ้วน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556: 123) กล่าวว่า ขั้นตอนการผลิตชุดสื่อประสมที่สำคัญได้ 10 ขั้นตอน ดังนี้

1) กำหนดหมวดหมู่เนื้อหา และประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชาหรือบูรณาการ เป็นแบบสหวิทยาการตามที่เหมาะสม

2) กำหนดหัวข้อจัดแบ่งหน่วยการสอนเป็นหัวข้อย่อย ๆ เพื่อสะดวกแก่การเรียนรู้แต่ละ หน่วยควรประกอบด้วยหัวข้อย่อยหรือประสบการณ์ในการเรียนรู้ประมาณ 4 - 6 หัวข้อ

3) กำหนดเรื่อง เพื่อทำชุดการสอนอาจกำหนดตามเรื่องในหลักสูตรหรือกำหนดเรื่องใหม่ ขึ้นมาก็ได้ การแบ่งเรื่องย่อยจะขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหา และลักษณะการใช้ชุดการสอนนั้น ๆ การแบ่งเนื้อเรื่อง เพื่อทำชุดการสอนในแต่ละระดับย่อมไม่เหมือนกัน

4) กำหนดความคิดรวบยอดหรือหลักการต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าจะให้ผู้เรียนเกิด ความคิดรวบยอดหรือสามารถสรุปหลักการแนวคิดอะไร ถ้าผู้สอนเองยังไม่ชัดเจนว่าจะให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ การกำหนดกรอบความคิดหรือหลักการก็ไม่ชัดเจนซึ่งจะรวมไปถึงการจัดกิจกรรมเนื้อหา สารระ สื่อ และส่วนประกอบอื่น ๆ ก็จะไม่ชัดเจนไปด้วย

5) กำหนดจุดประสงค์การสอน หมายถึง จุดประสงค์ทั่วไป และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม รวมทั้งการกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ไว้ให้ชัดเจน

6) กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องกำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะ เป็นแนวทางในการเลือก และผลิตสื่อการสอนกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่าน การทำกิจกรรมตามบัตรคำสั่ง การตอบคำถาม การเขียนภาพ การทดลอง การเล่นเกม การแสดงความคิดเห็น การทดสอบ เป็นต้น

7) กำหนดแบบประเมินผล ต้องประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้ แบบทดสอบอิงเกณฑ์ (การวัดผลที่ยึดเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ โดยไม่มีการนำไป เปรียบเทียบกับคนอื่น) เพื่อให้ผู้เรียนทราบว่าหลังจากผ่านกิจกรรมมาเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยน พฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด

8) เลือก และผลิตสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการสอนที่ผู้สอนใช้ ถือเป็นการสอน ทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนในแต่ละหัวเรื่องเรียนเรียบร้อยแล้วควรจัดสื่อการสอนแยกออกเป็นหมวดหมู่ใน กล่อง แฟ้ม ที่เตรียมไว้ก่อนไปหาประสิทธิภาพ เพื่อหาความตรงความเที่ยงก่อนนำไปใช้ เราเรียกสื่อ การสอนแบบนี้ว่าชุดการสอน โดยปกติรูปแบบของชุดการสอนที่ดีควรมีขนาดมาตรฐาน เพื่อความ สะดวกในการใช้ และความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการเก็บรักษา โดยพิจารณาในด้านต่าง ๆ เช่น การใช้ประโยชน์ ความประหยัด ความคงทนถาวร ความน่าสนใจ ความทันสมัย ทันเหตุการณ์ ความ สวยงาม เป็นต้น

9) การสร้างข้อทดสอบก่อน และหลังเรียน พร้อมทั้งเฉลย การสร้างข้อสอบ เพื่อทดสอบ ก่อน และหลังเรียน ควรสร้างให้ครอบคลุมเนื้อหา และกิจกรรมที่กำหนดให้เกิดการเรียนรู้ โดย พิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นสำคัญ ข้อสอบไม่ควรมากเกินไปแต่ควรเน้นรอบความรู้ ความสำคัญในประเด็นหลักมากกว่ารายละเอียดปลีกย่อยหรือถามเพื่อความจำเพียงอย่างเดียว และ เมื่อสร้างเสร็จแล้วควรทำเฉลยไว้ให้พร้อมก่อนส่งไปหาประสิทธิภาพของชุดการสอน

10) หาประสิทธิภาพของชุดการสอน เมื่อสร้างชุดการสอนเสร็จเรียบร้อยแล้วต้องนำชุด การสอนนั้น ๆ ไปทดสอบ โดยวิธีการต่าง ๆ ก่อนนำไปใช้จริง เช่น ทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไข ให้ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุม และความตรงเนื้อหา เป็นต้น

สรุปว่า ขั้นตอนการผลิตและการใช้สื่อ ต้องมีการกำหนดเป้าหมาย รวบรวมข้อมูล ออกแบบ กำหนดหมวดหมู่ของเนื้อหาให้ชัดเจน เพื่อที่จะได้นำขั้นตอนในการใช้สื่อประสม มาปรับใช้ ในการจัดการเรียนการสอนได้ง่ายขึ้น

5. การหาประสิทธิภาพของสื่อประสม

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556: 494 – 495) กล่าวว่า เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของสื่อที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นระดับที่ผู้ผลิตสื่อประสมพึงพอใจว่าหากสื่อประสมจะมีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว บทเรียนสำเร็จรูปก็มีค่าที่จะนำไปสอนนักเรียน และคุ้มค่าแก่การผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพทำได้ โดยการประเมินผลพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพ์) โดยกำหนดค่า และประสิทธิภาพเป็น E_1 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) E_2 (ประสิทธิภาพของผลลัพ์) ดังนี้

1) ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง ประกอบด้วย พฤติกรรมย่อย ๆ หลายพฤติกรรม เรียกว่า กระบวนการ (Process) ของผู้เรียน สืบเนื่องจากการประกอบกิจกรรมกลุ่ม (รายงานของกลุ่ม) และรายบุคคล ได้แก่ งานที่มอบหมาย และกิจกรรมอื่นที่ผู้สอนกำหนด

2) ประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย คือ ประเมินผล (Product) ของผู้เรียน โดยพิจารณาจากการทดสอบหลังเรียน และการสอบไล่ ประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูปจะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจ โดยกำหนดเป็นเปอร์เซ็นต์ของผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงาน และประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อเปอร์เซ็นต์ของผลการทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด นั่นคือ E_1/E_2 ผู้สอนคาดหวังว่าผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจ โดยกำหนดเป็นเปอร์เซ็นต์ของผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงาน และการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อเปอร์เซ็นต์การทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด นั่นคือ E_1/E_2 ประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพ์

3) ขั้นตอนการทดสอบหาประสิทธิภาพ เพื่อผลิตสื่อประสมขึ้นเป็นต้นฉบับ แล้วนำสื่อประสมไปทดสอบหาประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2537: 134 -143)

3.1) ทดสอบแบบเดี่ยว (1:1) คือ ทดสอบกับผู้เรียน 1 คน โดยใช้เด็กอ่อน ปานกลาง และเด็กเก่ง อย่างละ 1 คน

3.2) ทดสอบแบบกลุ่ม (1:10) คือ ทดสอบกับผู้เรียน 6 – 10 คน (ละผู้เรียนเก่งกับอ่อน)

3.3) ทดสอบภาคสนาม (1:100) คือ ทดสอบกับผู้เรียนทั้งชั้น 40 – 100 คน

4) การเลือกนักเรียนมาทดสอบประสิทธิภาพสื่อประสม นักเรียนที่มาทดสอบประสิทธิภาพสื่อประสมควรเป็นตัวแทนของนักเรียนที่เราจะนำสื่อประสมนั้นไปใช้ โดยมีข้อควรพิจารณา ดังนี้

4.1) การทดสอบประสิทธิภาพสื่อประสม แบบเดี่ยว (1:1) เป็นการทดสอบประสิทธิภาพสื่อประสม ครู 1 คน ต่อเด็ก 1 คน ใช้ทดสอบกับเด็กก่อนก่อนทำการปรับปรุงแล้วนำไปทดสอบกับเด็กปานกลาง และนำไปทดสอบกับเด็กเก่งตามลำดับ

4.2) การทดสอบประสิทธิภาพสื่อประสม แบบกลุ่ม (1:10) เป็นการทดสอบที่ครู 1 คน ต่อเด็ก 6 – 10 คน ใช้เด็กเก่ง ปานกลาง อ่อน คละกันห้ามใช้เด็กเก่งหรือเด็กอ่อนล้วน ๆ ทดลองเวลาทดสอบจะต้องจับเวลาด้วยว่ากิจกรรมแต่ละกลุ่มใช้เวลาเท่าไร

4.3) การทดสอบประสิทธิภาพสื่อประสม ภาคสนาม (1:100) เป็นการทดสอบใช้ครู 1 คน ต่อนักเรียน 40 – 100 คน นักเรียนที่เลือกมาทดสอบจะต้องมีนักเรียนเก่ง และอ่อน ไม่ควรเลือกห้องเรียนที่มีเด็กเก่งหรืออ่อนล้วน นอกจากนี้สถานที่ และเวลาสำหรับการทดสอบแบบเดี่ยว และแบบกลุ่ม ควรใช้เวลานอกชั้นเรียนหรือแยกนักเรียนมาเรียนต่างหาก จากห้องเรียน อาจเป็นห้องประชุมหรือโรงอาหาร ได้ร่มไม้ก็ได้

5) ข้อควรคำนึงในการทดสอบประสิทธิภาพสื่อประสม เพื่อให้การหาประสิทธิภาพของสื่อประสมได้ผลคุ้มค่า ผู้ทดลองควรคำนึง ดังนี้

5.1) การเลือกนักเรียนที่เป็นตัวแทนที่ใช้สื่อประสม

5.2) ควรหาสถานที่ และเวลาที่ปราศจากเสียงรบกวนไม่ร้อนอบอ้าว และใช้เวลาที่นักเรียนไม่หิวกระหาย ไม่ร้อนกลับบ้านหรือไม่ต้องพะวักพะวงไปเข้าเรียนชั้นอื่น

5.3) ต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการทดสอบประสิทธิภาพสื่อประสม และการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน หากนักเรียนไม่คุ้นเคย

5.4) สำหรับการทดสอบประสิทธิภาพสื่อประสมภาคสนาม ในชั้นเรียนจริงต้องใช้ครูเพียงคนเดียว ผู้สังเกตการณ์ต้องอยู่ห่าง ๆ ไม่เข้าไปช่วยเหลือเด็ก ต้องปล่อยให้ครูผู้สอนทดลองสอนแก้ปัญหาเองหากจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ ก็ให้ครูผู้สอนเป็นผู้บอกให้ไปช่วย

5.5) ไม่ว่าเป็นการทดสอบแบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และภาคสนาม หลังจากชี้แจงนักเรียนเกี่ยวกับการสอน โดยการใช้สื่อประสมแล้ว ครูจะต้องดำเนินการ 5 ขั้น คือ

5.5.1) สอบก่อนเรียน

5.5.2) นำเข้าสู่บทเรียน

5.5.3) ให้นักเรียนทำกิจกรรม

5.5.4) สรุปบทเรียน ครูสรุปเองหรือให้นักเรียนช่วยกันสรุปก็ได้ ทั้งนี้ต้องดูตามกำหนดไว้ในแผนการสอน

5.5.5) สอบหลังเรียน

สรุปได้ว่า การหาประสิทธิภาพของสื่อประสม คือ ระดับประสิทธิภาพของสื่อประสมที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ นำไปสอนนักเรียนและคุ้มค่าแก่การผลิตออกเป็นจำนวนมาก การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้ โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียนมี 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์)

6. ประโยชน์ของสื่อประสม

กิดานันท์ มลิทอง (2550: 88) กล่าวว่า ประโยชน์ของสื่อประสม มีดังนี้

1) เป็นสิ่งที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ เนื้อหาบทเรียนที่ยากซับซ้อนได้ง่ายขึ้นได้ในระยะเวลาอันสั้น และสามารถช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดในเรื่องนั้นได้อย่างถูกต้อง และรวดเร็ว

2) สื่อจะช่วยกระตุ้น และสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ทำให้เกิดความสุข และไม่รู้สึกลำบากในการเรียน

3) การใช้สื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกัน และเกิดประสบการณ์ร่วมกันในวิชาที่เรียน

4) ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น ทำให้เกิดมนุษยสัมพันธ์อันดีในระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง และกับผู้สอนด้วย

5) ช่วยสร้างเสริมลักษณะที่มีในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์จากการใช้สื่อ

6) ช่วยแก้ปัญหาเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยการจัดให้มีการใช้สื่อในการศึกษารายบุคคล จะเห็นได้ว่า สื่อประสมนั้นสามารถช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้ตามความสามารถ และความพร้อมของแต่ละคน นักเรียนได้เรียนรู้อย่างสนุก และไม่เบื่อ เรียนรู้ได้ดี และเร็วขึ้น เพราะนักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากสื่อที่เป็นรูปธรรม ซึ่งจะช่วยให้ประสิทธิภาพในการเรียนดีขึ้น

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556: 121) กล่าวว่า ประโยชน์ของสื่อประสม มีดังนี้

1) ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหา และประสบการณ์ที่สลับซับซ้อน และมีลักษณะนามธรรมสูง เช่น การทำงานของเครื่องจักรกล อวัยวะของร่างกาย การเติบโตของสัตว์ชั้นต่ำ ซึ่งผู้สอนไม่สามารถถ่ายทอดด้วยการบรรยายได้

2) ช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียนที่กำลังศึกษา เพราะชุดสื่อประสมหรือสื่อประสม จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมในการเรียนด้วยตนเอง และสังคม

3) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ฝึกตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

4) ช่วยสร้างความพร้อม และความมั่นใจแก่ผู้สอน เพราะสื่อประสมที่ผลิตไว้เป็นหมวดหมู่สามารถหยิบไปใช้งานได้ทันที โดยเฉพาะผู้ที่ไม่ค่อยมีเวลาเตรียมการสอนล่วงหน้า

5) ทำให้การเรียนการสอนของผู้เรียนเป็นอิสระจากอารมณ์ของผู้สอน สื่อประสม สามารถทำให้เรียนได้ตลอดเวลา ไม่ว่าผู้สอนจะมีสภาพคับข้องทางอารมณ์มากน้อยเพียงใด

6) ช่วยให้การเรียนเป็นอิสระจากบุคลิกของผู้สอน เนื่องจากสื่อประสมทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แทนครู และครูจะพูดหรือสอนไม่เก่ง ผู้เรียนก็สามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพจากชุดสื่อประสมหรือชุดการสอนที่ได้ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพมาแล้ว

7) ในกรณีครูขาด ครูคนอื่นก็สามารถสอนแทน โดยใช้สื่อประสม เพราะเนื้อหาวิชาอยู่ในชุดสื่อประสมเรียบร้อยแล้ว ครูผู้สอนแทนก็ไม่ต้องเตรียมอะไรมา

8) สำหรับชุดสื่อประสมหรือชุดการสอนรายบุคคล และชุดสื่อประสมทางไกล เช่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จะช่วยให้การศึกษามวลชนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะผู้เรียนสามารถเรียนเองได้ที่บ้านไม่ต้องเสียเวลา และค่าใช้จ่ายมากนัก

จริยา เหนียนเฉลย (2558: 114) กล่าวว่า ประโยชน์ของสื่อประสม มีดังนี้

1) ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ ได้ดีเกือบทุกเรื่อง จากแหล่งหลายแหล่ง โดยถือว่าสื่อแต่ละอย่างมีเนื้อหาต่างกัน และรูปแบบต่างกัน

2) ช่วยประหยัดเวลาทั้งผู้สอน และผู้เรียน

3) ช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ตามความสามารถ และความพร้อมของแต่ละบุคคล

4) ช่วยดึงดูดความสนใจ เพราะสื่อประสมจะเป็นการผสมผสานกันของสื่อที่มีการนำเสนอเทคนิคการผลิตแบบต่าง ๆ มาใช้ทำให้น่าสนใจ

5) ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จากข้อได้เปรียบในหลายรูปแบบของสื่อประเภท (Ten Strengths of Multi – image)

สรุปได้ว่า สื่อประสม มีส่วนช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดี เพราะทำให้ผู้เรียนมีความสนุกสนานในการเรียน และเป็นตัวช่วยกระตุ้นตัวของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

ทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ และทฤษฎีแนวคิดที่เกี่ยวกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม แล้วนำมาผสมผสานกัน ประยุกต์ใช้ในการศึกษาทักษะปฏิบัติ รำวงมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบร่วมกับสื่อประสม หมายถึง ครูได้อธิบายเนื้อหาของการเรียน รำวงมาตรฐาน เพื่อให้ นักเรียนได้รู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่จะเรียนและได้ใช้สื่อที่ครูทำขึ้นมาร่วมกับเปิดวิดีโอ รำวงมาตรฐานให้นักเรียนสังเกตการกระทำที่นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนหลักของการกระทำนั้น ๆ ได้

ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่งร่วมกับสื่อประสม หมายถึง นักเรียนลงมือทำโดยไม่ มีแบบอย่างให้เห็น นักเรียนอาจลงมือทำตามคำสั่งผู้สอนหรือทำตามคำสั่งผู้สอนเปิดสื่อให้ดู การลงมือ ปฏิบัติตามคำสั่งนักเรียนอาจจะทำได้ไม่สมบูรณ์แต่จะได้ประสบการณ์การลงมือปฏิบัติและค้นพบ ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะเกิดการเรียนรู้และจะนำมาปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ หมายถึง นักเรียนต้องฝึกฝนจนสามารถปฏิบัติ ร่างมาตรฐานได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก หมายถึง นักเรียนได้มีโอกาสได้ฝึกฝนมากขึ้นจนกระทั่งสามารถกระทำสิ่งนั้นได้ถูกต้องสมบูรณ์ได้อย่างคล่องแคล่วรวดเร็ว และมีความมั่นใจในการปฏิบัติยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ หมายถึง นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะร่างมาตรฐานอย่างเป็นธรรมชาติ ขั้นนี้ผู้เรียนจะกระทำสิ่งนั้น ๆ อย่างสบาย ๆ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สุธีรา แก้วบุญเรือง (2555: 48) กล่าวว่า ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จในด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของสมองหรือประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ต่าง ๆ ของแต่ละบุคคลสามารถวัดได้ด้วยการทดสอบด้วยวิธีต่าง ๆ

อ้อยทิพย์ ยะไวทย์ (2555: 38) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน และเป็นผลให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นริศรา คณานันท์ (2555: 38) กล่าวว่า ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะความสามารถ และประสบการณ์ของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน และเป็นผลให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อารยา เลี้ยงสกุล (2559) กล่าวว่า ความหมายของผลสัมฤทธิ์ หมายถึง การเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นทักษะปฏิบัติ โดยฝึกให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริงตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง และเน้นทักษะปฏิบัติของนักเรียนเป็นสำคัญ โดยการฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งจนเกิดความชำนาญ จึงส่งผลทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ทักษะ และความสามารถต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวของนักเรียนที่ได้รับการฝึกฝนและปฏิบัติจนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

2. เทคนิคการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ทิตินา แชมมณี (2556) กล่าวว่า เทคนิคการใช้คำถามตามระดับจุดมุ่งหมายทางด้านพุทธิพิสัยของบลูม ซึ่งได้จัดระดับพุทธิกรรมไว้ 6 ระดับ คือ ระดับความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล สามารถสรุปได้ดังนี้

1) การเรียนรู้ในระดับความรู้ ความจำ (Knowledge) การเรียนรู้ในระดับนี้เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถตอบได้ว่าสิ่งที่ได้เรียนรู้มีสาระอะไรบ้าง ซึ่งการที่สามารถตอบได้นั้นได้มาจากการจดจำเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้น คำถามที่ใช้ในการทดสอบการเรียนรู้ในระดับนี้ จึงมักเป็นคำถามที่ถามถึงข้อมูล สาระ รายละเอียดของสิ่งที่เรียนรู้

2) การเรียนรู้ในระดับความเข้าใจ (Comprehension) หมายถึง การเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนเข้าใจความหมาย ความสัมพันธ์ และโครงสร้างของสิ่งที่เรียน และสามารถอธิบายสิ่งที่เรียนรู้นั้นได้ด้วยคำพูดของตนเอง ผู้เรียนที่มีความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หลังจากได้ความรู้ในเรื่องนั้นมาแล้ว จะสามารถแสดงออกได้หลายทาง เช่น สามารถตีความได้ แปลความได้ เปรียบเทียบได้ บอกความแตกต่างได้ เป็นต้น

3) การเรียนรู้ในระดับการนำไปใช้ (Application) หมายถึง การเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนสามารถนำข้อมูล ความรู้ และความเข้าใจที่ได้เรียนรู้มาใช้ในการหาคำตอบ และแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ดังนั้นคำถามในระดับนี้จึงมักประกอบด้วยสถานการณ์ที่ผู้เรียนจะต้องดึงความรู้ความเข้าใจ มาใช้ในการหาคำตอบ โดยผู้เรียนมีพุทธิกรรมที่บ่งชี้ถึงการเรียนรู้ในระดับสามารถนำไปใช้ได้

4) การเรียนรู้ในระดับการวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง การเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนต้องใช้การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดที่ลึกซึ้งขึ้นเนื่องจากไม่สามารถหาคำตอบได้จากข้อมูลที่มีอยู่โดยตรง ผู้เรียนต้องใช้ความคิดหาคำตอบจากการแยกแยะข้อมูล และหาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่แยกแยะนั้น อีกนัยหนึ่งคือการเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนสามารถจับได้ว่าอะไรเป็นสาเหตุ เหตุผล หรือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังปรากฏการณ์หนึ่ง

5) การเรียนรู้ในระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง การเรียนรู้ที่อยู่ในระดับที่ผู้เรียนสามารถ (1) คิด ประดิษฐ์ สิ่งใหม่ขึ้นมาได้ ซึ่งอาจอยู่ในรูปของสิ่งประดิษฐ์ ความคิด หรือภาษา (2) ทำนายสถานการณ์ในอนาคตได้ (3) คิดวิธีการแก้ปัญหาได้

6) การเรียนรู้ในระดับการประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนต้องใช้การตัดสินคุณค่า ซึ่งก็หมายความว่า ผู้เรียนจะต้องสามารถตั้งเกณฑ์ในการประเมินหรือตัดสินคุณค่าต่าง ๆ ได้ และแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้นได้

สรุปได้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ แบ่งออกเป็นระดับพุทธิกรรมไว้ 6 ระดับ คือ ระดับความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล

ทักษะการปฏิบัติ

1. ความหมายของทักษะการปฏิบัติร่างมาตรฐาน

ทักษะการปฏิบัติ หมายถึง การเคลื่อนไหวทางกายภาพ การควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย และการใช้ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหว (Simpson, 1972 อ้างถึงใน กมลวรรณ ตังธนภานนท์, 2557: 1) ประกอบด้วยการเคลื่อนไหวของร่างกาย และประสานสัมพันธ์ของทักษะต่าง ๆ (กมลวรรณ ตังธนภานนท์, 2555) ซึ่งเป็นการเคลื่อนไหวของร่างกายแบบพื้นฐาน (fundamental movement) หรือเป็นการแสดงการปฏิบัติงานตามกระบวนการต่าง ๆ ก็ได้ การพัฒนาทักษะปฏิบัติจึงต้องอาศัยการฝึกฝน

Fitzpatrick and Morrison, 1971 (อ้างถึงใน กมลวรรณ ตังธนภานนท์, 2557: 14) กล่าวว่า การปฏิบัติ (performance) หมายถึง การตอบสนองรูปแบบต่าง ๆ ที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปในทางที่กำหนด รวมถึงพฤติกรรมของครูที่แสดงออกมา เช่น การพูด การกระทำ การสร้าง หรือการทำงานตามกระบวนการต่าง ๆ โดยจัดให้มีการกระทำเกิดขึ้น เช่น จัดสถานการณ์ให้ผู้รับการประเมินเตะลูกฟุตบอลให้เข้าประตู จัดสถานการณ์ให้ผู้รับการประเมินแสดงวิธีการทดลอง การต่อหลอดไฟ

กมลวรรณ ตังธนภานนท์ (2557: 6) กล่าวว่า ทักษะปฏิบัติ หมายถึง การเคลื่อนไหวทางกายภาพ การควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย และการใช้ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหว ซึ่งประกอบด้วยการเคลื่อนไหวของร่างกาย และการประสานสัมพันธ์ของทักษะต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นการเคลื่อนไหวของร่างกายแบบพื้นฐาน หรือเป็นการแสดงการปฏิบัติงานตามกระบวนการต่าง ๆ ก็ได้

สรุปได้ว่า ทักษะปฏิบัติ หมายถึง การเคลื่อนไหวร่างกาย ที่ประสานกันทั้งมือ และเท้า ให้สอดคล้องซึ่งกันและกัน

2. การวัดและประเมินทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน

ประพัฒน์พงศ์ ภูวธน์ (2547: 15) กล่าวว่า เกณฑ์การประเมินการแสดงนาฏศิลป์ ดังนี้

ตาราง 6 เกณฑ์การประเมินการแสดงนาฏศิลป์

ประเด็นการ ประเมิน	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
1.ความคิด สร้างสรรค์	แปลก น่าสนใจ มี อุปกรณ์ประกอบ หลากหลายใช้ อุปกรณ์ได้ สอดคล้อง สอดคล้อง	น่าสนใจมีอุปกรณ์ ประกอบบทเพลง ใช้อุปกรณ์ สอดคล้องกับบท เพลง	น่าสนใจมีอุปกรณ์ ประกอบบทเพลง แต่ ใช้อุปกรณ์ สอดคล้องกับบท เพลง	น่าสนใจ ไม่มี อุปกรณ์ ประกอบ บทเพลง
2. การ เคลื่อนไหว สอดคล้อง กับ จังหวะเพลง	เคลื่อนไหวตรง ทำนองและ จังหวะตลอด เพลงการแปร แถว หลากหลาย การแสดง อารมณ์ และ ความรู้สึก สอดคล้องกับ จังหวะเพลง	เคลื่อนไหวตรง ทำนองและ จังหวะตลอด เพลงการแปร แถวไม่ หลากหลาย การ แสดง อารมณ์ และ ความรู้สึก สอดคล้องกับ จังหวะเพลง	เคลื่อนไหวตรง ทำนองและ จังหวะไม่ตลอด เพลง การแปร แถว 2 รูปแบบ การแสดงอารมณ์ และความรู้สึก สอดคล้องกับ จังหวะเพลง	เคลื่อนไหวไม่ ตรง ทำนอง และ จังหวะ ไม่มีการ แปรแถว แสดง อารมณ์และ ความรู้สึก สอดคล้องกับ จังหวะเพลง
3. ความกล้า ในการ แสดงออก	มีความมั่นใจใน การแสดงออก และพร้อมที่จะ แสดงทันที	ทำทางมั่นใจแต่ ขาดความพร้อม ในการแสดง	ทำทางเคอะเขิน ไม่มั่นใจ	ขาดความมั่นใจ
4. ความ ร่วมมือ	ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจอย่าง เต็ม ความสามารถ ใน การปฏิบัติงาน	ร่วมคิดและร่วม ปฏิบัติงาน แต่ไม่ ร่วมแก้ปัญหาใน การทำงาน	ร่วมปฏิบัติงาน ตามคำสั่งของ กลุ่ม	ร่วมปฏิบัติงาน เป็นบางครั้ง

พรทิพย์ ด้านสมบูรณ์ (2551: 9) กล่าวถึง เกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ ดังนี้

ตาราง 7 เกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	
	1	0
1. ความถูกต้อง	ปฏิบัติงานถูกต้องตามที่กำหนด	ปฏิบัติงานที่ไม่ถูกต้อง
2. ความสวยงาม	ปฏิบัติงานได้อย่างอ่อนช้อย มีลีลาท่าร่า สอดคล้อง กลมกลืน	ปฏิบัติงานที่ไม่สวยงาม
3. ความคล่องแคล่ว	ปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วทันที่ด้วยความมั่นใจ	ปฏิบัติงานที่ไม่คล่องแคล่ว

ทิวต์ล มณีโชติ (2549: 10) กล่าวว่า ทักษะปฏิบัติเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ที่บอถึงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ พฤติกรรมด้านนี้จะเห็นได้ด้วยการปฏิบัติที่แสดงออกมา โดยมีเวลาและคุณภาพของงานเป็นตัวชี้ทักษะที่เกิดขึ้นว่ามีมากหรือน้อย ประกอบด้วยพฤติกรรม ย่อย ๆ คือ การเลียนแบบ การทำตามแบบหรือการลงมือกระทำตาม ความถูกต้องตามแบบหรือการมีความถูกต้องแม่นยำ การกระทำอย่างต่อเนื่องหรือการกระทำอย่างต่อเนื่องประสานกัน การทำงานเคยชินและเป็นไปตามธรรมชาติ

กมลวรรณ ตั้งชนกานนท์ (2557: 11) กล่าวว่า เป็นการวัดและประเมินพฤติกรรมหรือการแสดงออกทางกาย โดยไม่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางสมอง หรือกล่าวไว้ในบทแรกส่วนที่เป็น psychomotor skill และจะทำการวัดทักษะปฏิบัติจะต้องใช้การทดสอบที่ไม่ใช้ภาษา (non-verbal test) เช่น การเคลื่อนไหวของร่างกายในการเดิน วิ่ง กระโดด เป็นต้น

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินทักษะปฏิบัติ คือ การวัดพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อวัดด้านการแสดงออกทางการกระทำที่ผู้เรียนได้กระทำลงไป ซึ่งจะวัดได้มากน้อยเพียงใดก็จะขึ้นอยู่กับตัวของผู้เรียนเอง

3. การสร้างเครื่องมือประเมินทักษะการปฏิบัติร่างมาตรฐาน

กมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2555; Nitko, 2004; Pearson Education Development Group, 2001 (อ้างอิงใน กมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2557: 47-51) มีดังนี้

1) กระบวนการสร้างแบบตรวจสอบรายการ (checklist) การสร้างแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและทำความเข้าใจทฤษฎี และแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติที่ต้องการประเมิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความหมาย และองค์ประกอบของทักษะการปฏิบัติที่ต้องการวัด

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดข้อรายการประเมินให้ชัดเจน ข้อรายการประเมินมีลักษณะเป็นประเด็นที่ใช้ในการประเมิน ซึ่งอาจเป็นขั้นตอนในการปฏิบัติหรือพฤติกรรมย่อยในการปฏิบัติ เป็นไปได้ให้ผู้ประเมินตรวจสอบมาตรฐานหรือตัวชี้วัดของทักษะปฏิบัติที่ต้องการประเมิน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าได้ข้อรายการประเมินที่เป็นประเด็นสำคัญจำเป็นสำหรับการประเมินทักษะปฏิบัตินั้น ๆ ในบริบทการประเมินทักษะการปฏิบัติในชั้นเรียน การสังเกตพฤติกรรม และการปฏิบัติงานของผู้เรียนในทักษะที่ต้องการประเมิน สามารถช่วยในการกำหนดข้อรายการประเมินได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 เรียงลำดับข้อรายการประเมิน โดยเรียงลำดับขั้นตอนการปฏิบัติหรือพฤติกรรมย่อยที่จะประเมินตามลำดับการเกิดขึ้นจริง เมื่อผู้รับประเมินปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 4 เขียนช่องรายการผลการประเมิน ช่องรายการ “ปฏิบัติ” และช่องรายการ “ไม่ปฏิบัติ” ในแต่ละรายการประเมิน

ขั้นตอนที่ 5 ระบุชื่อแบบตรวจสอบรายการประเมินตามทักษะที่ต้องการประเมิน เพิ่มเติมช่องกรอกข้อมูลผู้รับการประเมินหรือผู้เรียน และผู้ประเมิน ได้แก่ ชื่อและระดับชั้นของผู้เรียนที่ได้รับการประเมิน ชื่อผู้ประเมิน และวันเดือนปีที่ประเมินทักษะ ตลอดจนระบุคำชี้แจงในการใช้แบบตรวจสอบรายการประเมิน เพื่อให้ผู้ประเมินทราบแนวทางในการใช้ และบันทึกผลการประเมินในแบบตรวจสอบรายการประเมินทักษะ

ข้อควรคำนึงในการสร้างแบบตรวจสอบรายการ คือ ทักษะที่จะประเมินด้วยแบบตรวจสอบรายการ ควรเป็นทักษะที่มีกระบวนการปฏิบัติที่แน่นอนตายตัว หรือรายการที่ประเมินที่คงที่เสมอ

2) กระบวนการสร้างแบบประเมินค่า (rating scale) การสร้างแบบประเมินค่า ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและทำความเข้าใจทฤษฎี และแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติที่ต้องการประเมิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความหมาย และองค์ประกอบของทักษะปฏิบัติที่ต้องการวัด

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดข้อรายการประเมินให้ชัดเจน ข้อรายการประเมินมีลักษณะเป็นประเด็นที่ใช้ในการประเมิน ซึ่งอาจเป็นขั้นตอนในการปฏิบัติหรือพฤติกรรมย่อยในการปฏิบัติ เป็นไปได้ให้ผู้ประเมินควรมีความรู้มาตรฐานหรือตัวชี้วัดของทักษะปฏิบัติที่ต้องการประเมิน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าได้ข้อรายการประเมินที่เป็นประเด็นสำคัญจำเป็นสำหรับการประเมินทักษะปฏิบัติ นั้น ๆ ในบริบทการประเมินทักษะการปฏิบัติในชั้นเรียน การสังเกตพฤติกรรม และการปฏิบัติงานของผู้เรียนในทักษะที่ต้องการประเมิน สามารถช่วยในการกำหนดข้อรายการประเมินได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 เรียงลำดับข้อรายการประเมิน โดยเรียงลำดับขั้นตอนการปฏิบัติหรือพฤติกรรมย่อยที่จะประเมินตามลำดับการเกิดขึ้นจริง เมื่อผู้รับประเมินปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 4 เขียนช่องรายการผลการประเมิน ช่องรายการ “ปฏิบัติ” และช่องรายการ “ไม่ปฏิบัติ” ในแต่ละรายการประเมิน

ขั้นตอนที่ 5 กำหนดคำบ่งชี้ระดับ (verbal label) หรือคะแนนในแต่ละระดับที่กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 3 เช่น ในกรณี 3 ระดับ กำหนดคำบ่งชี้ระดับเป็น ดี พอใช้ และปรับปรุง ในกรณี 4 ระดับ กำหนดคำบ่งชี้ระดับเป็น ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 6 ระบุชื่อแบบประเมินค่าตามทักษะการปฏิบัติที่ต้องการประเมิน เพิ่มเติมช่องกรอกข้อมูลผู้เรียนหรือผู้รับการประเมิน และผู้ประเมิน ประกอบด้วย ชื่อและชั้นของผู้รับการประเมิน ชื่อผู้ประเมิน และวันเดือนปีที่ประเมิน ตลอดจนระบุคำชี้แจงในการใช้แบบประเมินค่า เพื่อให้ผู้ประเมินทราบแนวทางในการใช้ และบันทึกผลการประเมินค่าทักษะ

3) กระบวนการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบองค์รวม (holistic scoring rubric) การสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบองค์รวม ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและทำความเข้าใจทฤษฎี และแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติที่ต้องการประเมิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความหมาย และองค์ประกอบของทักษะการปฏิบัติที่ต้องการวัด

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดสิ่งที่ต้องการประเมิน ผลการเรียนรู้ หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ที่คาดหวังในขั้นตอนนี้ ผู้ประเมินต้องกำหนดว่าสิ่งสำคัญ และต้องประเมินตามจุดประสงค์หรือผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้คืออะไร การประเมินทักษะการปฏิบัติ เน้นที่กระบวนการปฏิบัติงาน หรือผลการปฏิบัติงาน หรือทั้งกระบวนการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดจำนวนระดับคะแนนหรือระดับคุณภาพของลักษณะการปฏิบัติหรือผลการปฏิบัติในแต่ละมิติหรือองค์ประกอบที่ประเมิน สามารถกำหนดระดับคะแนนในลักษณะเชิงปริมาณหรือคุณภาพก็ได้ เช่น ในเชิงปริมาณกำหนดเป็นระดับคะแนน 4 3 2 1 ตามลำดับ ส่วนในเชิงคุณภาพกำหนดเป็นระดับ ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง ตามลำดับ โดยทั่วไปในการประเมินทักษะการประเมินการปฏิบัติกำหนดระดับคะแนนหรือระดับคุณภาพของลักษณะการปฏิบัติหรือผล

การปฏิบัติมีจำนวน 4 ถึง 6 ระดับ (Johnson, Penny, and Gordon, 2009 อ้างถึงใน กมลวรรณ ตั้งธนาภรณ์, 2557: 49)

ขั้นตอนที่ 4 กำหนดคำอธิบายลักษณะการปฏิบัติหรือผลการปฏิบัติของเกณฑ์แต่ละระดับ เป็นไปได้ควรจัดหาหรือคัดเลือกตัวอย่างการปฏิบัติงานหรือผลการปฏิบัติที่มีลักษณะครอบคลุม องค์ประกอบหรือมิติที่ต้องการประเมิน ตัวอย่างการปฏิบัติงานหรือผลงานที่มีคุณภาพอยู่ในระดับ สูง กลาง และต่ำ ระดับคุณภาพละ 3 ตัวอย่างขึ้นไป คำอธิบายลักษณะการปฏิบัติหรือผลงานในเกณฑ์แต่ละระดับมีลักษณะเป็นคำอธิบายในเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพ หรือผสมผสาน คำอธิบายเชิงปริมาณ และคุณภาพเข้าด้วยกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของการปฏิบัติหรือผลงานที่ได้จากทักษะนั้น ๆ เพื่อให้เกณฑ์การให้คะแนนไม่ซับซ้อนจนเกิดความไม่สะดวกในการนำไปใช้

ขั้นตอนที่ 5 ในบริบทชั้นเรียน ควรนำร่างเกณฑ์การให้คะแนนที่พัฒนาขึ้นไปพิจารณา ร่วมกันกับผู้เรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความเข้าใจของผู้เรียนที่มีต่อร่างเกณฑ์การให้ คะแนนที่พัฒนาขึ้น เนื่องจากความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับเกณฑ์การให้คะแนน และสิ่งที่ผู้เรียนจะ ได้รับการประเมินเป็นสิ่งสำคัญในการนำเกณฑ์การให้คะแนนไปใช้ ขั้นตอนนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อ ผู้เรียนด้วย เนื่องจากการพิจารณาเกณฑ์การให้คะแนนจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์จุดเด่น และ จุดด้อย ของการปฏิบัติงานหรือผลงานในด้านการปฏิบัติของตนเองได้ดียิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 6 นำข้อมูลย้อนกลับที่ได้จากผู้เรียนในขั้นตอนที่ 4 ไปพิจารณา และปรับร่าง เกณฑ์การให้คะแนนก่อนนำไปใช้จริง

4) กระบวนการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ (analytic scoring rubric) การสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับประเมินทักษะปฏิบัติมีหลักการ โดยทั่วไปเหมือนกับการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบองค์รวม แต่มีรายละเอียดเพิ่มเติมขึ้นมากกว่า เกณฑ์การให้คะแนนแบบองค์รวมในส่วนที่เป็นมิติหรือองค์ประกอบที่จะประเมินในทักษะ การสร้าง เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับประเมิน ประกอบด้วย 7 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและทำความเข้าใจทฤษฎี และแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติที่ ต้องการประเมิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความหมาย และองค์ประกอบของทักษะการปฏิบัติที่ต้องการวัด

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดสิ่งที่ต้องการประเมิน ผลการเรียนรู้ หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ คาดหวังในขั้นตอนนี้ ผู้ประเมินต้องกำหนดว่าสิ่งสำคัญ และต้องประเมินตามจุดประสงค์หรือผล การเรียนรู้ที่กำหนดไว้คืออะไร การประเมินทักษะการปฏิบัติ เน้นที่กระบวนการปฏิบัติงาน หรือผล การปฏิบัติงาน หรือทั้งกระบวนการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดมิติหรือองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการปฏิบัติงาน หรือผล การปฏิบัติงานในทักษะกำหนดในข้อ 1 ในการประเมินที่เน้นกระบวนการปฏิบัติงานกำหนดมิติหรือ องค์ประกอบที่ประเมิน เช่น ความถูกต้องในการปฏิบัติหรือแสดงทักษะ ความคล่องแคล่วใน

การปฏิบัติ ส่วนในการประเมินเน้นผลการปฏิบัติงานกำหนดมิติหรือองค์ประกอบที่ประเมิน เช่น ความถูกต้องของผลการปฏิบัติ จำนวนครั้ง ระยะทาง เวลา ในการปฏิบัติงานในทักะนั้น ๆ ทั้งนี้ในทักะที่แตกต่างกัน มิติหรือองค์ประกอบที่เหมาะสมในการวัดก็อาจมีความแตกต่างกันไปได้

ขั้นตอนที่ 4 กำหนดจำนวนระดับคะแนนหรือระดับคุณภาพของลักษณะการปฏิบัติหรือผลการปฏิบัติทักะในแต่ละมิติหรือองค์ประกอบที่ประเมิน สามารถกำหนดระดับคะแนนในลักษณะเชิงปริมาณหรือคุณภาพก็ได้ เช่น ในเชิงปริมาณกำหนดเป็นระดับคะแนน 4 3 2 1 ตามลำดับ ส่วนในเชิงคุณภาพกำหนดเป็นระดับ ดีมาก ดี พอใช้ และปานกลาง ตามลำดับ โดยทั่วไปในการประเมินทักะปฏิบัติกำหนดให้จำนวนระดับคะแนนหรือระดับคุณภาพของลักษณะการปฏิบัติมีจำนวน 4 ถึง 6 (Johnson, Penny, and Gordon 2009 อ้างถึงใน กมลวรรณ ตังธณานนท์, 2557: 50)

ขั้นตอนที่ 5 กำหนดคำอธิบายลักษณะการปฏิบัติหรือผลการปฏิบัติของเกณฑ์แต่ละระดับเป็นไปได้ ควรจัดหาหรือคัดเลือกตัวอย่างการปฏิบัติงานหรือผลงานปฏิบัติที่มีลักษณะครอบคลุมองค์ประกอบหรือมิติที่ต้องการประเมินทั้งตัวอย่างการปฏิบัติงานหรือผลงานที่มีคุณภาพอยู่ในระดับสูง กลาง และต่ำ ระดับคุณภาพละ 3 ตัวอย่างขึ้นไป คำอธิบายลักษณะการปฏิบัติงานหรือผลงานในเกณฑ์แต่ละระดับมีลักษณะเป็นคำอธิบายในเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพ หรือผสมผสาน คำอธิบายเชิงปริมาณและคุณภาพเข้าด้วยกันก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของการปฏิบัติหรือผลงานที่ได้จากทักะนั้น ๆ เพื่อให้เกณฑ์การให้คะแนนไม่ซับซ้อนจนเกิดความไม่สะดวกในการนำไปใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบไม่ควรพัฒนาเกณฑ์ที่มีมากกว่า 6 องค์ประกอบ หรือ 6 มิติ

ขั้นตอนที่ 6 ในบริบทชั้นเรียน ควรนำเกณฑ์การให้คะแนนที่พัฒนาขึ้นไปพิจารณาร่วมกันกับผู้เรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความเข้าใจของผู้เรียนที่มีต่อร่างเกณฑ์การให้คะแนนที่พัฒนาขึ้น เนื่องจากความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับเกณฑ์การให้คะแนน และสิ่งที่คุณเรียนจะได้รับการประเมินเป็นสิ่งสำคัญในการนำเกณฑ์การให้คะแนนไปใช้ ขั้นตอนนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนด้วยเนื่องจากการพิจารณาเกณฑ์การให้คะแนนจะช่วยให้คุณเรียนสามารถวิเคราะห์จุดเด่น และจุดด้อย ของการปฏิบัติงานหรือผลงานในด้านปฏิบัติของตนเองได้ยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 7 นำข้อมูลย้อนกลับที่ได้จากผู้เรียนในขั้นตอนที่ 5 ไปพิจารณา และปรับร่างเกณฑ์การให้คะแนนก่อนนำไปใช้จริง

สรุปได้ว่า การสร้างเครื่องมือประเมินทักะปฏิบัติ ประกอบด้วย การสร้างแบบตรวจสอบรายการ การสร้างแบบประเมินค่า เกณฑ์การให้คะแนนแบบองค์รวม และเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างเครื่องมือประเมินทักะปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการสร้าง หรือเกณฑ์ใดไปใช้ ก็สามารถนำไปปรับใช้กับเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินทักะปฏิบัติในการวิจัยได้

ตาราง 8 เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินทักษะปฏิบัติ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความถูกต้อง และ การเคลื่อนไหว	ปฏิบัติท่าทำได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง	ปฏิบัติท่าทำได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 1 จุด	ปฏิบัติท่าทำได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 2 จุด	ปฏิบัติท่าทำได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 3 จุด
2. ลีลาท่าทำ อ่อนช้อย สวยงาม	ปฏิบัติท่าทำเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือเท้า ศีรษะทุกท่าทำ	ปฏิบัติท่าทำเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 1 จุด	ปฏิบัติท่าทำเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 2 จุด	ปฏิบัติท่าทำเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 3 จุด
3. ความพร้อมเพียง และต่อเนื่องของท่าทำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า ทำได้สัมพันธ์กับคู่ และกลุ่ม อย่าง พร้อมเพียง และมี ความต่อเนื่องของ ท่าทำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า ทำได้สัมพันธ์กับคู่ และกลุ่ม ไม่ พร้อมเพียง และมี ความต่อเนื่องของ ท่าทำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า ทำได้สัมพันธ์กับคู่ แต่ไม่สัมพันธ์กับ กลุ่ม ไม่มีความ ต่อเนื่องของท่า ทำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า ทำไม่สัมพันธ์กับ คู่ และกลุ่ม ไม่มี ความต่อเนื่อง ของท่าทำ
4. มีความกล้าที่จะ แสดงออก และ เชื่อมั่นในตนเอง	มีความกล้า แสดงออก และ เชื่อมั่นในตนเอง ปฏิบัติอย่างเป็น ธรรมชาติ	มีความกล้า แสดงออก แต่ ขาดความพร้อม ในการแสดง	ผู้แสดงมีท่าทาง เคอะเขิน ไม่มั่นใจ	ไม่มีความกล้า แสดงออก และ ไม่เชื่อมั่นใน ตนเอง

ความพึงพอใจ

1. ความหมายความพึงพอใจ

ทวิพงษ์ หินคำ (2541: 8) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง เป็นความชอบของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสามารถลดความตึงเครียด และตอบสนองความต้องการของบุคคลที่ทำให้เกิดความพึงพอใจต่อสิ่งนั้น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546: 775) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2548: 24) กล่าวว่า ความพึงพอใจของบุคคลเป็นทัศนคติ ความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจเป็นความรู้สึกชื่นชอบของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับ การตอบสนองถึงผลที่จะได้รับกับความรู้สึก

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2553: 228) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นสภาพความรู้สึกที่มีความสุข สดชื่นต่อบุคคล สิ่งของ และบริการ เป็นภาวะทางอารมณ์เชิงบวกที่บุคคลแสดงออกเมื่อได้รับผลสำเร็จทั้งปริมาณและคุณภาพ ตามจุดมุ่งหมาย ตามความต้องการ

เกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง (2555: 274) กล่าวว่า ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้สื่อ/นวัตกรรมไว้ดังนี้ ความพึงพอใจในการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรม การเรียนรู้ และต้องการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้จนบรรลุผลสำเร็จ

ราชบัณฑิตยสถาน (2556: 840) กล่าวว่า ความพึงพอใจว่า รัก ชอบใจ

สันติ บุญภิรมย์ (2557: 72) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ดังนั้นความพึงพอใจในการเรียนรู้จึงหมายถึง ความรู้สึกพอใจชอบใจในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน และต้องดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สิ่งที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีความชอบใจในสิ่งนั้นก็จะเกิดความพึงพอใจขึ้นมาอย่างง่ายดาย

2. องค์ประกอบของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

กรรณิกา โสมชัย (2553: 52-53) กล่าวว่า บุคคลจะมีความพึงพอใจก็ต่อเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของบุคคลนั้น ๆ และองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในตัวบุคคลสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ องค์ประกอบที่เกี่ยวกับงาน และองค์ประกอบที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของงาน องค์ประกอบที่เกี่ยวกับงาน ได้แก่ ลักษณะของงาน ความสำเร็จของงานที่

ได้รับการยอมรับนับถือ ส่วนองค์ประกอบที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ได้แก่ นโยบายบริหารงาน การนิเทศความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน

วัตถุประสงค์หรือสถานการณ์ต่างๆซึ่งเป็นเครื่องโน้มน้าวจิตใจให้งานนั้นประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

สรุปได้ว่า สามารถเกิดความพึงพอใจก็ต่อเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของบุคคลนั้น ๆ และองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในตัวบุคคลสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ องค์ประกอบที่เกี่ยวกับงาน และองค์ประกอบที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของงาน

3. การวัดความพึงพอใจ

ชวลิต ชูกำแหง (2550: 112-116) อธิบายถึงการวัดจิตพิสัย สามารถทำได้หลายวิธีซึ่งวิธีที่นิยมทำในปัจจุบัน คือ

1) การสังเกต (Observation) สังเกตการณ์พูด การกระทำ การเขียนของผู้เรียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ครูต้องการวัด

2) การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการพูดคุยกับผู้เรียนในประเด็นที่ครูอยากรู้ ซึ่งอาจเป็นทัศนคติของผู้เรียน เพื่อนำสิ่งที่ผู้เรียนพูดออกมาแปลความหมายเกี่ยวกับลักษณะจิตพิสัยของผู้เรียน

3) การใช้แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นการสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดทัศนคติ วัดความสนใจ วัดคุณธรรมจริยธรรม ถ้าเป็นการวัดทัศนคติ วัดความสนใจ จะมีรูปแบบการวัด 3 รูปแบบ คือ แบบของลิเคิร์ท แบบเธอร์สตัน และแบบของออสกูด

สาโรจน์ ไสยสมบัติ (2554: 39) กล่าวว่า ความพึงพอใจเกิดขึ้นหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบกับ ระดับความรู้สึกรู้สึกของผู้เรียน ดังนั้นในการวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้กระทำได้หลายวิธีดังนี้

1) การใช้แบบสอบถามซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้อย่างมากอย่างแพร่หลายวิธีหนึ่ง
2) การสัมภาษณ์ซึ่งเป็นวิธีที่ต้องอาศัยเทคนิคและความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ ที่จูงใจให้ผู้ตอบคำถามตามข้อเท็จจริง

3) การสังเกตเป็นการสังเกตพฤติกรรมทั้งก่อนการปฏิบัติกิจกรรม ขณะปฏิบัติกิจกรรม และหลังการปฏิบัติกิจกรรม

สัจจา โสภา (2556: 15) กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจต่อการบริการนั้นมีวิธีการวัดอยู่หลายวิธี ดังนี้

1) การใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีการที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยการขอร้องหรือขอความร่วมมือจากกลุ่มบุคคลที่ต้องการวัด แสดงความคิดเห็นลงในแบบฟอร์มที่กำหนดคำตอบไว้ให้

เลือกตอบหรือเป็นคำตอบอิสระ คำถามที่อาจจะถามถึงความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ ที่สถานประกอบการกำลังให้บริการอยู่ เช่น สถานที่ให้บริการ และพนักงานที่ให้บริการ เป็นต้น

2) การสัมภาษณ์ เป็นอีกหนึ่งวิธีที่ทราบถึงระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ เป็นวิธีการที่ต้องอาศัยเทคนิค และความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่จะจูงใจให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถามให้ตรงกับข้อเท็จจริง การวัดด้วยวิธีนี้เป็นวิธีการที่ประหยัด และมีประสิทธิภาพอีกหนึ่งวิธี

3) การสังเกต โดยวิธีการสังเกตจากพฤติกรรมทั้งก่อนมาใช้บริการ ขณะใช้บริการ และหลังการใช้บริการแล้ว เช่น การสังเกตกิริยาท่าทาง การพูด สีหน้า และความถี่ของการใช้บริการ เป็นต้น การวัดความพึงพอใจโดยวิธีนี้จะต้องกระทำอย่างจริงจัง และมีแบบแผนที่แน่นอน จึงจะสามารถประเมินถึงระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการได้อย่างถูกต้อง

สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจ คือ การวัดด้านจิตพิสัย ซึ่งมีเครื่องมือ คือ การสังเกต การสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับครูเพื่อดูพฤติกรรมของนักเรียน

จากการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวัดความพึงพอใจ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย และพึงพอใจน้อยที่สุด ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านการกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อ ด้านการวัดและประเมินผล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อประสม เพื่อใช้แก้ปัญหา และพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติ รวบรวมมาตรฐานของผู้เรียน โดยนักวิจัยหลายท่าน สามารถรวบรวมได้ ดังนี้

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

สุรัตนา ปญจพรอุดมลาภ และวัชรินทร์ ศรีรักษา (2559: 24) ได้ทำการศึกษา เรื่องการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ที่เน้นทักษะปฏิบัติ ตามรูปแบบการสอน ของ HARROW เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระนาฏศิลป์ เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80.23 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 84.61 2) ทักษะปฏิบัติจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 82.15 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 80.76 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

วัฒนา รัตนพรหม และวรรณดี ธาณิรัตน์ (2560: 205) ได้ทำการศึกษา เรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรม เรื่อง การรำโนราห์ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความเหมาะสมของชุดกิจกรรม เรื่อง การรำโนราห์ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ มีค่าดัชนีความเหมาะสมระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยของประชากร เท่ากับ 4.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร มีค่าเท่ากับ 0.26 และค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ (IOC) เท่ากับ 1.00 และมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีค่า E1/E2 เท่ากับ 90.98/84.16 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรม เรื่อง การรำโนราห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 11.00 ± 1.29 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 25.23 ± 0.90

ณัฐพัชร มหายศนันท์ และปรุพท์จักร อัครารัตน์สกุล (2563: 65) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์เพื่อเสริมทักษะเรื่องฟ้อนซอป็นฝ่าย โดยวิธีการสอนแบบทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะทางด้านนาฏศิลป์โดยวิธีการสอนแบบทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ มีขั้นตอนทั้งสิ้นจำนวน 5 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก และขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ และจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ 3 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 ประวัติการแสดงฟ้อนซอป็นฝ่าย ใช้เวลาเรียน 2 ชั่วโมง หน่วยที่ 2 เรื่องนาฏยศัพท์ ภาษานาฏศิลป์ ราตีบท เบื้องต้น ใช้เวลาเรียน 4 ชั่วโมง หน่วยที่ 3 เรื่องท่ารำการแสดงชุดฟ้อนซอป็นฝ่าย ใช้เวลาเรียน 8 ชั่วโมง รวมเวลาใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 14 ชั่วโมงมีประสิทธิภาพระหว่างเรียน/หลังเรียนเท่ากับ 83.16/83.00 ซึ่งสูงกว่า ร้อยละ 80/80 และมีผลการเรียนก่อนและหลังได้เรียนรู้รูปแบบกิจกรรมนาฏศิลป์ เพื่อเสริมสร้างทักษะนาฏศิลป์เรื่อง ฟ้อนซอป็นฝ่ายโดยวิธีการสอนแบบทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

พุดิญา อางหาญ (2563: 214) ได้ทำการศึกษา เรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ แอร์โรว์เพื่อเสริมสร้างทักษะปฏิบัติร่ายมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลวิจัยพบว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของแอร์โรว์ เพื่อเสริมสร้างทักษะปฏิบัติร่ายมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 88.64/87.27 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีทักษะปฏิบัติการร่ายมาตรฐาน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ แอร์โรว์ อยู่ระดับดีมาก

คิดเป็นร้อยละ 80 และมีความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ แฮร์โรว์ เพื่อเสริมสร้างทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.72$)

จริยา อันบัว, พิทยวัฒน์ พันระศรี และสมาน เอกพิมพ์ (2563: 102) ได้ทำการศึกษา เรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติฟ้อนออนซอนสาธิตบ้านแพง สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามแนวคิดของ Harrow ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ฟ้อนออนซอนสาธิตบ้านแพง มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 81.18/90.32 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ฟ้อนออนซอนสาธิตบ้านแพง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.25 คิดเป็นร้อยละ 89.76 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ฟ้อนออนซอนสาธิตบ้านแพงโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$ SD = 0.38)

นที ปิ่นวิไลรัตน์ และอินทิรา รอบรู้ (2564: 69) ได้ทำการศึกษา เรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของแฮร์โรว์ และการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านข้อมูลพื้นฐาน ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยของคณะครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน งานวิจัยส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2) ด้านวัตถุประสงค์ของการวิจัย ส่วนใหญ่เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียนและหลัง 3) ด้านวิธีดำเนินการวิจัย งานวิจัยส่วนใหญ่เลือกใช้กลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เป็นงานวิจัยเพื่อพัฒนาโดยใช้ทฤษฎีของผู้อื่น มีการอ้างอิงจากสื่อสิ่งพิมพ์ภายในประเทศ หากคุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าความเที่ยงตรง ส่วนใหญ่ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐาน 4) ด้านผลการวิจัย การจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ มี 5 ขั้นตอน โดยการเลียนแบบจากการสังเกตและลงมือทำตามคำสั่ง ผู้เรียนฝึกฝนให้ถูกต้องและชำนาญ ทำให้สามารถแสดงออกได้อย่างธรรมชาติ นิยมนำมาใช้ในวิชา ดนตรี ศิลปะ เทคโนโลยีและการงานอาชีพ แนวคิดการสอนดนตรีของคาร์ล ออร์ฟ จะพัฒนาทักษะทางดนตรีจากง่ายไปหายาก จากจังหวะ ระดับเสียง สัญลักษณ์ตัวโน้ต การอ่านโน้ต และเครื่องดนตรี จึงทำให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการทางด้านดนตรีได้เป็นอย่างดี

วนิลลัดดา ทานะเวทย์, ทรงศักดิ์ สองสนธิ และวณิชชา สาคร (2565: 88) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การส่งเสริมทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามแนวคิดของแฮร์โรว์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนทรายทองเฉลิมวิทย์ ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การส่งเสริมทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ตามแนวคิดของแฮร์โรว์ ในการวิจัยที่ 2 วงรอบปฏิบัติการนั้น อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.07 คะแนน ซึ่งทำให้เกิดผลดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ครูได้นำปัญหาจากการสะท้อนผลในวงรอบที่ 1 มาปรับใช้ในวงรอบที่ 2 เพื่อเป็นแนวทางที่จะทำให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและเข้าใจร่วมกัน นอกจากนี้ ยังจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ กระตุ้น

ความสนใจนักเรียน และเปิดประเด็นการสนทนาเกี่ยวกับปัญหาของแต่ละกลุ่ม ให้นักเรียนปรึกษา ขอคำชี้แนะเพิ่มเติมได้อย่างทั่วถึง นักเรียนได้ใช้ความคิด และใช้ทักษะที่เกิดขึ้นในการเรียนรู้ มาสร้างสรรค์ผลงาน ฝึกฝน ปฏิบัติ ซ้ำ ๆ จนเกิดความชำนาญในผลงานของตนเอง และแก้ไขข้อผิดพลาดที่พบ โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และวางแผนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจ และรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย และ 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามแนวคิดของแอร์โรว์ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อประสม

จุติมา มั่นอำ, รุจโรจน์ แก้วอุไร และสุนีย์ บุญพิทักษ์ (2553: 168) ได้ทำการศึกษา เรื่องการพัฒนาชุดการสอนแบบมัลติมีเดีย เพื่อฝึกการแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดทดสอบแบบทดสอบเพื่อการฝึกทักษะทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ สำหรับช่วงชั้นที่ 3 ของนักเรียนต้องเป็นไปตามเกณฑ์เฉลี่ย 83.07/81.07 2) ผลการทดสอบทักษะด้านต่างๆ เรียนแบบทดสอบชุดทดสอบแบบทดสอบหลังเรียนทุกคนก่อนเรียน สำคัญทางสถิติที่ 05 และ 3) ผลการศึกษาที่ได้รับการจัดอันดับต่ำกว่าหลักสูตรการเรียนทดสอบชุดทดสอบหลายครั้งมาก

ศุภชัย บุญโรจน์, พิทยวัฒน์ พันธะศรี และประยงค์ หัตถพรหม (2565: 149) ได้ทำการศึกษา เรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติละครสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของเดวิส ประกอบสื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติละครสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดของเดวิส ประกอบสื่อประสม มีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.12/89.58 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 89.58 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ทุกคน และ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติละครสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.58, SD = 0.51)

อภิสิทธิ์ ไพโรจน์ (2565: 109) ได้ทำการศึกษา เรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับสื่อมัลติมีเดียที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติ ทำร่างมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง ร่างมาตรฐาน มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับ

สื่อมัลติมีเดีย สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ4) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

Davenport (2001: 8) ได้ทำการวิจัยเรื่อง Opening up the world: A portrait of an intercultural art teacher. โดยการศึกษาวิจัยนี้ตระหนักถึงช่องว่างระหว่างการเรียนทฤษฎีและการปฏิบัติ ในการเรียนการสอนศิลปะ โดยเสนอแนวทางในการศึกษาศิลปะ โดยการนำวัฒนธรรมที่มีความครอบคลุมและหลากหลายในทั่วโลก เป็นแนวทางมาใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยเลือกใช้ครูผู้สอนศิลปะที่มี ความรู้ มีความเชี่ยวชาญในเชิงลึกของแต่ละคนที่ไปสอนในต่างประเทศ และนำประสบการณ์ในแต่ละประเทศที่ครูได้ไปกลับมาใช้กับชุมชนหรือกลุ่มนักเรียนในห้องเรียนที่เป็นบ้านเกิดของเขา ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงเครือข่ายจากชุมชนสู่สายตาชาวโลก วิธีที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ สังเกต วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยเข้าไปสังเกตการณ์เรียนวิชาศิลปะ โดยคาดหวังที่จะเห็นมุมมองทางด้านวัฒนธรรม และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารข้ามพรมแดนในเชิงวัฒนธรรมจากการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยมีการแก้ไขเพิ่มเติมที่เสนอกรอบการทำงาน เพื่อการศึกษาวัฒนธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้รับมา

Swasono (2003: 2) ได้ทำการวิจัยเรื่อง Poco-Poco Dance and Knowledge Management โดยศึกษารูปแบบและการถ่ายโอนความรู้การเต้นรำ Poco-Poco ซึ่งเป็นวัฒนธรรมการเต้นรำแบบหนึ่งของประเทศอินโดนีเซีย ผู้วิจัยได้สืบค้นวิธีการเต้นจากอินเทอร์เน็ต และใช้โมเดล SECI ในการจัดการความรู้การเต้นรำนี้รวมทั้งใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสื่อในการแบ่งปันความรู้ท่าเต้นรำผ่านทางอินเทอร์เน็ตและอีเมล ผู้วิจัยใช้กระบวนการสร้างนวัตกรรมจากกรณีศึกษาท่าเต้นรำPoco-Poco และสามารถเผยแพร่ให้ผู้สนใจได้อย่างกว้างขวาง

Mallik and Chaudhury (2011: 1) ได้ทำการวิจัยเรื่อง Preserving the Intangible Heritage of Indian Classical Dance ได้ศึกษารูปแบบการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับนาฏศิลป์อินเดีย ผู้วิจัยพบว่าการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลมัลติมีเดีย วิดีทัศน์ โดยใช้เทคโนโลยีMultimedia Webontology Language (MOWL) ผู้วิจัยได้ทดลองสร้างความรู้ฐานนาฏศิลป์ดั้งเดิมของประเทศอินเดียคือการเต้นรำBharatnatyam และ Odissi โดยศึกษาวิเคราะห์วิธีรำรำ ตั้งแต่การแสดงออกทางใบหน้า สีหน้าท่าทาง ท่ารำพร้อมการจำแนกคำอธิบาย แต่ละส่วนอย่างละเอียด อีกทั้งได้สร้างเมทาตาทา เพื่อให้ผู้สนใจสามารถสืบค้นข้อมูลบนเว็บไซต์ได้อย่างสะดวก

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งงานวิจัยในประเทศ และต่างประเทศ พบว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์และสื่อประสม เป็นวิธีการสอนที่สามารถพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติรำวงมาตรฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีความแปลกใหม่ในการเรียนการสอนเกิดขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลักษณะของการวิจัย ดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 แบบแผนการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
- 3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 มีจำนวน 8 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 276 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 40 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยที่มีกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม ที่ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามแบบแผนการวิจัยการทดลองแบบกลุ่มเดียว One – Group Pretest – Posttest Design มีการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน ซึ่งรูปแบบ ดังนี้

O ₁	X	O ₂
----------------	---	----------------

O₁ แทน ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Per – test)

X แทน การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม

O₂ แทน ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Post – test)

ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน และสอบถามความพึงพอใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม จำนวน 4 แผนใช้เวลาทั้งหมด 8 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแสดงนาฏศิลป์ และร่างมาตรฐาน เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ฉบับ
3. แบบประเมินทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน ประเมินใน 4 ด้าน เป็นแบบประเมินมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค (Rubrics Scoring) จำนวน 1 ฉบับ
4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 ฉบับ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติร่วมาตฐาน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้กำหนดการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือไว้ ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม จำนวน 4 แผน ใช้เวลาทั้งหมด 8 ชั่วโมง

ผู้วิจัยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อประเมินผล โดยมีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และ หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา

1.2 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

1.3 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสม

1.4 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลผล และกำหนดข้อมูล โครงสร้าง และขอบเขตของเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน และตรงตามความต้องการ

1.5 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ ตามรูปแบบทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 8 สัปดาห์ รวม 8 ชั่วโมง ดังนี้

ตาราง 9 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนที่	เรื่อง	วิธีการสอน	สื่อการเรียนรู้ (สื่อประสม)	เวลา (ชั่วโมง)
1	การ แสดง รำ วง มาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน	รูปแบบการเรียนการสอน ทักษะปฏิบัติ ของแฮร์โรว์ร่วมกับ สื่อประสม	Power Point การแสดงรำวง มาตรฐานเพลงงาม แสงเดือน และวิดีโอเพลงงาม แสงเดือน	2

ตาราง 9 (ต่อ)

แผนที่	เรื่อง	วิธีการสอน	สื่อการเรียนรู้ (สื่อประสม)	เวลา (ชั่วโมง)
2	การ แสดง รำ วง มาตรฐาน เพลงชาวไทย	รูปแบบการเรียนการ สอนทักษะปฏิบัติ ของแฮร์โรว์ร่วมกับ สื่อประสม	Power Point การ แสดง รำ วง มาตรฐาน เพลง ชาว ไทย และ วิดีโอ เพลง ชาว ไทย	2
3	การ แสดง รำ วง มาตรฐาน เพลง ดวง จันทร วัน เพ็ญ	รูปแบบการเรียนการ สอนทักษะปฏิบัติ ของแฮร์โรว์ร่วมกับ สื่อประสม	Power Point การ แสดง รำ วง มาตรฐาน เพลง ดวง จันทร วันเพ็ญ และ วิดีโอ เพลง ดวง จันทร วันเพ็ญ	2
4	การ แสดง รำ วง มาตรฐาน เพลง บุษานักรบ	รูปแบบการเรียนการ สอนทักษะปฏิบัติ ของแฮร์โรว์ร่วมกับ สื่อประสม	Power Point การ แสดง รำ วง มาตรฐาน เพลง บุษานักรบ และ วิดีโอ เพลง บุษานักรบ	2
รวม				8

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ มีองค์ประกอบของแผน ได้แก่ การแสดงรำวงมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน การแสดงรำวงมาตรฐาน เพลงชาวไทย การแสดงรำวงมาตรฐาน เพลงดวงจันทร์ วันเพ็ญ และการแสดงรำวงมาตรฐาน เพลงบุษานักรบ โดยแผนที่ 1 แผนที่ 2 แผนที่ 3 และแผนที่ 4 ขึ้นตอนตามรูปแบบทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องเหมาะสม จากนั้นดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินเหมาะสมของแผนการสอน ด้วยมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ 5 4 3 2 1 ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชานาฏศิลป์ และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ได้กำหนดคะแนนการประเมิน ดังนี้

- 5 หมายถึง องค์กรประกอบของแผนมีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง องค์กรประกอบของแผนมีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง องค์กรประกอบของแผนมีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง องค์กรประกอบของแผนมีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง องค์กรประกอบของแผนมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

1.8 วิเคราะห์ผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน แล้วเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพความเหมาะสมตามค่าเฉลี่ย พิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ระดับคุณภาพความเหมาะสมที่ยอมรับว่าแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายถึง มีระดับคุณภาพความเหมาะสมมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายถึง มีระดับคุณภาพความเหมาะสมมาก
- 2.51 - 3.50 หมายถึง มีระดับคุณภาพความเหมาะสมปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายถึง มีระดับคุณภาพความเหมาะสมน้อย
- 1.00 - 1.50 หมายถึง มีระดับคุณภาพความเหมาะสมน้อยที่สุด

โดยภาพรวมผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านให้ความคิดเห็นว่าองค์กรประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.95 (ภาพผนวก ง)

1.9 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้การแสดงนาฏศิลป์ และร่างมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง (Try out) ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 40 คน

1.10 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้การแสดงนาฏศิลป์ และร่างมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ฉบับสมบูรณ์ ไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแสดงนาฏศิลป์ และร่างมาตรฐาน

ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อใช้ในการประเมินผล โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ: นาฏศิลป์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2.2 ศึกษาเอกสาร และตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง รำวงมาตรฐาน มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ทั้งหมด 60 ข้อ (ใช้จริง 30 ข้อ) ดังนี้

ตาราง 10 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้

ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวนข้อสอบทั้งหมด	
		ข้อสอบที่สร้าง	ข้อสอบที่คัดเลือก
ศ 3.1 ม.4-6/1 มีทักษะในการแสดงหลากหลายรูปแบบ	ประวัติความเป็นมา ความหมาย ความสำคัญของรำวงมาตรฐาน		
	- ความเป็นมา		
ศ 3.2 ม.4-6/1 เปรียบเทียบการนำการแสดงไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ	- ความหมาย	11	5
	- ความสำคัญ		
	- เพลงรำวงมาตรฐาน	25	15
ศ 3.1 ม.4-6/3 ใช้ความคิดริเริ่มในการแสดงนาฏศิลป์เป็นคู่และหมู่	- การแต่งกาย		
	- เครื่องดนตรี หรือวงดนตรี	16	5
	- ท่ารำที่ใช้	6	3
	- ลักษณะการรำ	2	2
รวม		60	30

2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้จำนวน 40 ข้อ

โดยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยกำหนดเกณฑ์พิจารณาการให้คะแนนดังนี้ (Index of Item Objective Congruence: IOC) จากสูตร (Riviovelli and Hambleton, 1997)

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่ต้องการวัด
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่ต้องการวัด
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดได้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่ต้องการวัด

2.5 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยพิจารณาประเด็นคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าเป็นประเด็นคำถามที่มีความสอดคล้องเหมาะสม จากผลการพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 เป็นข้อสอบที่ใช้ได้จำนวน 60 ข้อ (ภาพผนวก ง)

2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ ไปใช้ทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try out)

2.7 นำผลที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบ หาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก โดยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความง่ายยาก (p) มีค่าระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

2.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ ภูมิวิเคราะห์หาค่าความง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความง่ายยาก ระหว่าง 0.20-0.80 และ มีค่าอำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไป จากผลการวิเคราะห์พบว่า ข้อสอบที่คัดเลือกมีความยากอยู่ระหว่าง 0.30-0.75 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20-0.65 มีข้อสอบที่เข้าเกณฑ์จำนวน 30 ข้อ (ภาพผนวก ค)

2.9 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ โดยใช้สูตร KR-20 ตามวิธีของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) จากผลการวิเคราะห์พบว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ มีความเชื่อมั่น 0.88 (ภาพผนวก ง)

2.10 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ที่ผ่านการคัดเลือก จำนวน 30 ข้อ จัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เป็นแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้

3. แบบประเมินทักษะปฏิบัติเรื่อง รำวงมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ และเพลงบูชานักรบ

ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินทักษะปฏิบัติ เพื่อใช้ในการประเมินผล โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร และตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินทักษะปฏิบัติ นาฏศิลป์

3.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลและกำหนดข้อมูล โครงสร้าง และขอบเขตของเนื้อหาขอแบบประเมินทักษะปฏิบัติของนักเรียนที่เข้ารับการเรียนการสอน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน

3.3 สร้างแบบประเมินทักษะปฏิบัติรำวงมาตรฐานให้ครอบคลุมเนื้อหา โดยใช้แบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับของ ลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

ตาราง 11 เกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติเรื่อง รำวงมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ และเพลงบูชานักรบ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความถูกต้อง และ การเคลื่อนไหว	ปฏิบัติท่าทำได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง	ปฏิบัติท่าทำได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 1 จุด	ปฏิบัติท่าทำได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 2 จุด	ปฏิบัติท่าทำได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 3 จุด
2. สีลาท่ารำ อ่อนช้อย สวยงาม	ปฏิบัติท่ารำเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือเท้า ศีรษะทุกท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 1 จุด	ปฏิบัติท่ารำ เข้ากับจังหวะ ของดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 2 จุด	ปฏิบัติท่ารำเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 3 จุด

ตาราง 11 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
3. ความพร้อมเพียง และต่อเนื่องของ ท่ารำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า รำได้สัมพันธ์กับ คู่ และกลุ่ม อย่างพร้อมเพียง และมีความ ต่อเนื่องของท่า รำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า รำได้สัมพันธ์กับ คู่ และกลุ่ม ไม่ พร้อมเพียง และ มีความต่อเนื่อง ของท่ารำ	ผู้แสดงปฏิบัติ ท่ารำสัมพันธ์ กับคู่ แต่ไม่ สัมพันธ์กับกลุ่ม ไม่มีความ ต่อเนื่องของท่า รำ	ผู้แสดงปฏิบัติ ท่ารำไม่สัมพันธ์ กับคู่ และกลุ่ม ไม่มีความ ต่อเนื่องของท่า รำ
4. มีความกล้าที่จะ แสดงออก และ เชื่อมั่นในตนเอง	มีความกล้า แสดงออก และ เชื่อมั่นในตนเอง ปฏิบัติอย่างเป็น ธรรมชาติ	มีความกล้า แสดงออก แต่ ขาดความพร้อม ในการแสดง	ผู้แสดงมีท่าทาง เคอะเขิน ไม่มั่นใจ	ไม่มีความกล้า แสดงออก และ ไม่เชื่อมั่นใน ตนเอง

3.4 นำแบบประเมินทักษะปฏิบัติให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับพฤติกรรมที่ต้องการวัด โดยกำหนดเกณฑ์พิจารณาการให้คะแนนดังนี้ โดยกำหนดหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) จากสูตร (Riviovelli and Hambleton, 1997)

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าพฤติกรรมที่ต้องการวัดสอดคล้องกับจุดประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ว่าพฤติกรรมที่ต้องการวัดสอดคล้องกับจุดประสงค์
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าพฤติกรรมที่ต้องการวัดไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

3.5 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยพิจารณาค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าเป็นประเด็นคำถามที่มีความสอดคล้องเหมาะสม ซึ่งผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ (ภาพผนวก ง)

3.6 นำแบบประเมินทักษะปฏิบัติ ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) นำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try out)

3.7 นำแบบประเมินทักษะปฏิบัติมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) จากผลการวิเคราะห์พบว่ามีความเชื่อมั่น 0.97 (ภาพผนวก ง)

3.8 ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ณ โรงเรียนวรนาธิเฉลิม อำเภอมือง จังหวัดสงขลา จำนวน 40 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3.9 นำแบบประเมินทักษะปฏิบัติมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) จากผลการวิเคราะห์พบว่ามีความเชื่อมั่น 0.97 (ภาพผนวก ง)

3.10 จัดทำแบบประเมินทักษะปฏิบัติ ฉบับสมบูรณ์

4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติรายมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี เกี่ยวกับแบบสอบถามความพึงพอใจจากหนังสือ เอกสารวารสาร และวิจัยต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทาง และเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

4.2 ศึกษาวิธีการสร้าง การเขียนข้อคำถาม และออกแบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน และข้อเสนอแนะต่าง ๆ โดยกำหนดเป็น 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยให้เกณฑ์ค่าน้ำหนักคะแนนในแต่ละระดับความพึงพอใจดังนี้

คะแนน	ระดับความพึงพอใจ
5	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
4	มีความพึงพอใจในระดับมาก
3	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
2	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
1	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

4.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนที่มีต่อการแสดงนาฏศิลป์ และ รวบรวมมาตรฐาน ประกอบด้วยประเด็นพิจารณา 4 ด้าน ด้านเนื้อหา ด้านการกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อ ด้านการวัดและประเมินผล มีเกณฑ์ระดับความพึงพอใจตามค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.51 - 5.00	มีระดับคุณภาพความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีระดับคุณภาพความเหมาะสมมาก
2.51 - 3.50	มีระดับคุณภาพความเหมาะสมปานกลาง
1.51 - 2.50	มีระดับคุณภาพความเหมาะสมน้อย
1.00 - 1.50	มีระดับคุณภาพความเหมาะสมน้อยที่สุด

4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนที่มีต่อนาฏศิลป์การแสดงนาฏศิลป์ และรวบรวมมาตรฐาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนที่มีต่อการแสดงนาฏศิลป์ และ รวบรวมมาตรฐาน เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

+1	หมายถึง	เมื่อแน่ใจว่าประเด็นคำถามสอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ
0	หมายถึง	เมื่อไม่แน่ใจว่าประเด็นคำถามสอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ
-1	หมายถึง	เมื่อแน่ใจว่าประเด็นคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ

4.6 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยพิจารณาประเด็นคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าเป็นประเด็นคำถามที่มีความสอดคล้องเหมาะสม ซึ่งผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ (ภาพผนวก ง)

4.7 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยหน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ และรวบรวมมาตรฐาน ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out)

4.8 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) จากผลการวิเคราะห์พบว่ามีความเชื่อมั่น 0.98 (ภาพผนวก ง)

4.9 จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยหน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ และรวบรวมมาตรฐาน ฉบับสมบูรณ์

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติร่วางมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ ดังนี้

1. ชี้แจงรายละเอียดขั้นตอน และวิธีปฏิบัติในการเรียน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม
2. ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ ด้วยแบบทดสอบเรื่อง การแสดงนาฏศิลป์และร่วางมาตรฐาน ก่อนการจัดการเรียนรู้
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์ และร่วางมาตรฐาน จำนวน 4 แผน เป็นเวลา 8 ชั่วโมง
4. ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ ด้วยแบบทดสอบเรื่อง การแสดงนาฏศิลป์และร่วางมาตรฐาน หลังการจัดการเรียนรู้
5. ประเมินทักษะร่วางมาตรฐาน โดยใช้แบบประเมินทักษะปฏิบัติร่วางมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ และเพลงบุชานักรบ
6. สอบถามความพึงพอใจ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติร่วางมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้กำหนดการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติไว้ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

- 1.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม
 - 1.1.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่าเฉลี่ยความเหมาะสม
- 1.2 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 1.2.1 ค่าความเที่ยงตรง โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
 - 1.2.2 ค่าความยากง่าย (Difficulty) โดยหาค่า p
 - 1.2.3 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยหาค่า r

1.2.4 ค่าความเชื่อมั่นดูเคอร์ - ริชาร์ดสัน (KR - 20)

1.3 แบบประเมินทักษะปฏิบัติ

1.3.1 ค่าความเที่ยงตรง โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

1.3.2 ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

1.4 แบบสอบถามความพึงพอใจ

1.4.1 ค่าความเที่ยงตรง โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

1.4.2 ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1.1 ค่าเฉลี่ย

2.1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.2.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม โดยใช้สถิติ t-test แบบขึ้นอยู่กับตัวอย่าง (Depended Samples)

2.2.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ กับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้สถิติ t-test แบบขึ้นอยู่กับตัวอย่าง (One Sample)

2.2.3 เปรียบเทียบทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน ระหว่างการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2.2.4 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติ ร่างมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ หลังใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม กับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้สถิติ t-test แบบขึ้นอยู่กับตัวอย่าง (One Sample)

2.2.5 วิเคราะห์คะแนนความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติรายมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลของการวิจัย ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลดังนี้

1. การสร้างและหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม
3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม กับเกณฑ์ร้อยละ 70
4. ผลการศึกษาทักษะปฏิบัติรายมาตรฐาน ระหว่างการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม
5. ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติรายมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม กับเกณฑ์ร้อยละ 70
6. ผลการศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน (t-test)
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติรายมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สรุปผลได้ดังนี้

1. . การสร้างและหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ดังตาราง 12

ตาราง 12 การสร้างและหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (n=3)

ประเด็นการประเมิน	ระดับความเหมาะสม		
	$\bar{x}$	SD	แปลผล
1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สาระสำคัญ	4.67	0.58	มากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4. สาระการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด
7. ชิ้นงาน / ภาระงาน	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	ระดับความเหมาะสม		
	$\bar{x}$	SD	แปลผล
8. กิจกรรมการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
9. สื่อแหล่งเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
10. การวัดและประเมิน	5.00	0.00	มากที่สุด
10.1 วิธีการวัด	5.00	0.00	มากที่สุด
10.2 เครื่องมือวัด	5.00	0.00	มากที่สุด
10.3 เกณฑ์การประเมิน	4.67	0.58	มากที่สุด
11. องค์ประกอบของแผนครบถ้วน	5.00	0.00	มากที่สุด
ภาพรวม	4.95	0.21	มากที่สุด

จากตาราง 12 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม โดยภาพรวมอยู่ในความเหมาะสมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.95 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.21

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ดังตาราง 13

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม (n=40)

การทดลอง	คะแนน เต็ม	$\bar{x}$	SD	t
ก่อนการจัดการเรียนรู้	30	16.35	6.14	18.85*
หลังการจัดการเรียนรู้	30	25.05	4.17	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ .05 โดยคะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.35 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.14 และคะแนนหลังการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.05 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.17

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ดังตาราง 14

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม กับเกณฑ์ร้อยละ 70 (n=40)

การทดลอง	คะแนนเต็ม	คะแนนหลังเรียน		คะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 70	t
		$\bar{x}$	SD		
หลังการจัดการเรียนรู้	30	25.05	4.18	21	6.14*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม กับเกณฑ์ร้อยละ 70 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.05 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.18 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการศึกษาทักษะปฏิบัติร่วมนมาตรฐาน ระหว่างการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ดังตาราง 15

ตาราง 15 ผลการศึกษาทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ระหว่างการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม (n=40)

ทักษะปฏิบัติ/ด้าน	คะแนนเต็ม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่								คะแนนเฉลี่ย		แปลผล
		1 เพลง งามแสง เดือน		2 เพลง ชาวไทย		3 เพลง ดวงจันทร์ วันเพ็ญ		4 เพลง บุชานกรบ				
		$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	ระดับ
1. ความถูกต้อง และการเคลื่อนไหว	4	2.25	0.44	2.00	0.00	2.58	0.50	2.73	0.64	2.39	0.54	ดี
2. ลีลาท่าร่ำ อ่อนช้อยสวยงาม	4	3.18	0.38	3.28	0.45	3.28	0.45	3.28	0.45	3.25	0.43	ดี
3. ความพร้อมเพียง และต่อเนื่องของท่าร่ำ	4	2.90	0.59	2.65	0.53	2.73	0.64	2.75	0.63	2.76	0.60	ดี
4. มีความกล้าที่จะแสดงออก และเชื่อมั่นในตนเอง	4	3.00	0.00	3.00	0.00	3.83	0.38	3.85	0.36	3.38	0.56	ดีมาก
ภาพรวม	16	2.83	0.54	2.73	0.59	3.10	0.70	3.15	0.70	2.94	0.67	ดี

จากตาราง 15 ผลการศึกษาทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ระหว่างการจัดการเรียนรู้ โดยคะแนนระหว่างการจัดการเรียนรู้ เพลงงามแสงเดือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 เพลงชาวไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59 เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 และเพลงบุชานกรบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 และเฉลี่ยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 มีค่าแปลผลอยู่ในระดับดี

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลคะแนนเฉลี่ยทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ระหว่างการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐานที่สูงขึ้นตามลำดับ จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การแสดง ร่วมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 (SD = 0.54) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การแสดงร่วมาตรฐาน เพลงชาวไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 (SD = 0.59) แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 3 การแสดงร่วมาตรฐาน เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 (SD = 0.70) และ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การแสดงร่วมาตรฐาน เพลงบุชานันทรบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 (SD = 0.70) แสดงดังภาพ 22



ภาพ 22 กราฟแสดงคะแนนเฉลี่ยทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ระหว่างการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลคะแนนเฉลี่ยทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม จำแนกตามระดับทักษะปฏิบัติมาสร้างกราฟเพื่อเปรียบเทียบแนวโน้มของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า ระดับทักษะปฏิบัติที่นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถปฏิบัติทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐานสูงขึ้นตามลำดับการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ความถูกต้อง และการเคลื่อนไหว สีสันท่าอ่อนช้อยสวยงาม ความพร้อมเพรียง และต่อเนื่องของท่ารำ และมีความกล้าที่จะแสดงออก และเชื่อมั่นในตนเอง แสดงดังภาพ 23



ภาพ 23 กราฟแสดงคะแนนเฉลี่ยทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม จำแนกตามระดับทักษะปฏิบัติ

5. ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ดังตาราง 16

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม กับเกณฑ์ร้อยละ 70 (n=40)

ประเด็นการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนหลังเรียน		คะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 70	t
		$\bar{X}$	SD		
ความถูกต้อง และการเคลื่อนไหว	4	2.73	0.64	2.8	-0.74
ลีลาท่ารำ อ่อนช้อยสวยงาม	4	3.28	0.45	2.8	6.64*
ความพร้อมเพียง และต่อเนื่องของท่ารำ	4	2.75	0.63	2.8	-0.50
มีความกล้าที่จะแสดงออก และเชื่อมั่นในตนเอง	4	3.85	0.36	2.8	18.36*
เฉลี่ย	16	3.15	0.70	11.2	8.48*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม กับเกณฑ์ร้อยละ 70 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คะแนนหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม 16 ได้แก่ 11.2 คะแนน ค่าสูงสุด มีความกล้าที่จะแสดงออก และเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ค่าต่ำสุด ความถูกต้อง และการเคลื่อนไหว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ผลการศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ดังตาราง 17

ตาราง 17 ผลการศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม (n=40)

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{x}$	SD	แปลผล
ด้านเนื้อหา			
1. เนื้อหาที่เรียนมีการจัดลำดับความยาก-ง่ายของเนื้อหา และได้เรียนรู้การใช้ทำรำ ตามแบบมาตรฐานของเพลงรำวงมาตรฐาน	4.65	0.48	มากที่สุด
2. เนื้อหาที่เรียนส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้เรื่องรำวงมาตรฐาน	4.53	0.51	มากที่สุด
3. เนื้อหามีความเหมาะสมตามระยะเวลาที่กำหนด	4.73	0.45	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.62	0.48	มากที่สุด
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
1. การฝึกปฏิบัติทำรำเข้าใจง่าย เป็นไปตามขั้นตอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ได้	4.55	0.50	มากที่สุด
2. สามารถปฏิบัติเพลงรำวงมาตรฐานได้ทั้งแบบเดี่ยว และแบบกลุ่ม	4.38	0.49	มาก
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะปฏิบัติรำวงมาตรฐาน	4.43	0.50	มาก
4. นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน และครูผู้สอน	4.75	0.44	มากที่สุด
5. ได้ประสบการณ์ที่ดีในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	4.63	0.49	มากที่สุด
6. มีเวลาเพียงพอต่อการฝึกฝนการปฏิบัติทำรำ	4.98	0.16	มากที่สุด
7. สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.95	0.22	มากที่สุด
8. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออก และมีความมั่นใจในตนเอง	4.65	0.48	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.66	0.47	มากที่สุด

ตาราง 17 ต่อ

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{x}$	SD	แปลผล
ด้านสื่อ			
1. สื่อ และอุปกรณ์ที่ใช้เหมาะสมกับการเรียนรู้ มีความทันสมัยน่าสนใจ มีความเหมาะสมกับตัวของผู้เรียน	4.93	0.27	มากที่สุด
2. สื่อ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายน่าสนใจ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น	4.45	0.50	มาก
3. ครูผู้สอนใช้สื่อที่หลากหลายรูปแบบ และเหมาะสมกับการเรียนรู้ในแต่ละบทบาท	4.53	0.51	มากที่สุด
4. สื่อที่ใช้มีความชัดเจน และขนาดเหมาะสมกับผู้เรียน	4.50	0.51	มาก
5. สื่อเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน	4.45	0.50	มาก
เฉลี่ย	4.57	0.50	มากที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผล			
1. ในการจัดการเรียนรู้มีเครื่องมือการวัด และประเมินผลที่หลากหลาย ให้คะแนนอย่างยุติธรรม และเป็นไปตามข้อตกลงของผู้สอน ที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า	4.45	0.50	มาก
2. ครูผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในครั้งต่อไป	4.70	0.46	มากที่สุด
3. มีการวัดและประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์ และครอบคลุมเนื้อหา เรื่องร่วางมาตรฐานได้ครบถ้วน	4.75	0.44	มากที่สุด
4. เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความเป็นระเบียบ	4.60	0.50	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.63	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.63	0.48	มากที่สุด

จากตาราง 17 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 ด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และด้านสื่อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57

ด้านเนื้อหา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ค่าสูงสุด เนื้อหามีความเหมาะสมตามระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 ค่าต่ำสุด เนื้อหาที่เรียนส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้เรื่องร่างมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ค่าสูงสุด มีเวลาเพียงพอต่อการฝึกฝนการปฏิบัติท่ารำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.98 ค่าต่ำสุด สามารถปฏิบัติเพลงร่างมาตรฐานได้ทั้งแบบเดี่ยว และแบบกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38

ด้านสื่อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ค่าสูงสุด สื่อ และอุปกรณ์ที่ใช้เหมาะสมกับการเรียนรู้ มีความทันสมัยน่าสนใจ มีความเหมาะสมกับตัวของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.93 ค่าต่ำสุด สื่อ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายน่าสนใจ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น สื่อเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45

ด้านการวัดและประเมินผล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ค่าสูงสุด มีการวัดและประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์ และครอบคลุมเนื้อหา เรื่องร่างมาตรฐานได้ครบถ้วน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ค่าต่ำสุด ในการจัดการเรียนรู้มีเครื่องมือการวัด และประเมินผลที่หลากหลาย ให้คะแนนอย่างยุติธรรม และเป็นไปตามข้อตกลงของผู้สอน ที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างและหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม 2) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของ แอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม 4) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม กับเกณฑ์ร้อยละ 70 5) เพื่อศึกษาทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ระหว่างการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม 6) เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม กับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 6) เพื่อศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน วรนาріเฉลิม จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมนักเรียนจำนวน 40 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์ และร่วมาตรฐาน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์ และร่วมาตรฐาน แบบประเมินทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย และค่าการทดสอบที

วิธีการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและนำเสนอผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แก่ 1) ชี้แจงรายละเอียดขั้นตอน และวิธีปฏิบัติในการเรียน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม 2) ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ ด้วยแบบทดสอบ เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์และร่วมาตรฐาน ก่อนการจัดการเรียนรู้ 3) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์ และร่วมาตรฐาน จำนวน 4 แผน เป็นเวลา 8 ชั่วโมง 4) ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ ด้วยแบบทดสอบเรื่อง การแสดงนาฏศิลป์และร่วมาตรฐาน หลังการจัดการเรียนรู้ 5) ประเมินทักษะร่วมาตรฐาน โดยใช้แบบประเมินทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ และ

เพลงบูชานักรบ และ 6) สอบถามความพึงพอใจ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความเหมาะสมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.95
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ .05
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ระหว่างการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม มีแนวโน้มสูงขึ้น เฉลี่ยรวมของทุกแผนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 อยู่ในระดับดี
5. ทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. ความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63

อภิปรายผล

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม มีความเหมาะสมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.95 ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติ รวบรวมมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ครูผู้สอนได้วางแผน และออกแบบองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ให้มียุทธศาสตร์ประกอบที่มีความสมบูรณ์มากที่สุด ได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของ ผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ชิ้นงาน / ภาระงาน กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อแหล่งเรียนรู้ การวัด และประเมิน วิธีการวัด เครื่องมือวัด เกณฑ์การประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วัชรพล วิบูลยศริน (2561: 243) กล่าวว่า ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้คือ แนวทางการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนเพื่อดำเนินการส่งผ่านเนื้อหาไปยังผู้เรียนผ่านกิจกรรมและสื่อ การเรียนการสอน ประกอบด้วยกำหนดยุทธศาสตร์หรือวัตถุประสงค์ (สิ่งที่ผู้เรียนได้รับ) วิธีการบรรลุ หรือไปยังเป้าหมาย (ขั้นตอน กระบวนการ) และวิธีการวัดคุณภาพของการบรรลุเป้าหมาย (แบบทดสอบ ใบงาน การบ้าน และอื่น ๆ) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลภัสสรดา โพธิ์แส (2563: 26) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอน เรื่อง ระบายมาตรฐาน ระบายดาวดิงส์ รายวิชานาฏศิลป์ไทยละคร 3 รหัสวิชา ศ 32207 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอน เรื่อง ระบายมาตรฐาน ระบาย ดาวดิงส์ รายวิชานาฏศิลป์ไทยละคร 3 รหัสวิชา ศ 32207 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.81/83.11 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกมล ศักดิ์นาค และคณะ (2567: 20) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาศิลปะ เพื่อส่งเสริม ด้านทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน และแอร์โรว์ เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาศิลปะ เพื่อส่งเสริมด้านทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดและ ทฤษฎีพื้นฐานรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันและแอร์โรว์ เรื่อง ภาษาท่าทาง นาฏศิลป์ไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.57, SD = 0.47) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญใจ ท่าประจง และคณะ (2565: 15) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระศิลปะ เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้านของนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในเครือข่ายวารินชำราบ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ 5E ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสานบุญบั้งไฟของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอน แบบ 5E ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม สูงกว่าก่อนการจัดการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ .05 ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ทั้ง 5 ขั้นตอน ซึ่งทุกขั้นตอนการสอนจะส่งผลต่อผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบร่วมกับสื่อประสม หมายถึง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่ครูได้อธิบายเนื้อหาของการเรียนรู้วงมาตรฐาน เพื่อให้ นักเรียนได้รู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่จะเรียนและได้ใช้สื่อที่ครูทำขึ้นมาร่วมกับเปิดวิดีโอรู้วงมาตรฐาน ให้ นักเรียนสังเกตการกระทำที่ผู้เรียนสามารถบอกขั้นตอนหลักของการกระทำนั้น ๆ ได้ ขั้นที่ 2 ขั้น การลงมือกระทำตามคำสั่งร่วมกับสื่อประสม หมายถึง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่นักเรียนลงมือทำโดย ไม่มีแบบอย่างให้เห็น นักเรียนลงมือทำตามคำสั่งผู้สอนหรือทำตามคำสั่งผู้สอนเปิดสื่อให้ดู การลงมือ ปฏิบัติตามคำสั่งนักเรียนจะทำได้ไม่สมบูรณ์แต่จะได้ประสบการณ์การลงมือปฏิบัติและค้นพบปัญหา ต่าง ๆ ซึ่งจะเกิดการเรียนรู้และจะนำมาปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำ อย่างถูกต้องสมบูรณ์ หมายถึง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่นักเรียนต้องฝึกฝนจนสามารถปฏิบัติ รู้วงมาตรฐาน ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก หมายถึง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่ นักเรียนได้ฝึกฝนทำรู้วงมาตรฐานกันเป็นกลุ่ม จนกระทั่งสามารถกระทำสิ่งนั้นได้ถูกต้องสมบูรณ์ได้ อย่างคล่องแคล่วรวดเร็ว และมีความมั่นใจในการปฏิบัติยิ่งขึ้น ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็น ธรรมชาติ หมายถึง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะรู้วงมาตรฐานอย่างเป็น ธรรมชาติ ขั้นนี้นักเรียนจะกระทำสิ่งนั้น ๆ อย่างง่ายดาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือ กระทำตามคำสั่งร่วมกับสื่อประสม โดยนักเรียนสามารถพัฒนาทักษะปฏิบัติได้ดียิ่งขึ้น เพราะ นักเรียน ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และค้นพบปัญหาของการปฏิบัติว่าควรกระทำอย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ นริศรา คณานันท์ (2555: 38) กล่าวว่า ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะความสามารถ และประสบการณ์ของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน และเป็นผลให้ บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ Harrow, 1972 (อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2556: 37) กล่าวว่า ได้จัดลำดับขั้นของการเรียนรู้ทางด้านทักษะปฏิบัติไว้ 5 ขั้น โดยเริ่มจากระดับที่ซับซ้อนน้อย ไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก ดังนั้นการกระทำจึงเริ่มจากการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อใหญ่ไปจนถึง การเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อย่อย ลำดับขั้นที่กล่าวมา คือ การเลียนแบบ การลงมือกระทำตามคำสั่ง การกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ การแสดงออก และการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ สอดคล้องกับ แนวคิดของ หนูม้วน ร่มแก้ว (2551: 218) กล่าวว่า สื่อประสมหรือมัลติมีเดีย สามารถแบ่งออกเป็น 2 ความหมาย คือ ความหมายที่ 1 สื่อประสม คือ สื่อที่นำสื่อหลายประเภทมาใช้ร่วมกันในการเรียน

การสอน เช่น บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการเรียนการสอน เป็นต้น ความหมายที่ 2 สื่อประสม คือ การนำคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นสื่อในการนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ทั้งข้อความ ภาพนิ่ง ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และมีเสียงประกอบ เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ จุลฉิด และเกตุวาท บุญปราการ (2566: 881) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะปฏิบัติด้านวิทยาศาสตร์ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดการสอนของแอร์โรว์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะปฏิบัติด้านวิทยาศาสตร์โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดการสอนของแอร์โรว์ หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X}$ = 48.00, SD = 2.73) สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทิชา นินทะราช พิทยวัฒน์ พันธะศรี และประยงค์ หัตถพรหม (2566: 1) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของซิมพ์สันประกอบสื่อประสม เรื่องระบำนาริชมดง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติด้านศิลปะตามแนวคิดของซิมพ์สันประกอบสื่อประสม เรื่องระบำนาริชมดง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 86.75/ 85.28 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (80/80) และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุณยญา เมืองจันทิก และเหมมิญช์ ธนปัทม์มีมณี (2565: 8) ได้ศึกษาการพัฒนา การเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน ระหว่างการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม อยู่ในระดับดี และมีแนวโน้มสูงขึ้น และหลังการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ .05 เฉลี่ยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 ผลการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ เนื่องจาก ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน ระหว่างการจัดการเรียนรู้ โดยคะแนนระหว่างการจัดการเรียนรู้ เพลงงามแสงเดือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 เพลงชาวไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59 เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 และเพลงบุชานกรบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 และเฉลี่ยรวมของทุกเพลงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 และหลังการจัดการเรียนรู้เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม 16 คือ 11.2 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเพลงบุชานกรบ นักเรียนได้มีการพัฒนาทักษะปฏิบัติได้ดี เพราะเกิดจากการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กมลวรรณ

ตั้งณกานนท์ (2557: 6) กล่าวว่า ทักษะปฏิบัติ หมายถึง การเคลื่อนไหวทางกายภาพ การควบคุม การเคลื่อนไหวของร่างกาย และการใช้ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหว ซึ่งประกอบด้วย การเคลื่อนไหวของร่างกาย และการประสานสัมพันธ์ของทักษะต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นการเคลื่อนไหวของร่างกายแบบพื้นฐาน หรือเป็นการแสดงการปฏิบัติงานตามกระบวนการต่าง ๆ ก็ได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ มณิศา วชิราภรณ์ (2565: 51) กล่าวว่า ร่างมาตรฐาน คือ นาฏกรรมรูปแบบหนึ่งที่เป็นเครื่องมือสื่อสารของผู้นำตามนโยบายจอมพล ป.พิบูลสงคราม เพื่อแสดงความเป็นชาติที่มี อารยธรรมสู่สากล แนวทางการสร้างสรรค์สู่การเผยแพร่ร่างมาตรฐานเพื่อปรับเปลี่ยนค่านิยม อุดมการณ์ทางการเมือง การปลูกฝังแนวคิด พฤติกรรมประเพณีไทยอย่างผู้นำต้องการ การเผยแพร่แก่สาธารณชนในโอกาสต่างๆ รัฐบาลมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่การเลือกนาฏกรรม การปรับผสมผสานระหว่างของเดิมและสากล การสร้างสรรค์และตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางจากการแต่งตั้งของรัฐบาล ทำให้เกิดการยอมรับ ศิลปินต้นแบบผู้เผยแพร่การแสดงได้รับความนิยม ทำให้เกิดการสร้างแรงจูงใจ และกระแสนิยม การกำหนดข้อปฏิบัติในการเผยแพร่แก่สังคมทำให้เกิดการปลูกฝังอยู่ในตัวบุคคล สังคมเมื่อเกิดการรับชม รับฟังและปฏิบัติตามสาระสำคัญที่ปรากฏในบทร้องบ่อยครั้ง จนกลายเป็นกิจวัตร และประเพณี พร้อมทั้งจะสืบทอดต่อไป อิทธิพลจากร่างมาตรฐานที่ส่งผลต่อบุคคล กลุ่มบุคคล สังคมของไทยในเวลานั้น ซึ่งยังมีผลกระทบในเวลาต่อมา คือ ความเป็นชาติไทยนิยมความเป็นเอกราช เครื่องแต่งกายไทยสากล หรือ แบบสากลนิยม การรับราชการทหาร ความขยันหมั่นเพียร นาฏศิลป์และการละเล่นของไทย ภาษาไทย คุณลักษณะสตรีไทยและเพลงไทยสากลที่เกิดขึ้นในยุคนี้ นอกจากนี้เมื่อมีการเผยแพร่แก่ชาวต่างชาติก็เป็นการสร้างภาพลักษณ์ของประเทศ และขยายอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากการร่วมแสดงเพื่อแสดงความเป็นหนึ่งเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติยา จารุจินดา และวีระศักดิ์ ชมภูคำ (2567: 71-72) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ ร่างมาตรฐาน รายวิชานาฏศิลป์โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ร่วมกับห้องเรียนกลับด้าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านริมใต้ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาทักษะการปฏิบัติร่างมาตรฐานหลังการใช้สื่อวีดิทัศน์ร่วมกับห้องเรียนกลับด้าน มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมการปฏิบัติทำร่างมาตรฐานของนักเรียนในแต่ละทักษะอยู่ในระดับดีมาก 4 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการปฏิบัติท่าเอียงศีรษะและลำตัว ($\bar{X}$ = 41.20, SD = 0.96) 2) ทักษะการปฏิบัติท่ามือ ($\bar{X}$ = 40.28, SD = 1.34) 3) ทักษะการปฏิบัติ ท่าเอียงศีรษะ ลำตัวและมือ ($\bar{X}$ = 40.56, SD = 1.33) 4) ทักษะการปฏิบัติท่ารวมศีรษะจรดเท้า ($\bar{X}$ = 40.96, SD = 1.02) และ อยู่ในระดับดี 1 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการปฏิบัติท่าเท้า ($\bar{X}$ = 39.64, SD = 1.63) โดยทุกทักษะทำร่างมาตรฐานมีค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิณา นิยมสุข (2565: 141) ได้ทำการศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏินาฏศิลป์ เรื่อง ร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับแอปพลิเคชัน TikTok สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนทักษะ

ปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ตามแนวคิดรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับแอปพลิเคชัน TikTok มีทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ สูงกว่าร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิสิทธิ์ ไพโรจน์ (2565: 142) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับสื่อมัลติมีเดียที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติทำรำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ เนื่องจากจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย น่าสนใจ ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ เช่น ด้านความรู้ ด้านทักษะปฏิบัติ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้แบบเท่าเทียม ส่งผลให้เกิดปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูผู้สอนและนักเรียน การจัดการเรียนการสอนมีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน และเป็นระบบช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในการปฏิบัติอย่างละเอียด และมีการวัดประเมินผลอย่างยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง (2555: 274) กล่าวว่า ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้สื่อ/นวัตกรรมไว้ดังนี้ ความพึงพอใจในการเรียนรู้ เป็นความรู้สึกพอใจ ชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ และต้องการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้จนบรรลุผลสำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิดของ สันติ บุญภิรมย์ (2557: 72) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกนึกคิด หรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ดังนั้นความ พึงพอใจในการเรียนรู้จึงหมายถึง ความรู้สึกพอใจชอบใจในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน และต้องดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ จุลนิต และเกตุภา บุญปราก (2566: 881) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดการสอนของแอร์โรว์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดการสอนของแอร์โรว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ($\bar{X}$ = 4.52, SD = 0.34) สอดคล้องกับงานวิจัยของ จริยา อันบัว, พิทยวัฒน์ พันธะศรี และสมาน เอกพิมพ์ (2563: 101) ได้ทำการศึกษา เรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติฟ้อนออนซอนสถาบันแพง สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามแนวคิดของ Harrow ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ฟ้อนออนซอนสถาบันแพงโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.81, SD = 0.38) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภชัย บุญโรจน์, พิทยวัฒน์ พันธะศรี และประยงค์ หัตถพรหม (2565: 149) ได้ทำการศึกษา เรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติละคร

สร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของเดวิสประกอบสื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติละครสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.58, SD = 0.51)

ข้อเสนอแนะ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยนำ ผลที่ได้มาเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ครูผู้สอนควรคำนึงถึงความพร้อมของสื่อการสอน เนื่องจากในการจัดการเรียนรู้อ การใช้สื่อประสมถือเป็นสิ่งสำคัญ ควรมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์สำหรับการเปิดสื่อการสอน และสัญญาณอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

1.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ในขั้นตอนที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่งร่วมกับสื่อประสม ครูผู้สอนควรสำรวจความรู้พื้นฐาน ในการปฏิบัติท่ารำของผู้เรียนก่อน และคอยให้คำแนะนำ ชี้แนะ ตลอดจนสังเกตการปฏิบัติของผู้เรียน อย่างใกล้ชิด เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างราบรื่น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทดลองใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับ สื่อประสม ในทักษะปฏิบัติด้านอื่น ๆ เช่น ระบายสี มาตรฐาน การแสดงพื้นเมือง และโนราห์ เป็นต้น

2.2 ควรทดลองใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับ เกม และแอปพลิเคชัน TikTok เป็นต้น เพื่อช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติได้ดีขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบอื่น ๆ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ และ ทักษะปฏิบัติ

2.3.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา การจัดการ เรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน และการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นต้น

2.3.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติกับวิชาศิลปะ วิชาดนตรี และ วิชาพลศึกษา เพื่อพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนา อินทรสุนานนท์ และรุจี ศรีสมบัติ. (2542). **ร่ำวงมาตรฐาน**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- กิตติยา จารุจินดา และวีระศักดิ์ ชมภูคำ. (2567). “การพัฒนาชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่อง การประดิษฐ์ท่ารำ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3”. **วารสารครุศาสตร์ราชภัฏเชียงใหม่**. 3(1), 71-72.
- กรมศิลปากร. (2541). **ร่ำวง RAMWONG SONGS**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรรณิกา โสมชัย. (2553). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกเศษส่วน โดยใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหากับวิธีสอนแบบปกติ**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทพสตรี.
- กมลวรรณ ตังธนากานนท์. (2557). **การวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2550). **เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม**. กรุงเทพมหานคร: โปรวิชั่น.
- เกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง. (2555). **การพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: บุ๊คส์.
- ขวัญใจ ท่าประจาง และคณะ. (2565). “การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระศิลปะ เรื่อง นาฏศิลป์พื้นบ้านของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในเครือข่ายวารินชำราบ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ 5E”. **วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร**. 5(1), 15.
- ฉันท ชาติทอง. (2559). **หลักการจัดการเรียนรู้**. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- จรรยา เหนียวเฉลย. (2549). **เทคโนโลยีการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ. _____ . (2558). **เทคโนโลยีการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- จรรยา อันบัว, พิทยวัฒน์ พันธะศรี และสมาน เอกพิมพ์. (2563). “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติฟ้อนออนซอนสาดบ้านแพง สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามแนวคิดของ Harrow”. **วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**. 7 (2), 102.

- จุติมา มั่นอำ, รุจโรจน์ แก้วอุไร และสุนีย์ บุญพิทักษ์. (2553). “การพัฒนาชุดการสอนแบบมัลติมีเดีย เพื่อฝึกการแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3”.
ลักทอง วาสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 16(1), 168.
- ขวลิต ชูกำแพง. (2550). **การพัฒนาและจัดการหลักสูตร**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชฎารัตน์ ภูทางนา. (2563). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยวิธีสอนแบบสื่อประสมกับวิธีสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลเมืองขลุง 1 (บูรวิทยาการ). วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ชุตिकाญจน์ รุ่งเรือง. (2552). การเปรียบเทียบความรู้ทักษะปฏิบัติ และความคิดสร้างสรรค์วิชา นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับการจัดการเรียนการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ชัยรัตน์ มั่งกรทอง. (2564). E-book เรื่องรวมมาตรฐาน (online). <https://fliphtml5.com/bookcase/cpkva>, 14 พฤษภาคม 2567.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2537). **การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). **ระบบสื่อการสอนในเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ณัฐพัชร มหายศนันท์ และปรุพหัจกร อัครารัตน์สกุล. (2563). “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ นาฏศิลป์เพื่อเสริมทักษะเรื่องฟ้อนซอปันผ้าย โดยวิธีการสอนแบบทักษะปฏิบัติของแอร์โร่”. **วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์**. 7(2), 55.
- ทวีพงษ์ หินคำ. (2541). **ความพอใจในสิ่งที่เลือก**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ต้นกล้า.
- ทิวต์ มณีโชติ. (2549). **การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ทิตนา แคมณี. (2545). **รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2556). **รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2556). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ทิตินา แชมมณี. (2563). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 23. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: นามมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- พรทิพย์ ด้านสมบูรณ์. (2551). **คู่มือประกอบการสอนรายวิชานาฏศิลป์ไทย (ละคร) 2**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม.
- พรเทพ บุญจันทร์เพ็ชร. (2558). **ประวัตินาฏศิลป์ไทย: ภาคกลาง**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- พุดินญา อางหาญ. (2563). “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของแอร์โรว์เพื่อเสริมสร้างทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3”. *Journal of Modern Learning Development*. 5(6), 214.
- นริศรา คณานันท์. (2555). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องบทประยุกต์ความคงทนในการเรียนและเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นที ปิ่นวิไลรัตน์ และอินทิรา รอบรู้. (2564). “การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของแอร์โรว์ และการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ”. *วารสารวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต*. 17(1), 69.
- นันทนา จิตรพล. (2561). **E-book เรื่องร่วมาตรฐาน** (online). <https://pubhtml5.com/jsij/qhwo/basic/>, 14 พฤษภาคม 2567.
- นันทิชา นินทะราช, พิทยวัฒน์ พันธะศรี และประยงค์ หัตถพรหม. (2566). “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของซิมป์สันประกอบสื่อประสม เรื่องระบำนาฬิกาข้อมือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3”. *วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม* 7(1), 1.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัยสำหรับการวิจัยเล่ม 2**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2553). **เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: ศรีอนันต์การพิมพ์.
- ประพัฒน์พงศ์ ภูวน. (2547). **วิธีการสืบทอดทำรำในยุครัตนโกสินทร์ : กรณีศึกษาชุดรำเชิดฉิ่ง** ศุภลักษณ์รายงานวิจัยในรายวิชาการวิจัยด้านนาฏศิลป์และการละคร โปรแกรมวิชานาฏศิลป์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

- บุญญา เมืองจันทิก และเหมมิญช์ ธนปัทม์มีมณี. (2565). “การพัฒนาการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1”. วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 5(15), 8.
- มณิศา วศินารมณ. (2565). อำนาจวัฒนธรรม: ร่างมาตรฐาน. วารสารวิพิตพัฒนศิลป์ บัณฑิตศึกษา 2(2), 51.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2557). เทคโนโลยีและสื่อการสอน หน่วยที่ 1-7. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ระมิต ฝ่ายริย์. (2551). พื้นฐานการศึกษา. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.
- โรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา. (2566). รายงานคะแนนผลการเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566. สงขลา: โรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา.
- ภัสสรดา โพธิ์แสง. (2563). “การจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอน เรื่อง ระเบียบมาตรฐานระบอบการปกครอง ราชบัณฑิตยสถาน 3 รหัสวิชา ศ 32207 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5”. วารสารนิสิตวัง. 22(2), 26.
- วราภรณ์ จุลนิต และเกศิตถา บุญปราการ. (2566). “การพัฒนาทักษะปฏิบัติด้านกายภาพด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดการสอนของแอร์โรว์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4”. วารสาร มจร อุบลราชธานี. 8(2), 883.
- วนิลลัดดา ทานะเวทย์, ทรงศักดิ์ สองสนิท และวณิดา สาคร. (2565). “การส่งเสริมทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามแนวคิดของแอร์โรว์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนทรายทองเฉลิมวิทย์”. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 19(2), 88.
- วิมลศรี อุปรมัย. (2555). นาฏกรรมและการละคร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรพล วิบูลย์ศรี. (2561). วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัฒนา รัตนพรหม และวรรณดี ธาณิรัตน์. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรม เรื่อง มโนราห์ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์. สุราษฎร์ธานี: สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

- ศศิมา นิยมสุข. (2565). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับ แอปพลิเคชัน TikTok สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศศิมา แสงสว่าง. (2562). “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง รำวงมาตรฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต ด้วยวิธีสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน”. วารสารพัฒนศิลป์วิชาการ. 3(1), 96.
- ศิริมงคล นาฏยกุล. (2565). การสร้างสรรค์งานทางนาฏศิลป์. มหาสารคาม: คณะศิลปกรรมศาสตร์ และวัฒนธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริวัฒน์ ฉัตรเมธี. (2547). การวิเคราะห์เพลงรำวงมาตรฐาน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2548). การวิจัยธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร: เพชรจรัสแสงแห่งโลกธุรกิจ.
- ศุภชัย บุญโรจน์, พิชัยวัฒน์ พันธะศรี และประยงค์ หัตถพรหม. (2565). “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติละครสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของเดวิส ประกอบสื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3”. วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 6(4), 149.
- สมลิตติ จิตรสถาพร. (2557). สื่อการสอน. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุกมล ศักดิ์นำส่ง และคณะ. (2567). “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมด้านทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันและแอร์โรว์ เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5”. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ. 15(1).
- สุธีรา แก้วบุญเรือง. (2555). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง กำหนดการเชิงเส้นการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และความพึงพอใจต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการสอนโดยใช้สื่อโปรแกรม GSP กับการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรัตนา ปญจพรอุดมลาภ และวัชรินทร์ ศรีรักษา. (2559). “การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ ที่เน้นทักษะปฏิบัติ ตามรูปแบบการสอน ของ HARROW เรื่อง พื้นฐานนาฏศิลป์ไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5”. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 10(3), 24.

- สุลักขณา คัมทรัพย์. (2555). ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสมเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริง เรื่อง วิธีเรียงสับเปลี่ยนและวิธีจัดหมู่ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์การมัธยมศึกษา สาขาวิชาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพรรณพรณ ตันติผลาผล. (2550). “สื่อประสม” วาสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 23(2), 14.
- สัจจา โสภา. (2556). การสำรวจความพึงพอใจนักเรียนต่อการบริการที่ศูนย์เตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สันติ บุญภิรมย์. (2557). การบริหารจัดการในห้องเรียน. กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ลเอ็ด.
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลพบุรี. (2559). ราโชน (Online). <https://www.m-culture.go.th/lopburi>, 9 พฤษภาคม 2567.
- หนูม้วน ร่มแก้ว. (2551). ความรู้เบื้องต้นในการวิจัยเทคโนโลยีการศึกษา. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- อภิสิทธิ์ ไพโรจน์. (2565). การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติทำร่างมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- อ้อยทิพย์ ยะไวทย์. (2555). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการอ่านและเจตคติต่อการเรียนนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญากับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อารยา เลียงสกุล. (2559). การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่องงานประดิษฐ์กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. พังงา: โรงเรียนเทศบาลบ้านย่านยาว.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร: โอ เอส พริ้นติ้งเฮ้าส์.
- Davenport, M. (2001) *Opening up the world: A portrait of an intercultural art teacher*. Doctor of Philosophy Indiana University.
- Mallik, A. and Chaudhury, S. (2011). “Preserving the intangible heritage of Indian classical Dance”. *ACM Journal on Computing and Cultural Heritage*. 2, 1-24.

Swasono, M. (2003). **Poco - Poco dance and knowledge management.**

MBA Hitotsubashi University (Online).<https://www.researchgate.net/publication>,

9 พฤษภาคม 2567





ภาพผนวก



ภาพผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นพเก้า ณ พัทลุง ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา
สาขาที่เชี่ยวชาญ ด้านการวัดและประเมินผล
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อักษราดี ปัทมสันติวงศ์ ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
สาขาที่เชี่ยวชาญ ด้านนาฏศิลป์และการแสดง
3. นางสาวธัญญาภรณ์ หมีนเมือง ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนวรนาธิเฉลิม
จังหวัดสงขลา
สาขาที่เชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตร



ภาพผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๗/๑๓๙๗



คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพเก้า ณ พัทลุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวสุวรรณรัตน์ นพรัตน์ รหัส ๖๕M๑๙๐๐๗ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (ภาคปกติ) ได้ยื่นคำร้องขอสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติรายมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรศิริ ชูรักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จงกล บัวแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาคนดังกล่าว พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณ ชัยวัฒนกุลวานิช)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทร. ๐๙ ๑๘๙๘ ๑๖๕๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ educate@skru.ac.th

ที่ ยว ๐๖๓๙.๐๗/๑๓๙๘

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์อักษราวดี ปัทมสันตวงค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับกรเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวสุวรรณีรัตน์ นพรัตน์ รหัส ๖๕M๑๙๑๒๐๐๗ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (ภาคปกติ) ได้ยื่นคำร้องขอสอบเข้าโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรศิริ ชูรักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จงกล บัวแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาคนดังกล่าว พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณ ชัยวัฒนกุลวานิช)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทร ๐๙ ๑๘๙๘ ๑๖๕๐

อีเมล yoo@skru.ac.th educate@skru.ac.th

SONGKHO RAJABHAT UNIVERSITY

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๗/๑๓๙๙



คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณธัญญาภรณ์ หนึ่งเมือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวสุวรรณีรัตน์ นพรัตน์ รหัส ๖๕M๑๙๑๒๐๐๗ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (ภาคปกติ) ได้ยื่นคำร้องขอสอบเก็บโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ ร่วมกับสื่อประสมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติร่วางมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรศิริ ชูรักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จกมล บัวแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาคนดังกล่าว พร้อมนำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณ ชัยวัฒนกุลวานิช)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘ ๑๘๙๘ ๑๖๕๐

อีเมลล์อิเล็กทรอนิกส์ educate@sku.ac.th



ภาพผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

หน่วยการเรียนรู้การแสดงนาฏศิลป์ และรำวงมาตรฐาน

เรื่อง 1 การแสดงรำวงมาตรฐานเพลงงามแสงเดือน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เวลา 2 ชั่วโมง

ครูผู้สอน นางสาวสุวรรณรัตน์ นพรัตน์

โรงเรียนวนารีย์เฉลิม จังหวัดสงขลา

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด

ศ 3.1 (4) วิเคราะห์การแสดงตามหลักนาฏศิลป์และการละคร

(5) บรรยายและวิเคราะห์อิทธิพลของเครื่องแต่งกาย แสง สี เสียง ฉาก อุปกรณ์ และสถานที่ ที่มีผลต่อการแสดง

ศ 3.2 (1) เปรียบเทียบการนำการแสดงไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ

2. สาระสำคัญ

เพลงงามแสงเดือน ความหมายเพลง : ยามที่แสงจันทร์ส่องมายังโลกทำให้โลกนี้ ดูสวยงาม ผู้คนที่มาเล่นรำวงยามที่แสงจันทร์ส่องก็มีความสุขงดงามด้วย การรำวงนี้เพื่อให้มีความสุขสนุกสนาน มีความสามัคคีกัน และละทิ้งความทุกข์ให้หมดสิ้นไป

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความเป็นมา และความสำคัญ และองค์ประกอบของรำวงมาตรฐานได้ (K)
2. อธิบายเกี่ยวกับท่ารำที่ใช้ในเพลงรำวงมาตรฐานได้ (K)
3. ปฏิบัติท่ารำเพลงงามแสงเดือนได้ (P)
4. ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกเพลิดเพลิน (A)

4. สารการเรียนรู้

การแสดงจำวงมาตรฐานเพลงงามแสงเดือน

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย

2. ใฝ่เรียนรู้

3. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. ชิ้นงาน / ภาระงาน

ปฏิบัติทำรำ เพลงงามแสงเดือน

8. กิจกรรมการเรียนรู้ (รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบร่วมกับสื่อประสม

1. ครู สนทนาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของการแสดงจำวงมาตรฐาน และได้ใช้สื่อที่ครูทำขึ้นมา ร่วมกับเปิดวิดีโอการแสดงจำวงมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน ให้นักเรียนได้สังเกตการกระทำที่นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนของการแสดงได้

ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่งร่วมกับสื่อประสม

2. ครู แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน และได้เปิด Power point ให้แต่ละกลุ่มได้ลงมือปฏิบัติทำรำ เพลงงามแสงเดือนโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็น นักเรียนอาจปฏิบัติได้ไม่สมบูรณ์แบบ แต่ จะเกิดการเรียนรู้และนำมาปรับปรุงเพื่อให้ปฏิบัติได้สมบูรณ์

ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์

3. นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเพลงงามแสงเดือน กันเป็นกลุ่มอย่างต่อเนื่องจนปฏิบัติได้อย่างสมบูรณ์

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก

4. ให้แต่ละกลุ่มออกมาปฏิบัติท่ารำ ทีละกลุ่ม สลับกันจนครบทุกกลุ่ม หลังจบการปฏิบัติ ให้กลุ่มที่ได้ รับชมการแสดงของเพื่อน เพื่อให้แต่ละกลุ่มได้นำไปปรับปรุงให้ถูกต้องสวยงาม

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ

5. นักเรียนได้ปฏิบัติเพลงงามแสงเดือน และสามารถเข้าวงเพื่อปฏิบัติเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ทั้งห้อง ได้อย่าง ถูกต้องสมบูรณ์อย่างเป็นธรรมชาติ

9. สื่อแหล่งเรียนรู้

1. Power point เนื้อหาเรื่องความเป็นมา และความสำคัญ และองค์ประกอบของ รำวงมาตรฐาน และเรื่องการแสดงรำวงมาตรฐานเพลงงามแสงเดือน
2. วิดีโอเพลงงามแสงเดือน

10. การวัดและประเมิน

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
อธิบายความเป็นมา และความสำคัญ และ องค์ประกอบของรำวง มาตรฐานได้ (K)	ประเมินการอธิบาย ในชั้นเรียน	แบบบันทึกการ อธิบายในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
อธิบายเกี่ยวกับท่ารำที่ ใช้ในเพลงรำวง มาตรฐานได้ (K)	ประเมินการอธิบาย ในชั้นเรียน	แบบบันทึกการ อธิบายในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
ปฏิบัติท่ารำเพลงงาม แสงเดือนได้ (P)	ประเมินทักษะการ ปฏิบัติเพลงงามแสง เดือน	แบบประเมินทักษะ ปฏิบัติเพลงงามแสง เดือน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
ปฏิบัติกิจกรรมด้วย ความสนุกเพลิดเพลิน (A)	สังเกตพฤติกรรมใน ชั้นเรียน	แบบสังเกต พฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ ระดับ คุณภาพปานกลาง ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมินการตอบคำถามอภิปรายในชั้นเรียน
(เรื่องความเป็นมา และความสำคัญ และองค์ประกอบของร่างมาตรฐาน
และการแสดงร่างมาตรฐานเพลงงามแสงเดือน)

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน / ระดับคุณภาพ				
	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1.ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง เสนอตนเอง ในการตอบ คำถาม ช่วย ผู้อื่นในการ ตอบคำถาม	ตอบคำถาม เรื่อง การแสดง ร่างมาตรฐาน เพลงงามแสง เดือนได้ถูกต้อง สมบูรณ์ตรง ประเด็น ละเอียดชัดเจน และมีการขยาย ความ	ตอบคำถาม เรื่อง การแสดง ร่างมาตรฐาน เพลงงามแสง เดือน ได้ถูกต้อง ตรง ประเด็น ประเด็น ประเด็น	ตอบคำถาม การแสดงรำ วงมาตรฐาน เพลงงาม แสงเดือน ได้ถูกต้อง ยัง ไม่ตรง ประเด็น ทั้งหมด	ตอบคำถาม เรื่อง การ แสดงร่าง มาตรฐาน มาตรฐาน เพลงงาม แสงเดือน ได้ถูกต้อง ยังไม่ตรง ประเด็น ทั้งหมด	ตอบคำถาม เรื่อง การ แสดงร่าง มาตรฐาน มาตรฐาน เพลงงาม แสงเดือน ได้ไม่ถูกต้อง หรือตอบไม่ ถูกเลย
2.เสนอ ตนเองในการ ตอบคำถาม	รับยกมือเสนอ ตนเองในการ ตอบคำถาม เป็นคนแรกเป็น ประจำ	ยกมือเสนอ ตนเอง ในการตอบ คำถาม เป็นประจำ	ยกมือเสนอ ตนเอง ในการตอบ คำถาม บ่อยครั้ง แต่ ไม่เป็น ประจำ	ยกมือเสนอ ตนเองใน การตอบ คำถามบ้าง	ไม่เสนอ ตนเองใน การตอบ คำถามเลย
3.ช่วยผู้อื่น ในการตอบ คำถาม	ให้ความ ช่วยเหลือผู้อื่น ได้ดี ให้ คำแนะนำ และ เป็นที่พึ่งของ เพื่อน ๆ ทุกคน ได้เป็นอย่างดี	ให้ความ ช่วยเหลือผู้อื่น ได้ ให้ คำแนะนำ และ เป็นที่พึ่งของ เพื่อน ๆ ได้	ให้ความ ช่วยเหลือ ผู้อื่นได้ดี ใน บางเวลา	ให้ความ ช่วยเหลือ ผู้อื่นอย่างไม่ ค่อยเต็มใจ	ทำงานเพียง ลำพังผู้ เดียว

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
13-15	ดีมาก
10-12	ดี
7-9	ปานกลาง
4-6	พอใช้
1-3	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ผ่านระดับดีขึ้นไป



เกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ และร่วมาตรฐาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความถูกต้อง และ การเคลื่อนไหว	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 1 จุด	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 2 จุด	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 3 จุด
2. สีลาท่าท่า อ่อนช้อย สวยงาม	ปฏิบัติท่าท่าเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือเท้า ศีรษะทุกท่าท่า	ปฏิบัติท่าท่าเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 1 จุด	ปฏิบัติท่าท่าเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 2 จุด	ปฏิบัติท่าท่าเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 3 จุด
3. ความพร้อมเพียง และต่อเนื่องของท่าท่า	ผู้แสดงปฏิบัติท่า ท่าได้สัมพันธ์กับ คู่ และกลุ่ม อย่างพร้อมเพียง และมีความ ต่อเนื่องของท่า ท่า	ผู้แสดงปฏิบัติท่า ท่าได้สัมพันธ์กับ คู่ และกลุ่ม ไม่ พร้อมเพียง และ มีความต่อเนื่อง ของท่าท่า	ผู้แสดงปฏิบัติ ท่าท่าสัมพันธ์ กับคู่ แต่ไม่ สัมพันธ์กับกลุ่ม ไม่มีความ ต่อเนื่องของท่า ท่า	ผู้แสดงปฏิบัติ ท่าท่าไม่สัมพันธ์ กับคู่ และกลุ่ม ไม่มีความ ต่อเนื่องของท่า ท่า
4. มีความกล้าที่จะ แสดงออก และเชื่อมั่น ในตนเอง	มีความกล้า แสดงออก และ เชื่อมั่นในตนเอง ปฏิบัติอย่างเป็น ธรรมชาติ	มีความกล้า แสดงออก แต่ ขาดความพร้อม ในการแสดง	ผู้แสดงมีท่าทาง เคอะเขิน ไม่มั่นใจ	ไม่มีความกล้า แสดงออก และ ไม่เชื่อมั่นใน ตนเอง

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	ระดับคุณภาพ
20-30	ดีมาก
11-19	ดี
1-10	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ผ่านระดับดีขึ้นไป

เกณฑ์การประเมินแบบสังเกตพฤติกรรม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน / ระดับคุณภาพ		
	ดี (3)	ปานกลาง (2)	พอใช้ (1)
1. การมีส่วนร่วมในการยกมือ ขึ้นตอบเพื่อแสดงความคิดเห็น	มีส่วนร่วมในการ ยกมือตอบคำถาม อย่างต่อเนื่อง	มีส่วนร่วมในการยก มือตอบคำถาม บางครั้ง	มีส่วนร่วมในการยก มือตอบคำถามน้อย
2. การมีส่วนร่วมในการออกมา ตอบคำถามหน้าชั้นเรียน	มีส่วนร่วมในการ ออกมาตอบ คำถามหน้าชั้น เรียนอย่าง ต่อเนื่อง	มีส่วนร่วมในการ ออกมาตอบคำถาม หน้าชั้นเรียน บางครั้ง	มีส่วนร่วมในการ ออกมาตอบคำถาม หน้าชั้นเรียนน้อย

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
3	ดี
2	ปานกลาง
1	พอใช้

เกณฑ์การผ่าน ผ่านระดับปานกลางขึ้นไป

แบบประเมินการตอบคำถามและอภิปรายในชั้นเรียน

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ และร่ายวงมาตรฐาน

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการฝึกปฏิบัติของนักเรียนโดยใช้ ✓ ลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน			รวม คะแนน (15คะแนน)	หมายเหตุ
		ประเด็นที่1 (5 คะแนน)	ประเด็นที่2 (5 คะแนน)	ประเด็นที่3 (5 คะแนน)		
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ไทย

[illegible][illegible]

แบบประเมินพฤติกรรม

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ และร่ายวงมาตรฐาน

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการฝึกปฏิบัติของนักเรียนโดยใช้ ✓ ลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ระดับ คุณภาพ			เกณฑ์การให้คะแนน
		3	2	1	
1					1. การมีส่วนร่วมในการยกมือขึ้นตอบเพื่อ แสดงความคิดเห็น
2					
3					
4					ดี (3) มีส่วนร่วมในการยกมือตอบคำถาม อย่างต่อเนื่อง
5					
6					
7					ปานกลาง (2) มีส่วนร่วมในการยกมือตอบ คำถามบางครั้ง
8					
9					
10					พอใช้ (1) มีส่วนร่วมในการยกมือตอบ คำถามน้อย
11					
12					
13					2. การมีส่วนร่วมในการออกมาตอบคำถาม หน้าชั้นเรียน
14					
15					
16					ดี (3) มีส่วนร่วมในการออกมาตอบคำถาม หน้าชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง
17					
18					
19					ปานกลาง (2) มีส่วนร่วมในการออกมา ตอบคำถามหน้าชั้นเรียนบางครั้ง
20					
					พอใช้ (1) มีส่วนร่วมในการออกมาตอบ คำถามหน้าชั้นเรียนน้อย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

หน่วยการเรียนรู้การแสดงนาฏศิลป์ และร่ายวงมาตรฐาน

เรื่อง 2 การแสดงร่ายวงมาตรฐานเพลงชาวไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เวลา 2 ชั่วโมง

ครูผู้สอน นางสาวสุวรรณรัตน์ นพรัตน์

โรงเรียนวรนาเรณิม จังหวัดสงขลา

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด

ศ 3.1 (4) วิเคราะห์การแสดงตามหลักนาฏศิลป์และการละคร

(5) บรรยายและวิเคราะห์อิทธิพลของเครื่องแต่งกาย แสง สี เสียง ฉาก อุปกรณ์ และสถานที่ ที่มีผลต่อการแสดง

ศ 3.2 (1) เปรียบเทียบการนำการแสดงไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ

2. สาระสำคัญ

เพลงชาวไทย ความหมายเพลง : หน้าที่ที่ชาวไทยพึงมีต่อประเทศชาตินั้นเป็นสิ่งที่ทุกคนควรกระทำอย่าได้ละเลย ในการที่เราได้มาเล่นร่ายวงกันอย่างสนุกสนาน ปราศจากทุกข์โศกทั้งปวงนี้ก็เพราะว่าประเทศไทยเรามีเอกราช ประชาชนมีเสรีในการคิดจะทำสิ่งใด ๆ ดังนั้น เราจึงควรช่วยกันเชิดชูชาติไทยให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป เพื่อความสุขยิ่ง ๆ ขึ้นของไทยเราตลอดไป

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายเกี่ยวกับทำรำที่ใช้ในเพลงร่ายวงมาตรฐานได้ (K)

2. ปฏิบัติทำรำเพลงชาวไทยได้ (P)

3. ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกเพลิดเพลิน (A)

4. สารการเรียนรู้

การแสดงรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย

2. ใฝ่เรียนรู้

3. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. ชิ้นงาน / ภาระงาน

ปฏิบัติท่ารำ เพลงชาวไทย

8. กิจกรรมการเรียนรู้ (รูปแบบการเรียนรู้การสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบร่วมกับสื่อประสม

1. ครู สนทนาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของการแสดงรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย และได้ใช้สื่อที่ครูทำขึ้นมาร่วมกับเปิดวิดีโอการแสดงรำวงมาตรฐาน เพลงชาวไทย ให้นักเรียนได้สังเกตการกระทำที่นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนของการแสดงได้

ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่งร่วมกับสื่อประสม

2. ครู แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน และได้เปิด Power point ให้แต่ละกลุ่มได้ลงมือปฏิบัติท่ารำ เพลงชาวไทยโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็น นักเรียนอาจปฏิบัติได้ไม่สมบูรณ์แบบ แต่จะเกิดการเรียนรู้และนำมาปรับปรุงเพื่อให้ปฏิบัติได้สมบูรณ์

ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์

3. นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเพลงชาวไทย กันเป็นกลุ่มอย่างต่อเนื่องจนปฏิบัติได้อย่างสมบูรณ์

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก

4. ให้แต่ละกลุ่มออกมาปฏิบัติท่ารำ ทีละกลุ่ม สลับกันจนครบทุกกลุ่ม หลังจบการปฏิบัติ ให้กลุ่มที่ได้ รับชมการแสดงของเพื่อน เพื่อให้แต่ละกลุ่มได้นำไปปรับปรุงให้ถูกต้องสวยงาม

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ

5. นักเรียนได้ปฏิบัติเพลงชาวไทย และสามารถเข้าวงเพื่อปฏิบัติเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ทั้งห้อง ได้อย่าง ถูกต้องสมบูรณ์อย่างเป็นธรรมชาติ

9. สื่อแหล่งเรียนรู้

1. Power point เนื้อหา เรื่องการแสดงรำมาตรฐานเพลงชาวไทย
2. วิดีโอเพลงชาวไทย

10. การวัดและประเมิน

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
อธิบายเกี่ยวกับท่ารำที่ ใช้ในเพลงรำวง มาตรฐานได้ (K)	ประเมินการอธิบาย ในชั้นเรียน	แบบบันทึกการ อธิบายในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
ปฏิบัติท่ารำเพลงชาว ไทยได้ (P)	ประเมินทักษะการ ปฏิบัติเพลงชาวไทย	แบบประเมินทักษะ ปฏิบัติเพลงชาวไทย	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
ปฏิบัติกิจกรรมด้วย ความสนุกเพลิดเพลิน (A)	สังเกตพฤติกรรมใน ชั้นเรียน	แบบสังเกต พฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ ระดับ คุณภาพปานกลาง ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมินการตอบคำถามอภิปรายในชั้นเรียน
(เรื่อง การแสดงรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย)

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน / ระดับคุณภาพ				
	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1.ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง เสนอตนเอง ในการตอบ คำถาม ช่วย ผู้อื่นในการ ตอบคำถาม	ตอบคำถาม เรื่อง การแสดง รำวงมาตรฐาน เพลงงามแสง เดือนได้ถูกต้อง สมบูรณ์ตรง ประเด็น ละเอียดชัดเจน และมีการขยาย ความ	ตอบคำถาม เรื่อง การแสดง รำวงมาตรฐาน เพลงงามแสง เดือน ได้ถูกต้อง ตรง ประเด็น ทั้งหมด	ตอบคำถาม การแสดงรำ วงมาตรฐาน เพลงงาม แสงเดือน ได้ถูกต้อง ยัง ไม่ตรง ประเด็น ทั้งหมด	ตอบคำถาม เรื่อง การ แสดงรำวง มาตรฐาน เพลงงาม แสงเดือน ได้ถูกต้อง ยังไม่ตรง ประเด็น ทั้งหมด	ตอบคำถาม เรื่อง การ แสดงรำวง มาตรฐาน เพลงงาม แสงเดือน ได้ไม่ถูกต้อง หรือตอบไม่ ถูกเลย
2.เสนอ ตนเองในการ ตอบคำถาม	รับยกมือเสนอ ตนเองในการ ตอบคำถาม เป็นคนแรกเป็น ประจำ	ยกมือเสนอ ตนเอง ในการตอบ คำถาม เป็นประจำ	ยกมือเสนอ ตนเอง ในการตอบ คำถาม บ่อยครั้ง แต่ ไม่เป็น ประจำ	ยกมือเสนอ ตนเองใน การตอบ คำถามบ้าง	ไม่เสนอ ตนเองใน การตอบ คำถามเลย
3.ช่วยผู้อื่น ในการตอบ คำถาม	ให้ความ ช่วยเหลือผู้อื่น ได้ดี ให้ คำแนะนำ และ เป็นที่ฟังของ เพื่อน ๆ ทุกคน ได้เป็นอย่างดี	ให้ความ ช่วยเหลือผู้อื่น ได้ ให้ คำแนะนำ และ เป็นที่ฟังของ เพื่อน ๆ ได้	ให้ความ ช่วยเหลือ ผู้อื่นได้ดี ใน บางเวลา	ให้ความ ช่วยเหลือ ผู้อื่นอย่างไม่ ค่อยเต็มใจ	ทำงานเพียง ลำพังผู้ เดียว

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
13-15	ดีมาก
10-12	ดี
7-9	ปานกลาง
4-6	พอใช้
1-3	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ผ่านระดับดีขึ้นไป



เกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน เพลงชาวไทย

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ และร่วมาตรฐาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความถูกต้อง และ การเคลื่อนไหว	ปฏิบัติท่าทำได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง	ปฏิบัติท่าทำได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 1 จุด	ปฏิบัติท่าทำได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 2 จุด	ปฏิบัติท่าทำได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 3 จุด
2. สีสันท่า รำ อ่อนช้อย สวยงาม	ปฏิบัติท่ารำเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือเท้า ศีรษะทุกท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือเท้า ศีรษะ ผิด 1 จุด	ปฏิบัติท่ารำเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือเท้า ศีรษะ ผิด 2 จุด	ปฏิบัติท่ารำเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือเท้า ศีรษะ ผิด 3 จุด
3. ความพร้อมเพียง และต่อเนื่องของท่ารำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า รำได้สัมพันธ์กับ คู่ และกลุ่ม อย่างพร้อมเพียง และมีความ ต่อเนื่องของท่า รำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า รำได้สัมพันธ์กับ คู่ และกลุ่ม ไม่ พร้อมเพียง และ มีความต่อเนื่อง ของท่ารำ	ผู้แสดงปฏิบัติ ท่ารำสัมพันธ์ กับคู่ แต่ไม่ สัมพันธ์กับกลุ่ม ไม่มีความ ต่อเนื่องของท่า รำ	ผู้แสดงปฏิบัติ ท่ารำไม่สัมพันธ์ กับคู่ และกลุ่ม ไม่มีความ ต่อเนื่องของท่า รำ
4. มีความกล้าที่จะ แสดงออก และเชื่อมั่น ในตนเอง	มีความกล้า แสดงออก และ เชื่อมั่นในตนเอง ปฏิบัติอย่างเป็น ธรรมชาติ	มีความกล้า แสดงออก แต่ ขาดความพร้อม ในการแสดง	ผู้แสดงมีท่าทาง เคอะเขิน ไม่มั่นใจ	ไม่มีความกล้า แสดงออก และ ไม่เชื่อมั่นใน ตนเอง

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	ระดับคุณภาพ
20-30	ดีมาก
11-19	ดี
1-10	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ผ่านระดับดีขึ้นไป

เกณฑ์การประเมินแบบสังเกตพฤติกรรม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน / ระดับคุณภาพ		
	ดี (3)	ปานกลาง (2)	พอใช้ (1)
1. การมีส่วนร่วมในการยกมือ ขึ้นตอบเพื่อแสดงความคิดเห็น	มีส่วนร่วมในการ ยกมือตอบคำถาม อย่างต่อเนื่อง	มีส่วนร่วมในการยก มือตอบคำถาม บางครั้ง	มีส่วนร่วมในการยก มือตอบคำถามน้อย
2. การมีส่วนร่วมในการออกมา ตอบคำถามหน้าชั้นเรียน	มีส่วนร่วมในการ ออกมาตอบ คำถามหน้าชั้น เรียนอย่าง ต่อเนื่อง	มีส่วนร่วมในการ ออกมาตอบคำถาม หน้าชั้นเรียน บางครั้ง	มีส่วนร่วมในการ ออกมาตอบคำถาม หน้าชั้นเรียนน้อย

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
3	ดี
2	ปานกลาง
1	พอใช้

เกณฑ์การผ่าน ผ่านระดับปานกลางขึ้นไป

แบบประเมินการตอบคำถามและอภิปรายในชั้นเรียน

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ และร่ายวงมาตรฐาน

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการฝึกปฏิบัติของนักเรียนโดยใช้ ✓ ลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน			รวม คะแนน (15คะแนน)	หมายเหตุ
		ประเด็นที่1 (5 คะแนน)	ประเด็นที่2 (5 คะแนน)	ประเด็นที่3 (5 คะแนน)		
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						

แบบประเมินทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน เพลงชาวไทย

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ไทย

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการฝึกปฏิบัติของนักเรียนโดยใช้ ✓ ลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

[illegible]

แบบประเมินพฤติกรรม

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ และร่ายวงมาตรฐาน

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการฝึกปฏิบัติของนักเรียนโดยใช้ ✓ ลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ระดับ คุณภาพ			เกณฑ์การให้คะแนน
		3	2	1	
1					1. การมีส่วนร่วมในการยกมือขึ้นตอบเพื่อแสดงความคิดเห็น
2					
3					
4					ดี (3) มีส่วนร่วมในการยกมือตอบคำถามอย่างต่อเนื่อง
5					
6					
7					ปานกลาง (2) มีส่วนร่วมในการยกมือตอบคำถามบางครั้ง
8					
9					
10					พอใช้ (1) มีส่วนร่วมในการยกมือตอบคำถามน้อย
11					
12					
13					2. การมีส่วนร่วมในการออกมาตอบคำถามหน้าชั้นเรียน
14					
15					
16					ดี (3) มีส่วนร่วมในการออกมาตอบคำถามหน้าชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง
17					
18					
19					ปานกลาง (2) มีส่วนร่วมในการออกมาตอบคำถามหน้าชั้นเรียนบางครั้ง
20					
					พอใช้ (1) มีส่วนร่วมในการออกมาตอบคำถามหน้าชั้นเรียนน้อย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

หน่วยการเรียนรู้การแสดงนาฏศิลป์ และร่ายมาตรฐาน

เรื่อง 3 การแสดงร่ายมาตรฐานเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เวลา 2 ชั่วโมง

ครูผู้สอน นางสาวสุวรรณรัตน์ นพรัตน์

โรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด

ศ 3.1 (4) วิเคราะห์การแสดงตามหลักนาฏศิลป์และการละคร

(5) บรรยายและวิเคราะห์อิทธิพลของเครื่องแต่งกาย แสง สี เสียง ฉาก อุปกรณ์ และสถานที่ ที่มีผลต่อการแสดง

ศ 3.2 (1) เปรียบเทียบการนำการแสดงไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ

2. สาระสำคัญ

เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ ความหมายเพลง : พระจันทร์เต็มดวงที่ลอยอยู่บนท้องฟ้านั้นช่างดูสวยงาม เพราะเป็นพระจันทร์ทรงกลด คือมีแสงเลื่อมกระจายออกรอบดวงจันทร์ทั้งดวง แต่ถึงจะงามอย่างไรก็ไม่เท่าความงามของดวงหน้าหญิงสาว ที่ดูผุดผ่องมีน้ำมีนวล อีกทั้งรูปร่างก็ดูสมส่วน กิริยา วาจาก็อ่อนหวานไพเราะ สมแล้วกับที่เปรียบว่าหญิงไทยนี้คือดอกไม้

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายเกี่ยวกับท่ารำที่ใช้ในเพลงร่ายมาตรฐานได้ (K)
2. ปฏิบัติท่ารำเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญได้ (P)
3. ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกเพลิดเพลิน (A)

4. สารการเรียนรู้

การแสดงร่างมาตรฐานเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย

2. ใฝ่เรียนรู้

3. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. ชิ้นงาน / ภาระงาน

ปฏิบัติทำรำ เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ

8. กิจกรรมการเรียนรู้ (รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบร่วมกับสื่อประสม

1. ครู สนทนาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของการแสดงร่างมาตรฐานเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ และ ได้ใช้สื่อที่ครูทำขึ้นมาร่วมกับเปิดวิดีโอการแสดงร่างมาตรฐาน เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ ให้นักเรียนได้ สังเกตการกระทำที่นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนของการแสดงได้

ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่งร่วมกับสื่อประสม

2. ครู แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มเดิมที่เคยแบ่งกลุ่มไว้เมื่อคาบที่ผ่านมา และได้เปิด Power point ให้แต่ละกลุ่มได้ลงมือปฏิบัติเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ โดยไม่มีแบบอย่างให้เห็น นักเรียนอาจ ปฏิบัติได้ไม่สมบูรณ์แบบ แต่จะเกิดการเรียนรู้และนำมาปรับปรุงเพื่อให้ปฏิบัติได้สมบูรณ์

ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์

3. นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ กันเป็นกลุ่มอย่างต่อเนื่องจนปฏิบัติได้อย่าง สมบูรณ์

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก

4. ให้แต่ละกลุ่มออกมาปฏิบัติท่ารำ ทีละกลุ่ม สลับกันจนครบทุกกลุ่ม หลังจบการปฏิบัติ ให้กลุ่มที่ได้ รับชมการแสดงของเพื่อน เพื่อให้แต่ละกลุ่มได้นำไปปรับปรุงให้ถูกต้องสวยงาม

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ

5. นักเรียนได้ปฏิบัติเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ และสามารถเข้าวงเพื่อปฏิบัติเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ทั้งห้อง ได้ อย่างถูกต้องสมบูรณ์อย่างเป็นธรรมชาติ

9. สื่อแหล่งเรียนรู้

1. Power point เนื้อหา เรื่องการแสดงรำมาตรฐานเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ
2. วิดีโอเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ

10. การวัดและประเมิน

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
อธิบายเกี่ยวกับท่ารำที่ ใช้ในเพลงรำวง มาตรฐานได้ (K)	ประเมินการอภิปราย ในชั้นเรียน	แบบบันทึกการ อภิปรายในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
ปฏิบัติท่ารำเพลงดวง จันทรวันเพ็ญ ได้ (P)	ประเมินทักษะการ ปฏิบัติเพลงดวงจันทร์ วันเพ็ญ	แบบประเมินทักษะ ปฏิบัติเพลงดวง จันทรวันเพ็ญ	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
ปฏิบัติกิจกรรมด้วย ความสนุกเพลิดเพลิน (A)	สังเกตพฤติกรรมใน ชั้นเรียน	แบบสังเกต พฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ ระดับ คุณภาพปานกลาง ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมินการตอบคำถามอภิปรายในชั้นเรียน
(เรื่อง การแสดงร่วางมาตรฐานเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ)

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน / ระดับคุณภาพ				
	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1.ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง เสนอตนเอง ในการตอบ คำถาม ช่วย ผู้อื่นในการ ตอบคำถาม	ตอบคำถาม เรื่อง การแสดง ร่วางมาตรฐาน เพลงชาวไทยได้ ถูกต้องสมบูรณ์ ตรงประเด็น ละเอียดชัดเจน และมีการขยาย ความ	ตอบคำถาม เรื่อง การแสดง ร่วางมาตรฐาน เพลงชาวไทยได้ ถูกต้อง ตรง ประเด็น	ตอบคำถาม การแสดงร่วาง มาตรฐาน เพลงชาว ไทยได้ ถูกต้อง ยัง ไม่ตรง ประเด็น ทั้งหมด	ตอบคำถาม เรื่อง การ แสดงร่วาง มาตรฐาน เพลงชาว ไทยได้ ถูกต้อง ยัง ไม่ตรง ประเด็น ทั้งหมด	ตอบคำถาม เรื่อง การ แสดงร่วาง มาตรฐาน มาตรฐาน เพลงชาว ไทยได้ไม่ ถูกต้องหรือ ตอบไม่ถูก เลย
2.เสนอ ตนเองในการ ตอบคำถาม	รับยกมือเสนอ ตนเองในการ ตอบคำถาม เป็นคนแรกเป็น ประจำ	ยกมือเสนอ ตนเอง ในการตอบ คำถาม เป็นประจำ	ยกมือเสนอ ตนเอง ในการตอบ คำถาม บ่อยครั้ง แต่ ไม่เป็น ประจำ	ยกมือเสนอ ตนเองใน การตอบ คำถามบ้าง	ไม่เสนอ ตนเองใน การตอบ คำถามเลย
3.ช่วยผู้อื่น ในการตอบ คำถาม	ให้ความ ช่วยเหลือผู้อื่น ได้ดี ให้ คำแนะนำ และ เป็นที่ฟังของ เพื่อน ๆ ทุกคน ได้เป็นอย่างดี	ให้ความ ช่วยเหลือผู้อื่น ได้ดี ให้ คำแนะนำ และ เป็นที่ฟังของ เพื่อน ๆ ได้	ให้ความ ช่วยเหลือ ผู้อื่นได้ดี ใน บางเวลา	ให้ความ ช่วยเหลือ ผู้อื่นอย่างไม่ ค่อยเต็มใจ	ทำงานเพียง ลำพังผู้ เดียว

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
13-15	ดีมาก
10-12	ดี
7-9	ปานกลาง
4-6	พอใช้
1-3	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ผ่านระดับดีขึ้นไป



เกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ และร่างมาตรฐาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความถูกต้อง และ การเคลื่อนไหว	ปฏิบัติท่าทำได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง	ปฏิบัติท่าทำได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 1 จุด	ปฏิบัติท่าทำได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 2 จุด	ปฏิบัติท่าทำได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 3 จุด
2. ลีลาท่ารำ อ่อนช้อย สวยงาม	ปฏิบัติท่ารำเข้ากับ จังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือเท้า ศีรษะทุกท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำเข้ากับ จังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือเท้า ศีรษะ ผิด 1 จุด	ปฏิบัติท่ารำเข้ากับ จังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือเท้า ศีรษะ ผิด 2 จุด	ปฏิบัติท่ารำเข้ากับ จังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือเท้า ศีรษะ ผิด 3 จุด
3. ความพร้อมเพียง และต่อเนื่องของท่ารำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า รำได้สัมพันธ์กับ คู่ และกลุ่ม อย่างพร้อมเพียง และมีความ ต่อเนื่องของท่า รำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า รำได้สัมพันธ์กับ คู่ และกลุ่ม ไม่ พร้อมเพียง และ มีความต่อเนื่อง ของท่ารำ	ผู้แสดงปฏิบัติ ท่ารำสัมพันธ์ กับคู่ แต่ไม่ สัมพันธ์กับกลุ่ม ไม่มีความ ต่อเนื่องของท่า รำ	ผู้แสดงปฏิบัติ ท่ารำไม่สัมพันธ์ กับคู่ และกลุ่ม ไม่มีความ ต่อเนื่องของท่า รำ
4. มีความกล้าที่จะ แสดงออก และเชื่อมั่น ในตนเอง	มีความกล้า แสดงออก และ เชื่อมั่นในตนเอง ปฏิบัติอย่างเป็น ธรรมชาติ	มีความกล้า แสดงออก แต่ ขาดความพร้อม ในการแสดง	ผู้แสดงมีท่าทาง เคอะเขิน ไม่มั่นใจ	ไม่มีความกล้า แสดงออก และ ไม่เชื่อมั่นใน ตนเอง

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	ระดับคุณภาพ
20-30	ดีมาก
11-19	ดี
1-10	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ผ่านระดับดีขึ้นไป

เกณฑ์การประเมินแบบสังเกตพฤติกรรม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน / ระดับคุณภาพ		
	ดี (3)	ปานกลาง (2)	พอใช้ (1)
1. การมีส่วนร่วมในการยกมือ ขึ้นตอบเพื่อแสดงความคิดเห็น	มีส่วนร่วมในการ ยกมือตอบคำถาม อย่างต่อเนื่อง	มีส่วนร่วมในการยก มือตอบคำถาม บางครั้ง	มีส่วนร่วมในการยก มือตอบคำถามน้อย
2. การมีส่วนร่วมในการออกมา ตอบคำถามหน้าชั้นเรียน	มีส่วนร่วมในการ ออกมาตอบ คำถามหน้าชั้น เรียนอย่าง ต่อเนื่อง	มีส่วนร่วมในการ ออกมาตอบคำถาม หน้าชั้นเรียน บางครั้ง	มีส่วนร่วมในการ ออกมาตอบคำถาม หน้าชั้นเรียนน้อย

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
3	ดี
2	ปานกลาง
1	พอใช้

เกณฑ์การผ่าน ผ่านระดับปานกลางขึ้นไป

แบบประเมินการตอบคำถามและอภิปรายในชั้นเรียน

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ และร่ายมาตรฐาน

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการฝึกปฏิบัติของนักเรียนโดยใช้ ✓ ลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน			รวม คะแนน (15คะแนน)	หมายเหตุ
		ประเด็นที่1 (5 คะแนน)	ประเด็นที่1 (5 คะแนน)	ประเด็นที่1 (5 คะแนน)		
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						

[illegible]

แบบประเมินพฤติกรรม

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ และร่ายวงมาตรฐาน

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการฝึกปฏิบัติของนักเรียนโดยใช้ ✓ ลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ระดับ คุณภาพ			เกณฑ์การให้คะแนน
		3	2	1	
1					1. การมีส่วนร่วมในการยกมือขึ้นตอบเพื่อแสดงความคิดเห็น
2					
3					
4					ดี (3) มีส่วนร่วมในการยกมือตอบคำถามอย่างต่อเนื่อง
5					
6					
7					ปานกลาง (2) มีส่วนร่วมในการยกมือตอบคำถามบางครั้ง
8					
9					
10					พอใช้ (1) มีส่วนร่วมในการยกมือตอบคำถามน้อย
11					
12					
13					2. การมีส่วนร่วมในการออกมาตอบคำถามหน้าชั้นเรียน
14					
15					
16					ดี (3) มีส่วนร่วมในการออกมาตอบคำถามหน้าชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง
17					
18					
19					ปานกลาง (2) มีส่วนร่วมในการออกมาตอบคำถามหน้าชั้นเรียนบางครั้ง
20					
					พอใช้ (1) มีส่วนร่วมในการออกมาตอบคำถามหน้าชั้นเรียนน้อย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

หน่วยการเรียนรู้การแสดงนาฏศิลป์ และร่ายวงมาตรฐาน

เรื่อง 4 การแสดงร่ายวงมาตรฐาน เพลงบุชนกรบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เวลา 2 ชั่วโมง

ครูผู้สอน นางสาวสุวรรณรัตน์ นพรัตน์

โรงเรียนวนารีย์เฉลิม จังหวัดสงขลา

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด

ศ 3.1 (4) วิเคราะห์การแสดงตามหลักนาฏศิลป์และการละคร

(5) บรรยายและวิเคราะห์อิทธิพลของเครื่องแต่งกาย แสง สี เสียง ฉาก อุปกรณ์ และสถานที่ ที่มีผลต่อการแสดง

ศ 3.2 (1) เปรียบเทียบการนำการแสดงไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ

2. สาระสำคัญ

เพลงบุชนกรบ ความหมายเพลง น้อยรักและบูชาพี่ เพราะพี่มีความกล้าหาญ เป็นนักรู้ที่เก่งกล้าสามารถสมกับเป็นชายชาตินักรบที่มีความมานะอดทน แม้ว่าจะยากเย็นแสนเข็ญ พี่ก็ต่อสู้จนชื่อเสียงเลื่องลือไปทั่วนอกจากนี้พี่ยังขยันขันแข็งในงานทุกอย่าง อดส่ำสร้างหลักฐานให้มั่นคงและพี่ยังมีความรักในชาติบ้านเมืองยิ่งกว่าชีวิต ยอมสละได้แม้ชีวิตและเลือดเนื้อให้ชาติไทยคงอยู่คู่โลกต่อไป

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายเกี่ยวกับทำรำที่ใช้ในเพลงร่ายวงมาตรฐานได้ (K)
2. ปฏิบัติทำรำเพลงบุชนกรบได้ (P)
3. ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกเพลิดเพลิน (A)

4. สารการเรียนรู้

การแสดงร่างมาตรฐานเพลงบุงชานกรบ

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย

2. ใฝ่เรียนรู้

3. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. ชิ้นงาน / ภาระงาน

ปฏิบัติท่ารำ เพลงบุงชานกรบ

8. กิจกรรมการเรียนรู้ (รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบร่วมกับสื่อประสม

1. ครู สนทนาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของการแสดงร่างมาตรฐานเพลงบุงชานกรบ และได้ใช้สื่อที่ครูทำขึ้นมาร่วมกับเปิดวิดีโอการแสดงร่างมาตรฐาน เพลงบุงชานกรบ ให้นักเรียนได้สังเกตการกระทำที่นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนของการแสดงได้

ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่งร่วมกับสื่อประสม

2. ครู แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มเดิมที่เคยแบ่งกลุ่มไว้เมื่อคาบที่ผ่านมา และได้เปิด Power point ให้แต่ละกลุ่มได้ลงมือปฏิบัติเพลงบุงชานกรบ โดยไม่มีแบบอย่างให้เห็น นักเรียนอาจปฏิบัติได้ไม่สมบูรณ์แบบ แต่จะเกิดการเรียนรู้และนำมาปรับปรุงเพื่อให้ปฏิบัติได้สมบูรณ์

ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์

3. นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเพลงบุงชานกรบกันเป็นกลุ่มอย่างต่อเนื่องจนปฏิบัติได้อย่างสมบูรณ์

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก

4. ให้แต่ละกลุ่มออกมาปฏิบัติท่ารำ ทีละกลุ่ม สลับกันจนครบทุกกลุ่ม หลังจบการปฏิบัติ ให้กลุ่มที่ได้รับชมการแสดงของเพื่อน เพื่อให้แต่ละกลุ่มได้นำไปปรับปรุงให้ถูกต้องสวยงาม

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ

5. นักเรียนได้ปฏิบัติเพลงบูชาจักรบ และสามารถเข้าวงเพื่อปฏิบัติเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ทั้งห้อง ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์อย่างเป็นธรรมชาติ
6. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้หลังการจัดการเรียนรู้

9. สื่อแหล่งเรียนรู้

1. Power point เนื้อหา เรื่องการแสดงรำวงมาตรฐานเพลงบูชาจักรบ
2. วิดีโอเพลงบูชาจักรบ

10. การวัดและประเมิน

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
อธิบายเกี่ยวกับท่ารำที่ใช้ในเพลงรำวงมาตรฐานได้ (K)	ประเมินการอธิบายในชั้นเรียน	แบบบันทึกการอธิบายในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
ปฏิบัติท่ารำเพลงบูชาจักรบได้ (P)	ประเมินทักษะการปฏิบัติเพลงบูชาจักรบ	แบบประเมินทักษะปฏิบัติเพลงบูชาจักรบ	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกเพลิดเพลิน (A)	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับ คุณภาพปานกลางขึ้นไป

เกณฑ์การประเมินการตอบคำถามอภิปรายในชั้นเรียน
(เรื่อง การแสดงร่วมาตฐาน เพลงบุษานักรบ)

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน / ระดับคุณภาพ				
	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1.ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง เสนอตนเอง ในการตอบ คำถาม ช่วย ผู้อื่นในการ ตอบคำถาม	ตอบคำถาม เรื่อง การแสดง ร่วมาตฐาน เพลงดวงจันทร์ วันเพ็ญได้ ถูกต้องสมบูรณ์ ตรงประเด็น ละเอียดชัดเจน และมีการขยาย ความ	ตอบคำถาม เรื่อง การแสดง ร่วมาตฐาน เพลงดวงจันทร์ วันเพ็ญได้ ถูกต้อง ตรง ประเด็น	ตอบคำถาม การแสดงร่ว มาตฐาน เพลงดวง จันทร์วัน เพ็ญได้ ถูกต้อง ยัง ไม่ตรง ประเด็น ทั้งหมด	ตอบคำถาม เรื่อง การ แสดงร่ว มาตฐาน เพลงดวง จันทร์วัน เพ็ญได้ ถูกต้อง ยัง ไม่ตรง ประเด็น ทั้งหมด	ตอบคำถาม เรื่อง การ แสดงร่ว มาตฐาน เพลงดวง จันทร์วัน เพ็ญได้ไม่ ถูกต้องหรือ ตอบไม่ถูก เลย
2.เสนอ ตนเองในการ ตอบคำถาม	รับยกมือเสนอ ตนเองในการ ตอบคำถาม เป็นคนแรกเป็น ประจำ	ยกมือเสนอ ตนเอง ในการตอบ คำถาม เป็นประจำ	ยกมือเสนอ ตนเอง ในการตอบ คำถาม บ่อยครั้ง แต่ ไม่เป็น ประจำ	ยกมือเสนอ ตนเองใน การตอบ คำถามบ้าง	ไม่เสนอ ตนเองใน การตอบ คำถามเลย
3.ช่วยผู้อื่น ในการตอบ คำถาม	ให้ความ ช่วยเหลือผู้อื่น ได้ดี ให้ คำแนะนำ และ เป็นที่พึ่งของ เพื่อน ๆ ทุกคน ได้เป็นอย่างดี	ให้ความ ช่วยเหลือผู้อื่น ได้ ให้ คำแนะนำ และ เป็นที่พึ่งของ เพื่อน ๆ ได้	ให้ความ ช่วยเหลือ ผู้อื่นได้ดี ใน บางเวลา	ให้ความ ช่วยเหลือ ผู้อื่นอย่างไม่ ค่อยเต็มใจ	ทำงานเพียง ลำพังผู้ เดียว

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
13-15	ดีมาก
10-12	ดี
7-9	ปานกลาง
4-6	พอใช้
1-3	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ผ่านระดับดีขึ้นไป



เกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน เพลงบุษานักรบ
หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ และร่วมาตรฐาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความถูกต้อง และ การเคลื่อนไหว	ปฏิบัติท่าทำได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง	ปฏิบัติท่าทำได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 1 จุด	ปฏิบัติท่าทำได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 2 จุด	ปฏิบัติท่าทำได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 3 จุด
2. สีลาท่ารำ อ่อนช้อย สวยงาม	ปฏิบัติท่ารำเข้ากับ จังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือเท้า ศีรษะทุกท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำเข้ากับ จังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือเท้า ศีรษะ ผิด 1 จุด	ปฏิบัติท่ารำเข้ากับ จังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือเท้า ศีรษะ ผิด 2 จุด	ปฏิบัติท่ารำเข้ากับ จังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือเท้า ศีรษะ ผิด 3 จุด
3. ความพร้อมเพียง และต่อเนื่องของท่ารำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า รำได้สัมพันธ์กับ คู่ และกลุ่ม อย่างพร้อมเพียง และมีความ ต่อเนื่องของท่า รำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า รำได้สัมพันธ์กับ คู่ และกลุ่ม ไม่ พร้อมเพียง และ มีความต่อเนื่อง ของท่ารำ	ผู้แสดงปฏิบัติ ท่ารำสัมพันธ์ กับคู่ แต่ไม่ สัมพันธ์กับกลุ่ม ไม่มีความ ต่อเนื่องของท่า รำ	ผู้แสดงปฏิบัติ ท่ารำไม่สัมพันธ์ กับคู่ และกลุ่ม ไม่มีความ ต่อเนื่องของท่า รำ
4. มีความกล้าที่จะ แสดงออก และเชื่อมั่น ในตนเอง	มีความกล้า แสดงออก และ เชื่อมั่นในตนเอง ปฏิบัติอย่างเป็น ธรรมชาติ	มีความกล้า แสดงออก แต่ ขาดความพร้อม ในการแสดง	ผู้แสดงมีท่าทาง เคอะเขิน ไม่มั่นใจ	ไม่มีความกล้า แสดงออก และ ไม่เชื่อมั่นใน ตนเอง

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	ระดับคุณภาพ
20-30	ดีมาก
11-19	ดี
1-10	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ผ่านระดับดีขึ้นไป

เกณฑ์การประเมินแบบสังเกตพฤติกรรม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน / ระดับคุณภาพ		
	ดี (3)	ปานกลาง (2)	พอใช้ (1)
1. การมีส่วนร่วมในการยกมือ ขึ้นตอบเพื่อแสดงความคิดเห็น	มีส่วนร่วมในการ ยกมือตอบคำถาม อย่างต่อเนื่อง	มีส่วนร่วมในการ มือตอบคำถาม บางครั้ง	มีส่วนร่วมในการ มือตอบคำถามน้อย
2. การมีส่วนร่วมในการออกมา ตอบคำถามหน้าชั้นเรียน	มีส่วนร่วมในการ ออกมาตอบ คำถามหน้าชั้น เรียนอย่าง ต่อเนื่อง	มีส่วนร่วมในการ ออกมาตอบคำถาม หน้าชั้นเรียน บางครั้ง	มีส่วนร่วมในการ ออกมาตอบคำถาม หน้าชั้นเรียนน้อย

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
3	ดี
2	ปานกลาง
1	พอใช้

เกณฑ์การผ่าน ผ่านระดับปานกลางขึ้นไป

แบบประเมินการตอบคำถามและอภิปรายในชั้นเรียน

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ และร่ายวงมาตรฐาน

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการฝึกปฏิบัติของนักเรียนโดยใช้ ✓ ลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน			รวม คะแนน (15คะแนน)	หมายเหตุ
		ประเด็นที่ 1 (5 คะแนน)	ประเด็นที่ 1 (5 คะแนน)	ประเด็นที่ 1 (5 คะแนน)		
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						

แบบประเมินทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน เพลงบุชานักรบ

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ไทย

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการฝึกปฏิบัติของนักเรียนโดยใช้ ✓ ลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

[illegible]

แบบประเมินพฤติกรรม

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ และร่ายวงมาตรฐาน

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการฝึกปฏิบัติของนักเรียนโดยใช้ ✓ ลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ระดับ คุณภาพ			เกณฑ์การให้คะแนน
		3	2	1	
1					1. การมีส่วนร่วมในการยกมือขึ้นตอบเพื่อแสดงความคิดเห็น
2					
3					
4					ดี (3) มีส่วนร่วมในการยกมือตอบคำถามอย่างต่อเนื่อง
5					
6					
7					ปานกลาง (2) มีส่วนร่วมในการยกมือตอบคำถามบางครั้ง
8					
9					
10					พอใช้ (1) มีส่วนร่วมในการยกมือตอบคำถามน้อย
11					
12					
13					2. การมีส่วนร่วมในการออกมาตอบคำถามหน้าชั้นเรียน
14					
15					
16					ดี (3) มีส่วนร่วมในการออกมาตอบคำถามหน้าชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง
17					
18					
19					ปานกลาง (2) มีส่วนร่วมในการออกมาตอบคำถามหน้าชั้นเรียนบางครั้ง
20					
					พอใช้ (1) มีส่วนร่วมในการออกมาตอบคำถามหน้าชั้นเรียนน้อย



แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์ และร่ายมาตรฐาน

คำชี้แจง การทำแบบทดสอบ

1. ให้นักเรียน × ข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ร่ายมาตรฐาน หมายถึงอะไร (ศ 3.2 ม.4-6/1) ก. การรำพื้นฐาน ข. การพ้องไปกับเสียงเพลง ค. ศิลปะแห่งการพ้องรำให้เข้ากับจังหวะหน้าทับ ง. ศิลปะการรำให้เข้าจังหวะแบบพื้นฐาน 2. การกำหนดท่ารำบทร้อง และดนตรีอย่างมีแบบแผน เรียกว่ารำอะไร (ศ 3.2 ม.4-6/1) ก. ร่าย ข. ร่ายมาตรฐาน ค. ร่ายพื้นบ้าน ง. รำโชน 3. รำโชนมีลักษณะเป็นอย่างไร ก่อนที่จะมาพัฒนาเป็นร่ายมาตรฐาน (ศ 3.2 ม.4-6/1) ก. เป็นการละเล่นของชาวบ้าน ข. เป็นการร้องเพลงตอนเพาะปลูกทำนา ค. เป็นการรำและร้องของชาวบ้าน ง. เป็นการกล่าวถึงวิถีชีวิตของชาวบ้าน	4. ร่ายมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง (ศ 3.1 ม.4-6/1) ก. 8 เพลง ข. 9 เพลง ค. 10 เพลง ง. 11 เพลง 5. ร่ายมาตรฐาน มีท่ารำทั้งหมด กี่ท่ารำ (ศ 3.1 ม.4-6/1) ก. 10 ท่ารำ ข. 12 ท่ารำ ค. 14 ท่ารำ ง. 16 ท่ารำ 6. ใครคือผู้เปลี่ยนจากรำโชน ให้เป็นร่ายมาตรฐาน (ศ 3.2 ม.4-6/1) ก. คุณครูลมูล ยมะคุปต์ ข. คุณครูมัลลี คงประภัสร์ ค. นางจิตรา ทองแถม ณ อยุธยา ง. จอมพล ป. พิบูลสงคราม
---	--

7. การร่างมาตรฐาน จะเคลื่อนวงไปในทิศทางใด (ศ 3.1 ม.4-6/1) ก. ตามเข็มนาฬิกา ข. ทวนเข็มนาฬิกา ค. ตามความถนัด ง. ตามข้อตกลงของผู้ร่าง 8. ร่างมาตรฐานมีลักษณะการร่างแบบใด (ศ 3.1 ม.4-6/3) ก. ร่างเข้าคู่ เดินเป็นแถว ข. ร่างเข้าคู่ เดินเป็นวงกลม ค. ร่างเป็นกลุ่ม เดินเป็นแถว ง. ร่างเป็นกลุ่ม เดินเป็นวงกลม 9. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง (ศ 3.1 ม.4-6/1) ก. ผู้หญิงยืนหน้าผู้ชาย ข. เวลาทำให้เดินเป็นวงกลม ค. ผู้ชาย และผู้หญิงไหว้ซึ่งกันและกัน ง. ผู้ชายจับมือผู้หญิงออกมากราบ	10. ข้อใดไม่ใช่โอกาสที่ใช้ในการแสดงร่างมาตรฐาน (ศ 3.2 ม.4-6/1) ก. งานเปิดพิธีต่าง ๆ ข. งานรื่นเริงต่าง ๆ ค. งานบวงสรวง ง. งานประกวดต่าง ๆ 11. ข้อใดไม่ใช่การแต่งกายของร่างมาตรฐาน (ศ 3.1 ม.4-6/1) ก. แบบสากลนิยม ข. แบบชาวบ้าน ค. แบบชุดลำลอง ง. แบบรัชกาลที่ 5 12. วงดนตรีที่ใช้ในการบรรเลง เพลงร่างมาตรฐานคือข้อใด (ศ 3. 1 ม.4-6/1) ก. วงปี่พาทย์มโหรี ข. วงปี่พาทย์เครื่องห้า ค. วงปี่พาทย์มโหรี ง. วงปี่พาทย์ชาตรี
---	--

13. เพราะเหตุใดจึงเรียกว่าร่างมาตรฐาน (ศ 3.1 ม.4-6/1) ก. ทำราใด ใช้กับเพลงก็ได้ ข. แต่ละเพลง มีทำราเฉพาะเพลง ค. ขึ้นอยู่กับผู้ร่าว่าจะใช้ทำราใดในรา โthon ง. ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนว่าจะใช้ทำราใด 14. ก่อนจะเริ่มแสดงร่างมาตรฐาน ผู้แสดงต้อง ทำอย่างไร (ศ 3.2 ม.4-6/1) ก. ผู้ชาย และผู้หญิงเดินออกมาเป็น วงกลม ต่างฝ่ายต่างทำความเคารพด้วย การไหว้ ข. ผู้ชาย และผู้หญิงเดินออกมาเป็น วงกลม ต่างฝ่ายต่างทำความเคารพด้วย การโค้งให้กัน ค. ผู้ชาย และผู้หญิงเดินออกมาเป็น แถวตรง สองแถวหันหน้าเข้าหากัน ต่างฝ่าย ต่างทำความเคารพด้วยการโค้งให้ กัน ง. ผู้ชาย และผู้หญิงเดินออกมาเป็น แถวตรงสอง แถวหันหน้าเข้าหากัน ต่างฝ่ายต่าง ทำความเคารพด้วยการไหว้	15. เมื่อรำจบทั้ง 10 เพลง ผู้แสดงควรทำ อย่างไร (ศ 3.1 ม.4-6/1) ก. ผู้แสดงเดินเข้าเวทีพร้อมกัน ข. ผู้แสดงเดินเป็นวงกลม แล้วเดินเข้า เวทีพร้อมกัน ก. ผู้แสดงรำเข้าเวที ทีละคู่ตาม ทำนองเพลงจนจบ ง. ผู้แสดงรำเข้าเวที พร้อมกันทุกคู่ 16. การแต่งกายร่างมาตรฐานมีกี่แบบ (ศ 3.1 ม.4-6/1) ก. 1 แบบ ข. 2 แบบ ค. 3 แบบ ง. 4 แบบ
---	---

17. การแต่งกายแบบสากลนิยม แต่งแบบใด (ศ 3.1 ม.4-6/1) ก. ผู้ชาย นุ่งผ้าโจงกระเบน สวมเสื้อ คอพวงมาลัย เอวคาดผ้า ห้อยชายด้านหน้า ผู้หญิง นุ่งโจงกระเบน ห่มผ้าสไบ อัดจีบ ปล่อยम्म ประดับ ดอกไม้ที่म्म ด้านซ้าย คาดเข็มขัด ใส่เครื่องประดับ ข. ผู้ชาย นุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อราช ประแตน ใส่ถุงเท้า ร้องเท้า ผู้หญิง นุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อ ลูกไม้ สไบพาดบ่าผูกเป็น โบว์ ทิ้งชายไว้ข้างลำตัว ด้านซ้าย ใส่เครื่องประดับมุก ค. ผู้ชาย นุ่งกางเกง สวมสูท ผูกไท้ ผู้หญิง นุ่งกระโปรงป้ายข้างยาว กรอมเท้า ใส่เสื้อคอกลม แขนกระบอก ง. ผู้ชาย นุ่งกางเกง สวมเสื้อ พระราชทาน ผ้าคาดเอว ห้อย ชายด้านหน้า ผู้หญิง นุ่งกระโปรงยาวจีบหน้านาง ใส่เสื้อจับเตรูป ชายผ้าห้อย จากบ่าลงไป ทางด้านหลัง เปิดไหล่ขวา ศีรษะทำ ผมเกล้าเป็นมวยสูง ใส่เกี้ยว และเครื่องประดับ	18.  เป็นการแต่งกายแบบใด (ศ 3.1 ม.4-6/1) ก. แบบชาวบ้าน ข. แบบรัชกาลที่ 5 ค. แบบสากลนิยม ง. แบบราตรีสโมสร 19. เพลงงามแสงเดือน ใช้ทำรำอะไร (ศ 3.2 ม.4-6/1) ก. ทำซึกแบ่งผัดหน้า ข. ทำสอดสร้อยมาลา ค. ทำสอดสร้อยมาลาแปลง ง. ทำรำส่าย 20. เพลงบุชานักรบ ใช้ทำรำอะไร (ศ 3.2 ม.4-6/1) ก. ทำช้างประสานงา จันทร์ทรงกรดแปลง ข. ชาย จันทร์ทรงกรด/ขอแก้ว หญิง ชัดจางนาง/ล่อแก้ว ค. ทำชนะนักรบ ฆ้องเพลิงกัลป์ ง. ทำแขกเต้าเข้าวัง ผาเสาะเพียงไหล่
---	---

21. ทำรำใดที่ทำมือจับหางชายพกกับวงบน (ศ 3.2 ม.4-6/1) ก. ทำสอดสร้อยมาลา ข. ทำซึกแบ่งผัดหน้า ค. ทำข้างประสานงา ง. ทำรำสาย 22. งามแสงเดือนมาเยือนส่องหล้า งามใบหน้า เมื่ออยู่วงรำ เปลื้องทุกข้วยระกำ ขอให้เล่นพ้อนรำ เพื่อสามัคคีเอย เติมช่องว่างให้ถูกต้อง (ศ 3.1 ม.4-6/1) ก. เราเล่นให้สนุก ข. เราเล่นเพื่อสนุก ค. เราเล่นอย่างสนุก ง. เราเล่นแบบสนุก	24. น่องรัก รักบูชาพี่ ที่มั่งคั่งที่มั่งคั่งกล้าหาญ เป็นนักรสู้เชี่ยวชาญ สมศักดิ์ชาตินักรบ น่องรัก รักบูชาพี่ ที่มานะที่มานะอดทน หนักแน่นหนัก พินิจดู เกียรติพี่ขจรจบ น่องรัก รักบูชาพี่ บากบั่นสร้างหลักฐาน ทำทุกด้าน ทำทุก ด้านครันครบ น่องรัก รักบูชาพี่ ที่รักชาติที่รักชาติยิ่ง ชีวิต เลือดเนื้อพี่ พลีอุทิศ ชาตियอยู่ ยงอยู่คู่ พิภพ เติมช่องว่างให้ถูกต้อง (ศ 3.1 ม.4-6/1) ก. ที่ขยันขยันกิจการ ข. ที่ขยันที่กิจการ ค. ที่ขยันที่ขยันกิจการ ง. ขยันที่ขยันกิจการ
23. ชาวไทยเจ้าเอ๋ย ขออย่าละเลยในการ ทำหน้าที่ การที่เราได้เล่นสนุก เปลื้องทุกข์สบาย อย่างนี้ เพราะชาติเราได้เสรี เราจึงควรช่วยชูชาติ ให้แก่งกาจเจิดจรัญ เพื่อความสุขเพิ่มพูน ของชาวไทยเราเอย เติมช่องว่างให้ถูกต้อง (ศ 3.1 ม.4-6/1) ก. มีเอกราชเพิ่มพูน ข. มีเอกราชเพิ่มชาติ ค. มีเอกราชสนใจ ง. มีเอกราชสมบูรณ์	25. ทำชะนีร้ายไม้ ทำจ้อเพลิงกาฬ เป็นทำรำ ของเพลงใด (ศ 3.1 ม.4-6/1) ก. เพลงหญิงไทยใจงาม ข. เพลงบุษยานักรบ ค. เพลงยอดชายใจหาญ ง. เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ

26. เพลงแรกของร่างมาตรฐาน คือเพลงอะไร
(ศ 3.1 ม.4-6/1)

- ก. เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ
- ข. เพลงบุชานกรบ
- ค. เพลงงามแสงเดือน
- ง. เพลงยอดชายใจหาญ

27. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
(ศ 3.1 ม.4-6/1)

- ก. เพลงงามแสงเดือน ทำรัสอดสร้อยมาลา
- ข. เพลงชาวไทย ทำรัสักแบ่งผัดหน้า
- ค. เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ ทำรัสแขกเต้าเข้ารัก ผาสาเพียงไหล่
- ง. เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า ทำรัสช้างประสานงา จันทร์ทรงกลด

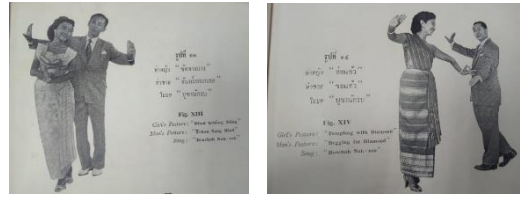
28.



เป็นทำรัสของเพลงใด
(ศ 3.1 ม.4-6/1)

- ก. เพลงงามแสงเดือน
- ข. เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ
- ค. เพลงชาวไทย
- ง. เพลงยอดชายใจหาญ

29.



เป็นทำรัสของเพลงใด
(ศ 3.1 ม.4-6/1)

- ก. เพลงงามแสงเดือน
- ข. เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ
- ค. เพลงบุชานกรบ
- ง. เพลงยอดชายใจหาญ

30. ข้อใดคือนาฏยศัพท์ในการแสดงทำรัสมาตรฐาน “เพลงชาวไทย” ได้ถูกต้อง
(ศ 3.1 ม.4-6/1)

- ก. จีบปรกข้างระดับศีรษะ วงหน้าอยู่ระดับปาก ลดแขนเลื่อนมือขาลงมาอยู่ระดับอก
- ข. จีบปรกข้างระดับปาก วงหน้าอยู่ระดับปาก ลดแขนเลื่อนมือขาลงมาอยู่ระดับอก
- ค. จีบปรกหน้าระดับศีรษะ วงหน้าอยู่ระดับปาก ลดแขนเลื่อนมือขาลงมาอยู่ระดับอก
- ง. จีบปรกหน้าระดับปาก วงหน้าอยู่ระดับปาก ลดแขนเลื่อนมือขาลงมาอยู่ระดับอก

**เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์ และร่ายมาตรฐาน**

ข้อที่	คำตอบ	ข้อที่	คำตอบ
1	ค.	16	ง.
2	ข.	17	ค.
3	ค.	18	ง.
4	ค.	19	ข.
5	ค.	20	ข.
6	ง.	21	ก.
7	ข.	22	ข.
8	ข.	23	ง.
9	ง.	24	ค.
10	ค.	25	ค.
11	ค.	26	ค.
12	ก.	27	ง.
13	ข.	28	ค.
14	ก.	29	ค.
15	ค.	30	ก.



เกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ และร่างมาตรฐาน

(เรื่อง ร่างมาตรฐานเพลงงามแสงเดือน)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความถูกต้อง และ การเคลื่อนไหว	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 1 จุด	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 2 จุด	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 3 จุด
2. ลีลาท่าทำ อ่อนช้อย สวยงาม	ปฏิบัติทำท่าเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือเท้า ศีรษะทุกท่าทำ	ปฏิบัติทำท่าเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 1 จุด	ปฏิบัติทำท่าเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 2 จุด	ปฏิบัติทำท่าเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 3 จุด
3. ความพร้อมเพียง และต่อเนื่องของท่าทำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า ทำได้สัมพันธ์กับคู่ และกลุ่ม อย่าง พร้อมเพียง และ มีความต่อเนื่อง ของท่าทำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า ทำได้สัมพันธ์กับคู่ และกลุ่ม ไม่ พร้อมเพียง และ มีความต่อเนื่อง ของท่าทำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า ทำได้สัมพันธ์กับคู่ แต่ไม่สัมพันธ์กับ กลุ่ม ไม่มีความ ต่อเนื่องของท่า ทำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า ทำไม่สัมพันธ์กับ คู่ และกลุ่ม ไม่มี ความต่อเนื่อง ของท่าทำ
4. มีความกล้าที่จะ แสดงออก และเชื่อมั่น ในตนเอง	มีความกล้า แสดงออก และ เชื่อมั่นในตนเอง ปฏิบัติอย่างเป็น ธรรมชาติ	มีความกล้า แสดงออก แต่ ขาดความพร้อม ในการแสดง	ผู้แสดงมีท่าทาง เคอะเขิน ไม่มั่นใจ	ไม่มีความกล้า แสดงออก และ ไม่เชื่อมั่นใน ตนเอง

แบบประเมินทักษะปฏิบัติร่ำวงมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ไทย

(เรื่อง ร่ำวงมาตรฐานเพลงงามแสงเดือน)

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการฝึกปฏิบัติของนักเรียนโดยใช้ ✓ ลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน/เกณฑ์การให้คะแนน															
		ความถูกต้อง และการเคลื่อนไหว				ลีลาท่าร่ำ อ่อนช้อย สวยงาม				ความพร้อมเพียง และ ต่อเนื่องของท่าร่ำ				มีความกล้าที่จะแสดงออก และเชื่อมั่นในตนเอง			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน/เกณฑ์การให้คะแนน															
		ความถูกต้อง และการเคลื่อนไหว				ลีลาท่ารำ อ่อนช้อย สวยงาม				ความพร้อมเพียง และ ต่อเนื่องของท่ารำ				มีความกล้าที่จะแสดงออก และเชื่อมั่นในตนเอง			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
11																	
12																	
13																	
14																	
15																	
16																	
17																	
18																	
19																	
20																	
21																	
22																	
23																	
24																	
25																	

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน/เกณฑ์การให้คะแนน															
		ความถูกต้อง และการเคลื่อนไหว				ลีลาท่ารำ อ่อนช้อย สวยงาม				ความพร้อมเพียง และ ต่อเนื่องของท่ารำ				มีความกล้าที่จะแสดงออก และเชื่อมั่นในตนเอง			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
26																	
27																	
28																	
29																	
30																	

เกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน เพลงชาวไทย

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ และร่างมาตรฐาน

(เรื่อง ร่างมาตรฐานเพลงชาวไทย)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความถูกต้อง และ การเคลื่อนไหว	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 1 จุด	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 2 จุด	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 3 จุด
2. ลีลาท่าทำ อ่อนช้อย สวยงาม	ปฏิบัติทำท่าเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือเท้า ศีรษะทุกท่าทำ	ปฏิบัติทำท่าเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 1 จุด	ปฏิบัติทำท่าเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 2 จุด	ปฏิบัติทำท่าเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 3 จุด
3. ความพร้อมเพียง และต่อเนื่องของท่าทำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า ท่าได้สัมพันธ์กับคู่ และกลุ่ม อย่าง พร้อมเพียง และ มีความต่อเนื่อง ของท่าทำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า ท่าได้สัมพันธ์กับคู่ และกลุ่ม ไม่ พร้อมเพียง และ มีความต่อเนื่อง ของท่าทำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า ท่าสัมพันธ์กับคู่ แต่ไม่สัมพันธ์กับ กลุ่ม ไม่มีความ ต่อเนื่องของท่า ทำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า ท่าไม่สัมพันธ์กับ คู่ และกลุ่ม ไม่มี ความต่อเนื่อง ของท่าทำ
4. มีความกล้าที่จะ แสดงออก และเชื่อมั่น ในตนเอง	มีความกล้า แสดงออก และ เชื่อมั่นในตนเอง ปฏิบัติอย่างเป็น ธรรมชาติ	มีความกล้า แสดงออก แต่ ขาดความพร้อม ในการแสดง	ผู้แสดงมีท่าทาง เคอะเขิน ไม่มั่นใจ	ไม่มีความกล้า แสดงออก และ ไม่เชื่อมั่นใน ตนเอง

แบบประเมินทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน เพลงชาวไทย

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ไทย

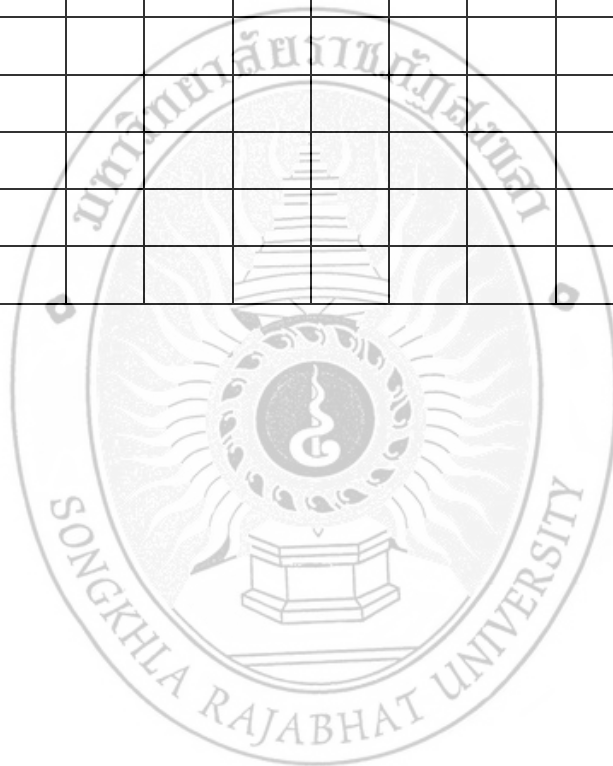
(เรื่อง ร่วมาตรฐานเพลงชาวไทย)

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการฝึกปฏิบัติของนักเรียนโดยใช้ ✓ ลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน/เกณฑ์การให้คะแนน															
		ความถูกต้อง และการเคลื่อนไหว				ลีลาท่าร่า อ่อนช้อย สวยงาม				ความพร้อมเพียง และ ต่อเนื่องของท่าร่า				มีความกล้าที่จะแสดงออก และเชื่อมั่นในตนเอง			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน/เกณฑ์การให้คะแนน															
		ความถูกต้อง และการเคลื่อนไหว				ลีลาท่ารำ อ่อนช้อย สวยงาม				ความพร้อมเพียง และ ต่อเนื่องของท่ารำ				มีความกล้าที่จะแสดงออก และเชื่อมั่นในตนเอง			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
11																	
12																	
13																	
14																	
15																	
16																	
17																	
18																	
19																	
20																	
21																	
22																	
23																	
24																	
25																	

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน/เกณฑ์การให้คะแนน															
		ความถูกต้อง และการเคลื่อนไหว				ลีลาท่ารำ อ่อนช้อย สวยงาม				ความพร้อมเพียง และ ต่อเนื่องของท่ารำ				มีความกล้าที่จะแสดงออก และเชื่อมั่นในตนเอง			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
26																	
27																	
28																	
29																	
30																	



เกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ และร่างมาตรฐาน

(เรื่อง ร่างมาตรฐานเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความถูกต้อง และ การเคลื่อนไหว	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 1 จุด	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 2 จุด	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 3 จุด
2. ลีลาท่าทำ อ่อนช้อย สวยงาม	ปฏิบัติทำท่าเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือเท้า ศีรษะทุกท่าท่า ผิด 1 จุด	ปฏิบัติทำท่าเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 1 จุด	ปฏิบัติทำท่าเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 2 จุด	ปฏิบัติทำท่าเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 3 จุด
3. ความพร้อมเพียง และต่อเนื่องของท่าท่า	ผู้แสดงปฏิบัติท่า ท่าได้สัมพันธ์กับคู่ และกลุ่ม อย่าง พร้อมเพียง และ มีความต่อเนื่อง ของท่าท่า	ผู้แสดงปฏิบัติท่า ท่าได้สัมพันธ์กับคู่ และกลุ่ม ไม่ พร้อมเพียง และ มีความต่อเนื่อง ของท่าท่า	ผู้แสดงปฏิบัติท่า ท่าสัมพันธ์กับคู่ แต่ไม่สัมพันธ์กับ กลุ่ม ไม่มีความ ต่อเนื่องของท่า ท่า	ผู้แสดงปฏิบัติท่า ท่าไม่สัมพันธ์กับ คู่ และกลุ่ม ไม่มี ความต่อเนื่อง ของท่าท่า
4. มีความกล้าที่จะ แสดงออก และเชื่อมั่น ในตนเอง	มีความกล้า แสดงออก และ เชื่อมั่นในตนเอง ปฏิบัติอย่างเป็น ธรรมชาติ	มีความกล้า แสดงออก แต่ ขาดความพร้อม ในการแสดง	ผู้แสดงมีท่าทาง เคอะเขิน ไม่มั่นใจ	ไม่มีความกล้า แสดงออก และ ไม่เชื่อมั่นใน ตนเอง

แบบประเมินทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ไทย

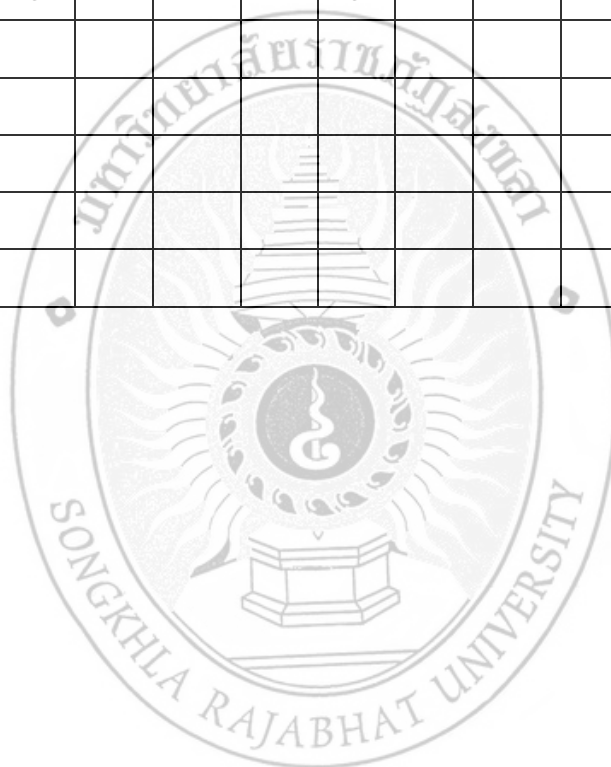
(เรื่อง ร่วมาตรฐานเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ)

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการฝึกปฏิบัติของนักเรียนโดยใช้ ✓ ลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน/เกณฑ์การให้คะแนน															
		ความถูกต้อง และการเคลื่อนไหว				ลีลาท่าร่า อ่อนช้อย สวยงาม				ความพร้อมเพียง และ ต่อเนื่องของท่าร่า				มีความกล้าที่จะแสดงออก และเชื่อมั่นในตนเอง			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน/เกณฑ์การให้คะแนน															
		ความถูกต้อง และการเคลื่อนไหว				ลีลาท่ารำ อ่อนช้อย สวยงาม				ความพร้อมเพียง และ ต่อเนื่องของท่ารำ				มีความกล้าที่จะแสดงออก และเชื่อมั่นในตนเอง			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
11																	
12																	
13																	
14																	
15																	
16																	
17																	
18																	
19																	
20																	
21																	
22																	
23																	
24																	
25																	

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน/เกณฑ์การให้คะแนน															
		ความถูกต้อง และการเคลื่อนไหว				ลีลาท่ารำ อ่อนช้อย สวยงาม				ความพร้อมเพียง และ ต่อเนื่องของท่ารำ				มีความกล้าที่จะแสดงออก และเชื่อมั่นในตนเอง			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
26																	
27																	
28																	
29																	
30																	



เกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติร่ำวงมาตรฐาน เพลงบุชานักรบ

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ และร่ำวงมาตรฐาน

(เรื่อง ร่ำวงมาตรฐานเพลงบุชานักรบ)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความถูกต้อง และ การเคลื่อนไหว	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 1 จุด	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 2 จุด	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้อง มีการ เคลื่อนไหวตรง ตามจังหวะของ เพลง ผิด 3 จุด
2. ลีลาท่ารำ อ่อนช้อย สวยงาม	ปฏิบัติทำท่าเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือเท้า ศีรษะทุกท่ารำ	ปฏิบัติทำท่าเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 1 จุด	ปฏิบัติทำท่าเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 2 จุด	ปฏิบัติทำท่าเข้า กับจังหวะของ ดนตรีได้ สอดคล้องกับ อวัยวะมือ เท้า ศีรษะ ผิด 3 จุด
3. ความพร้อมเพียง และต่อเนื่องของท่ารำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า รำได้สัมพันธ์กับคู่ และกลุ่ม อย่าง พร้อมเพียง และ มีความต่อเนื่อง ของท่ารำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า รำได้สัมพันธ์กับคู่ และกลุ่ม ไม่ พร้อมเพียง และ มีความต่อเนื่อง ของท่ารำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า รำสัมพันธ์กับคู่ แต่ไม่สัมพันธ์กับ กลุ่ม ไม่มีความ ต่อเนื่องของท่า รำ	ผู้แสดงปฏิบัติท่า รำไม่สัมพันธ์กับ คู่ และกลุ่ม ไม่มี ความต่อเนื่อง ของท่ารำ
4. มีความกล้าที่จะ แสดงออก และเชื่อมั่น ในตนเอง	มีความกล้า แสดงออก และ เชื่อมั่นในตนเอง ปฏิบัติอย่างเป็น ธรรมชาติ	มีความกล้า แสดงออก แต่ ขาดความพร้อม ในการแสดง	ผู้แสดงมีท่าทาง เคอะเขิน ไม่มั่นใจ	ไม่มีความกล้า แสดงออก และ ไม่เชื่อมั่นใน ตนเอง

แบบประเมินทักษะปฏิบัติร่ำวงมาตรฐาน เพลงบูชานักรบ

หน่วยการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์ไทย

(เรื่อง ร่ำวงมาตรฐานเพลงบูชานักรบ)

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการฝึกปฏิบัติของนักเรียนโดยใช้ ✓ ลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน/เกณฑ์การให้คะแนน															
		ความถูกต้อง และการเคลื่อนไหว				ลีลาท่าร่ำ อ่อนช้อย สวยงาม				ความพร้อมเพียง และ ต่อเนื่องของท่าร่ำ				มีความกล้าที่จะแสดงออก และเชื่อมั่นในตนเอง			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน/เกณฑ์การให้คะแนน															
		ความถูกต้อง และการเคลื่อนไหว				ลีลาท่ารำ อ่อนช้อย สวยงาม				ความพร้อมเพียง และ ต่อเนื่องของท่ารำ				มีความกล้าที่จะแสดงออก และเชื่อมั่นในตนเอง			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
11																	
12																	
13																	
14																	
15																	
16																	
17																	
18																	
19																	
20																	
21																	
22																	
23																	
24																	
25																	

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน/เกณฑ์การให้คะแนน															
		ความถูกต้อง และการเคลื่อนไหว				ลีลาท่ารำ อ่อนช้อย สวยงาม				ความพร้อมเพียง และ ต่อเนื่องของท่ารำ				มีความกล้าที่จะแสดงออก และเชื่อมั่นในตนเอง			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
26																	
27																	
28																	
29																	
30																	



แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

ด้วยหน่วยการเรียนรู้การแสดงนาฏศิลป์ และรำวงมาตรฐาน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความและทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้เรียนมากที่สุด

5 หมายถึง ความพึงพอใจมากที่สุด

2 หมายถึง ความพึงพอใจน้อย

4 หมายถึง ความพึงพอใจมาก

1 หมายถึง ความพึงพอใจน้อยที่สุด

3 หมายถึง ความพึงพอใจปานกลาง

ประเด็นการประเมิน		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านเนื้อหา						
1	เนื้อหาที่เรียนมีการจัดลำดับความยาก - ง่าย ของเนื้อหา และได้เรียนรู้การใช้ท่ารำ ตามแบบมาตรฐานของเพลง รำวงมาตรฐาน					
2	เนื้อหาที่เรียนส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้ เรื่องรำวงมาตรฐาน					
3	เนื้อหาเหมาะสมตามระยะเวลาที่กำหนด					
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
1	การฝึกปฏิบัติท่ารำเข้าใจง่าย เป็นไปตามขั้นตอนทักษะ ปฏิบัติของแอโรบิคได้					
2	สามารถปฏิบัติเพลงรำวงมาตรฐานได้ทั้งแบบเดี่ยว และ แบบกลุ่ม					
3	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะ ปฏิบัติรำวงมาตรฐาน					
4	นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน และครูผู้สอน					
5	ได้ประสบการณ์ที่ดีในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น					
6	มีเวลาเพียงพอต่อการฝึกฝนการปฏิบัติท่ารำ					
7	สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้					
8	ส่งเสริมให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออก และมีความ มั่นใจในตนเอง					

ประเด็นการประเมิน		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านสื่อ						
1	สื่อ และอุปกรณ์ที่ใช้เหมาะสมกับการเรียนรู้ มีความทันสมัยน่าสนใจ มีความเหมาะสมกับตัวของผู้เรียน					
2	สื่อ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายน่าสนใจ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น					
3	ครูผู้สอนใช้สื่อที่หลากหลายรูปแบบ และเหมาะสมกับการเรียนรู้ในแต่ละบทบาท					
4	สื่อที่ใช้มีความชัดเจน และขนาดเหมาะสมกับผู้เรียน					
5	สื่อเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน					
ด้านการวัดและประเมินผล						
1	ในการจัดการเรียนรู้มีเครื่องมือการวัด และประเมินผลที่หลากหลาย ให้คะแนนอย่างยุติธรรม และเป็นไปตามข้อตกลงของผู้สอน ที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า					
2	ครูผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในครั้งต่อไป					
3	มีการวัดและประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์ และครอบคลุมเนื้อหา เรื่องราวมาตรฐานได้ครบถ้วน					
4	เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความเป็นระเบียบ					
รวมคะแนน						
รวมคะแนนทั้งหมด						

- สรุปผลการประเมิน
- ☐ 81-100 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- ☐ 61-80 ระดับความพึงพอใจมาก
- ☐ 41-60 ระดับความพึงพอใจปานกลาง
- ☐ 21-40 ระดับความพึงพอใจน้อย
- ☐ น้อยกว่า 20 ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด



ภาพผนวก ง
การหาคุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 18 สรุปผลการพิจารณาความเหมาะสมแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตาราง 18 การหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การแสดงนาฏศิลป์ และร่างมาตรฐาน เรื่อง การแสดงร่างมาตรฐานเพลงงามแสงเดือน

องค์ประกอบแผน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สาระสำคัญ	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. สาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7. ชิ้นงาน / ภาระงาน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
8. กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
9. สื่อแหล่งเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10. การวัดและประเมิน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.1 วิธีการวัด	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.2 เครื่องมือวัด	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.3 เกณฑ์การประเมิน	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
11. องค์ประกอบของแผน ครบถ้วน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม				4.95	0.21	มากที่สุด

ตาราง 18 (ต่อ) การหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การแสดงนาฏศิลป์
และร่ายมาตรฐาน เรื่อง การแสดงร่ายมาตรฐานเพลงชาวไทย

องค์ประกอบแผน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			$\bar{X}$	SD	ระดับความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สาระสำคัญ	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. สาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7. ชิ้นงาน / ภาระงาน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
8. กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
9. สื่อแหล่งเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10. การวัดและประเมิน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.1 วิธีการวัด	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.2 เครื่องมือวัด	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.3 เกณฑ์การประเมิน	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
11. องค์ประกอบของแผน ครบถ้วน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม				4.95	0.21	มากที่สุด

ตาราง 18 (ต่อ) การหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การแสดงนาฏศิลป์
และร่ายมาตรฐาน เรื่อง การแสดงร่ายมาตรฐานเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ

องค์ประกอบแผน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			$\bar{X}$	SD	ระดับความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สาระสำคัญ	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. สาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7. ชิ้นงาน / ภาระงาน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
8. กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
9. สื่อแหล่งเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10. การวัดและประเมิน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.1 วิธีการวัด	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.2 เครื่องมือวัด	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.3 เกณฑ์การประเมิน	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
11. องค์ประกอบของแผน ครบถ้วน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม				4.95	0.21	มากที่สุด

ตาราง 18 (ต่อ) การหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การแสดงนาฏศิลป์
และร่ายมาตรฐาน เรื่อง การแสดงร่ายมาตรฐานเพลงบุชาน์กรบ

องค์ประกอบแผน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			$\bar{X}$	SD	ระดับความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สาระสำคัญ	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. สาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7. ชิ้นงาน / ภาระงาน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
8. กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
9. สื่อแหล่งเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10. การวัดและประเมิน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.1 วิธีการวัด	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.2 เครื่องมือวัด	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.3 เกณฑ์การประเมิน	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
11. องค์ประกอบของแผน ครบถ้วน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม				4.95	0.21	มากที่สุด

ตาราง 19 สรุปผลพิจารณาความเหมาะสม แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

แผนที่	เรื่อง	$\bar{x}$	ผลการพิจารณา
1	การแสดงร่วมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน	4.95	เหมาะสมมากที่สุด
2	การแสดงร่วมาตรฐาน เพลงชาวไทย	4.95	เหมาะสมมากที่สุด
3	การแสดงร่วมาตรฐาน เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ	4.95	เหมาะสมมากที่สุด
4	การแสดงร่วมาตรฐาน เพลงบูชาน้กรบ	4.95	เหมาะสมมากที่สุด
	รวม	19.8	
	เฉลี่ย	4.95	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 20 สรุปผลการพิจารณาความสอดคล้อง แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	-1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
7	+1	0	+1	2	0.67	สอดคล้อง
8	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
9	+1	0	+1	2	0.67	สอดคล้อง
10	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
11	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
12	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
13	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
14	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
15	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
16	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
17	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
18	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
19	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
20	+1	0	+1	2	0.67	สอดคล้อง
21	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
22	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
23	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
24	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
25	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
26	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
27	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
28	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
29	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
30	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
31	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
32	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
33	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
34	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
35	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
36	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
37	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
38	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
39	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
40	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
41	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
42	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
43	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
44	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
45	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
46	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
47	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
48	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
49	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
50	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
51	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
52	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
53	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
54	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
55	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
56	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
57	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
58	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
59	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
60	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 21 สรุปผลการพิจารณาความเหมาะสม แบบประเมินทักษะปฏิบัติการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม

องค์ประกอบของแบบประเมิน ทักษะปฏิบัติ	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. แบบทดสอบทักษะปฏิบัติระบุ แบบประเมินชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2. แบบทดสอบทักษะปฏิบัติระบุ วิธีดำเนินการชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3. แบบทดสอบทักษะปฏิบัติระบุ การวัดและการให้คะแนนชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4. แบบทดสอบทักษะปฏิบัติระบุ เกณฑ์การตัดสินคุณภาพชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
5. แบบทดสอบทักษะปฏิบัติ สามารถวัดได้ตรงตามมาตรฐาน และตัวชี้วัด	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
6. แบบทดสอบทักษะปฏิบัติระบุ คำอธิบายการให้คะแนนอย่าง ชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
7. แบบทดสอบทักษะปฏิบัติมี ความเหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
8. แบบทดสอบทักษะปฏิบัติมี ความละเอียดชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
9. องค์ประกอบของแบบทดสอบ ทักษะปฏิบัติมีครบถ้วน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
10. องค์ประกอบแบบทดสอบ ทักษะปฏิบัติสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ครบถ้วน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 22 สรุปผลการพิจารณาความเหมาะสม แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์ริวร่วมกับสื่อประสม

ด้าน/ประเด็นการประเมิน	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่	คนที่	คนที่			
	1	2	3			
ด้านเนื้อหา						
1. เนื้อหาที่เรียนมีการจัดลำดับความยาก - ง่าย ของเนื้อหา และได้เรียนรู้การใช้ท่ารำ ตามแบบมาตรฐานของเพลงรำวงมาตรฐาน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2. เนื้อหาที่เรียนส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้เรื่องรำวงมาตรฐาน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3. เนื้อหามีความเหมาะสมตามระยะเวลาที่กำหนด	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
1. การฝึกปฏิบัติท่ารำเข้าใจง่าย เป็นไปตามขั้นตอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ได้	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2. สามารถปฏิบัติเพลงรำวงมาตรฐานได้ทั้งแบบเดี่ยว และแบบกลุ่ม	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะปฏิบัติรำวงมาตรฐาน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4. นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน และครูผู้สอน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 22 (ต่อ)

ด้าน/ประเด็นการประเมิน	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่	คนที่	คนที่			
	1	2	3			
5. ได้ประสบการณ์ที่ดีในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
6. มีเวลาเพียงพอต่อการฝึกฝนการปฏิบัติท่ารำ	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
7. สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
8. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออก และมีความมั่นใจในตนเอง	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
ด้านสื่อ						
1. สื่อ และอุปกรณ์ที่ใช้เหมาะสมกับการเรียนรู้ มีความทันสมัย น่าสนใจ มีความเหมาะสมกับตัวของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2. สื่อ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายน่าสนใจ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3. ครูผู้สอนใช้สื่อที่หลากหลายรูปแบบ และเหมาะสมกับการเรียนรู้ในแต่ละบทบาท	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4. สื่อที่ใช้มีความชัดเจน และขนาดเหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
5. สื่อเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 22 (ต่อ)

ด้าน/ประเด็นการประเมิน	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่	คนที่	คนที่			
	1	2	3			

ด้านการวัดและประเมินผล						
1. ในการจัดการเรียนรู้มีเครื่องมือการวัด และประเมินผลที่หลากหลาย ให้คะแนนอย่างยุติธรรม และเป็นไปตามข้อตกลงของผู้สอน ที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2. ครูผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในครั้งต่อไป	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3. มีการวัดและประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์ และครอบคลุมเนื้อหา เรื่องราวมาตรฐานได้ครบถ้วน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4. เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความเป็นระเบียบ	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 23 สรุปผลการพิจารณาค่าความเชื่อมั่น แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ (n=40)

ข้อ / คนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
9	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1
12	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
13	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0
15	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
16	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0
17	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0
18	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0
19	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0
20	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ คนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
21	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
22	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
23	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0
24	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
25	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
26	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
27	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1
28	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
29	0	1	0	1	1	1	0	0	0	1
30	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0
31	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0
32	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
33	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1
34	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
35	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0
36	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
37	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
38	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0
40	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Σ	27	18	36	15	18	13	12	13	24	15
p	0.68	0.45	0.90	0.38	0.45	0.33	0.30	0.33	0.60	0.38
q	0.35	0.5	0.2	0.45	0.3	0.55	0.6	0.65	0.6	0.45
Pq	0.24	0.23	0.18	0.17	0.14	0.18	0.18	0.21	0.36	0.17

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ / คนที่	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1
8	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
9	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0
10	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0
11	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0
12	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0
13	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1
14	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1
15	1	0	1	1	1	0	0	0	0	1
16	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1
17	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1
18	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1
19	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0
20	1	0	1	1	1	0	0	0	1	1

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ คนที่	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1
22	1	0	1	1	1	0	0	1	0	1
23	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1
24	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1
25	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
26	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0
27	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1
28	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0
29	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
30	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0
31	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0
32	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0
33	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0
34	0	1	0	0	0	1	0	1	1	1
35	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0
36	1	0	1	1	0	0	0	1	0	0
37	0	1	0	0	0	1	0	1	1	1
38	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1
39	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0
40	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0
Σ	21	27	31	24	30	23	10	24	23	24
p	0.53	0.68	0.78	0.60	0.75	0.58	0.25	0.60	0.58	0.60
q	0.35	0.35	0.45	0.4	0.4	0.25	0.4	0.2	0.35	0.3
Pq	0.18	0.24	0.35	0.24	0.30	0.14	0.10	0.12	0.20	0.18

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ คนที่	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	X	X ²
1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	29	841
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	29	841
3	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	28	784
4	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	28	784
5	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	28	784
6	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	27	729
7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	27	729
8	1	0	1	1	1	0	1	1	0	0	24	576
9	1	1	0	1	1	1	0	1	0	1	24	576
10	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	23	529
11	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	22	484
12	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	22	484
13	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	22	484
14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	19	361
15	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	18	324
16	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	18	324
17	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	17	289
18	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	16	256
19	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	15	225
20	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	15	225

ตาราง 24 สรุปผลการหาค่าความเชื่อมั่น แบบประเมินทักษะปฏิบัติการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ
ทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม (n=40)

ข้อ คนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	2	3	3	3	2	3	3	3	2	3
2	2	4	3	3	2	4	2	3	3	4
3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3
4	2	3	2	3	2	3	3	3	2	3
5	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3
6	2	3	3	3	2	3	2	3	3	3
7	2	3	3	3	2	3	2	3	2	3
8	3	3	2	3	2	4	3	3	3	4
9	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3
10	2	3	3	3	2	3	3	3	2	3
11	3	3	2	3	2	3	2	3	3	3
12	2	3	3	3	2	4	3	3	3	4
13	2	3	3	3	2	3	3	3	2	3
14	3	3	2	3	2	3	2	3	2	3
15	2	4	4	3	2	4	2	3	2	4
16	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3
17	3	3	2	3	2	3	2	3	3	3
18	2	3	3	3	2	4	3	3	3	4
19	3	3	3	3	2	3	3	3	2	3
20	2	3	2	3	2	3	2	3	3	3

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อ / คนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
21	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3
22	2	3	3	3	2	3	2	3	3	3
23	2	3	2	3	2	4	3	3	2	4
24	3	3	3	3	2	3	3	3	2	3
25	2	4	4	3	2	4	2	3	2	4
26	3	3	2	3	2	3	3	3	3	3
27	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3
28	2	3	3	3	2	3	2	3	3	3
29	3	4	3	3	2	4	3	3	3	4
30	2	3	3	3	2	3	3	3	2	3
31	2	3	3	3	2	3	2	3	3	3
32	2	3	4	3	2	3	2	3	3	3
33	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3
34	2	3	3	3	2	3	3	3	2	3
35	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3
36	2	4	2	3	2	4	4	3	2	4
37	2	4	4	3	2	4	2	3	2	4
38	2	4	4	3	2	4	2	3	2	4
39	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3
40	2	3	3	3	2	3	3	3	2	3
ΣX	90	127	116	120	80	131	106	120	103	131
ΣX^2	8100	16129	13456	14400	6400	17161	11236	14400	10609	17161
Σi^2	0.04	0.02	0.12	0.00	0.00	0.04	0.08	0.00	0.06	0.04

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อ คนที่	11	12	13	14	15	16	X	X ²
1	3	4	2	3	2	4	45	2025
2	2	4	3	4	4	4	51	2601
3	3	4	3	3	4	4	50	2500
4	3	4	2	3	2	4	44	1936
5	3	4	3	3	4	4	49	2401
6	3	4	3	3	2	4	46	2116
7	2	4	2	3	2	4	43	1849
8	3	4	3	4	3	4	51	2601
9	3	4	3	3	3	4	48	2304
10	2	4	2	3	3	4	45	2025
11	3	4	3	3	3	4	47	2209
12	3	4	3	4	3	4	51	2601
13	2	4	2	3	3	4	45	2025
14	3	4	2	3	3	4	45	2025
15	4	4	2	4	2	4	50	2500
16	2	4	3	3	3	4	47	2209
17	3	4	3	3	3	4	47	2209
18	2	4	2	4	3	4	49	2401
19	2	4	4	3	3	4	48	2304
20	3	4	2	3	3	4	45	2025

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อ คนที่	11	12	13	14	15	16	X	X ²
21	2	4	3	3	3	4	48	2304
22	2	4	3	3	2	4	45	2025
23	2	4	2	4	3	4	47	2209
24	2	4	4	3	3	4	48	2304
25	2	4	2	4	2	4	48	2304
26	3	4	3	3	3	4	48	2304
27	3	4	3	3	2	4	47	2209
28	3	4	3	3	3	4	47	2209
29	3	4	2	4	3	4	52	2704
30	2	4	3	3	3	4	46	2116
31	3	4	3	3	2	4	46	2116
32	4	4	2	3	2	4	47	2209
33	3	4	3	3	2	4	47	2209
34	2	4	2	3	3	4	45	2025
35	3	4	3	3	3	4	48	2304
36	4	4	2	4	2	4	50	2500
37	4	4	4	4	4	4	54	2916
38	2	4	4	4	2	4	50	2500
39	3	4	3	3	3	4	48	2304
40	3	4	3	3	2	4	46	2116
ΣX	109	160	109	131	110	160	1903	90753
ΣX ²	11881	25600	11881	17161	12100	25600		
Si ²	0.17	0.00	0.17	0.04	0.16	0.00		
St ²	=		31.18					
ΣSi ²	=		0.94					
ΣX	=		1903					
ΣX ²	=		90753					
ค่าความเชื่อมั่น	=		0.97					

ตาราง 25 สรุปผลการหาค่าความเชื่อมั่น แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับสื่อประสม (n=40)

ข้อ คนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
2	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5
3	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4
4	5	5	5	4	4	4	4	5	5	5
5	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4
6	5	5	5	4	4	4	4	4	5	5
7	5	5	5	4	4	4	4	4	5	5
8	5	4	5	4	4	4	4	4	5	5
9	5	4	5	4	4	4	4	4	5	5
10	5	4	5	4	4	4	4	4	5	5
11	5	5	5	4	4	4	4	4	5	5
12	5	4	5	4	4	4	4	5	5	5
13	5	5	5	4	4	4	4	5	5	5
14	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5
15	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5
16	5	4	4	5	4	4	5	5	5	5
17	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5
18	5	4	5	5	4	4	5	5	5	5
19	5	4	5	5	4	4	5	4	5	5
20	4	4	5	4	4	4	5	5	5	5

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ คนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
21	4	4	5	5	4	4	5	5	5	5
22	5	4	5	5	4	4	5	5	5	5
23	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5
24	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5
25	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5
26	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5
27	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5
28	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5
29	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5
30	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5
31	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5
32	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5
33	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5
34	4	5	5	4	5	5	5	4	5	5
35	4	5	4	4	5	5	5	4	5	5
36	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5
37	4	5	4	4	4	5	5	4	5	5
38	5	4	5	5	4	5	5	4	5	5
39	5	5	5	4	4	5	5	4	5	5
40	5	5	5	5	4	5	5	4	5	5
ΣX	186	181	189	182	175	177	190	185	199	198
ΣX^2	34596	32761	35721	33124	30625	31329	36100	34225	39601	39204
S_i^2	0.05	0.07	0.04	0.06	0.06	0.06	0.04	0.06	0.00	0.00

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ คนที่	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	X	X ²
1	5	5	4	5	4	4	5	5	5	5	97	9409
2	5	4	4	4	5	5	5	5	4	4	93	8649
3	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	84	7056
4	5	5	4	4	4	5	5	5	4	4	91	8281
5	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	90	8100
6	4	5	4	5	5	4	4	4	5	5	90	8100
7	4	5	4	5	5	4	4	4	5	5	90	8100
8	4	5	4	5	5	4	4	4	5	5	89	7921
9	4	5	4	5	5	4	4	4	5	5	89	7921
10	4	5	4	5	5	4	4	5	5	5	90	8100
11	4	5	4	5	4	4	4	5	5	5	90	8100
12	4	5	5	5	4	4	4	5	5	5	91	8281
13	4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	93	8649
14	4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	95	9025
15	4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	95	9025
16	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	94	8836
17	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	96	9216
18	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	95	9025
19	4	5	5	4	5	5	4	5	5	5	93	8649
20	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	93	8649

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ คนที่	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	X	X ²
21	5	5	5	4	5	5	4	4	5	4	92	8464
22	5	5	4	4	5	5	5	4	5	4	93	8649
23	5	5	4	4	4	5	5	4	5	4	92	8464
24	5	5	4	4	4	5	5	4	4	4	91	8281
25	5	5	4	4	4	5	5	5	5	4	94	8836
26	5	5	5	5	4	4	5	5	5	4	96	9216
27	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4	96	9216
28	5	5	4	5	5	4	5	5	5	4	95	9025
29	5	5	4	5	5	4	5	5	4	4	95	9025
30	5	5	4	5	4	4	5	5	4	4	93	8649
31	5	5	4	5	4	4	5	5	4	5	95	9025
32	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	95	9025
33	5	5	5	4	5	4	5	5	4	5	94	8836
34	5	5	5	4	4	4	5	5	4	5	93	8649
35	5	5	5	4	4	4	5	5	4	5	92	8464
36	5	5	5	4	4	4	4	5	5	5	92	8464
37	5	5	5	4	4	4	4	4	5	4	89	7921
38	5	5	4	4	5	4	4	4	5	4	91	8281
39	5	5	4	4	5	5	4	4	5	4	92	8464
40	5	5	4	4	5	5	4	5	5	4	94	8836
ΣX	186	197	178	181	180	178	178	188	190	184	3702	13704
												804
ΣX ²	3459	388	316	327	324	316	3168	3534	361	338		
	6	09	84	61	00	84	4	4	00	56		
Si ²	0.05	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.06	0.05	0.0	0.06		
		1	6	7	7	6			4			

$$\begin{aligned} St^2 &= 45.1 \\ \Sigma Si^2 &= 0.97 \\ \Sigma X &= 3702 \\ \Sigma X^2 &= 13704804 \\ \text{ค่าความเชื่อมั่น} &= 0.98 \end{aligned}$$



ตาราง 26 ค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้าน
ความรู้ เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์ และร่ววงมาตรฐาน

ข้อที่	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูก		P	R	ผลการ พิจารณา	คัดเลือก เป็นข้อที่
	กลุ่มสูง (n=20)	กลุ่มต่ำ (n=20)				
1	17	10	0.67	0.35	ใช้ได้	1
2	20	18	0.95	0.10	ใช้ไม่ได้	
3	14	4	0.45	0.50	ใช้ได้	2
4	20	16	0.90	0.20	ใช้ได้	
5	12	3	0.37	0.45	ใช้ได้	3
6	12	6	0.45	0.30	ใช้ได้	4
7	12	1	0.32	0.55	ใช้ได้	5
8	17	18	0.87	-0.05	ใช้ไม่ได้	
9	8	18	0.65	-0.50	ใช้ไม่ได้	
10	20	18	0.95	0.10	ใช้ไม่ได้	
11	12	0	0.30	0.60	ใช้ได้	6
12	13	0	0.32	0.65	ใช้ได้	7
13	18	6	0.60	0.60	ใช้ได้	8
14	20	16	0.90	0.20	ใช้ได้	
15	12	3	0.37	0.45	ใช้ได้	9
16	14	7	0.52	0.35	ใช้ได้	10
17	9	14	0.57	-0.25	ใช้ไม่ได้	
18	17	10	0.67	0.35	ใช้ได้	11
19	17	6	0.57	0.55	ใช้ได้	
20	13	17	0.75	-0.20	ใช้ไม่ได้	
21	20	11	0.77	0.45	ใช้ได้	12
22	20	17	0.92	0.15	ใช้ไม่ได้	
23	16	8	0.60	0.40	ใช้ได้	13
24	19	11	0.75	0.40	ใช้ได้	14
25	14	9	0.57	0.25	ใช้ได้	15

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อที่	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูก		P	R	ผลการ พิจารณา	คัดเลือก เป็นข้อที่
	กลุ่มสูง (n=20)	กลุ่มต่ำ (n=20)				
26	14	6	0.50	0.40	ใช้ได้	16
27	9	1	0.25	0.40	ใช้ได้	17
28	13	5	0.45	0.40	ใช้ได้	
29	14	10	0.60	0.20	ใช้ได้	18
30	15	8	0.57	0.35	ใช้ได้	19
31	19	19	0.95	0.00	ใช้ไม่ได้	
32	18	16	0.85	0.10	ใช้ไม่ได้	
33	15	9	0.60	0.30	ใช้ได้	20
34	19	15	0.85	0.20	ใช้ได้	
35	16	11	0.62	0.15	ใช้ไม่ได้	
36	14	15	0.72	-0.05	ใช้ไม่ได้	
37	17	11	0.70	0.30	ใช้ได้	21
38	15	11	0.67	0.25	ใช้ได้	22
39	18	12	0.65	0.10	ใช้ไม่ได้	
40	10	13	0.75	0.20	ใช้ได้	23
41	14	8	0.57	0.35	ใช้ได้	24
42	17	8	0.65	0.50	ใช้ได้	25
43	17	7	0.42	0.15	ใช้ไม่ได้	
44	14	8	0.55	0.30	ใช้ได้	26
45	15	14	0.77	0.15	ใช้ไม่ได้	
46	15	18	0.87	-0.05	ใช้ไม่ได้	
47	13	14	0.70	0.00	ใช้ไม่ได้	
48	13	12	0.67	0.15	ใช้ไม่ได้	
49	13	12	0.67	0.15	ใช้ไม่ได้	
50	17	9	0.55	0.20	ใช้ได้	27

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อที่	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูก		P	R	ผลการ พิจารณา	คัดเลือก เป็นข้อที่
	กลุ่มสูง (n=20)	กลุ่มต่ำ (n=20)				
51	13	12	0.62	0.05	ใช้ไม่ได้	
52	15	12	0.62	0.05	ใช้ไม่ได้	
53	10	12	0.72	0.25	ใช้ได้	28
54	11	9	0.55	0.20	ใช้ได้	29
55	14	12	0.67	0.15	ใช้ไม่ได้	
56	15	13	0.57	-0.15	ใช้ไม่ได้	
57	19	13	0.60	-0.10	ใช้ไม่ได้	
58	13	6	0.50	0.40	ใช้ได้	30
59	15	10	0.62	0.25	ใช้ได้	
60	10	16	0.87	0.15	ใช้ไม่ได้	